

**ნუთულა
ვასაბე
შელისა**
20 90

ტრაგედია — ალტანს, დეგნანი — ბალტანს

«დეგნანს თუ დავუჯერებთ, რუსეთი შეეხდება, ოპოზიციის არჩევნებში ჩაერიოს და შედეგებზე გავლენა მოახდინოს. ეს მაშინ, როცა არჩევნების ჩატარების წესი სწორად დებანება (ე.ი. ამერიკელებმა) დავაპალა, კონსტიტუცია ფუნქციონირებდა»

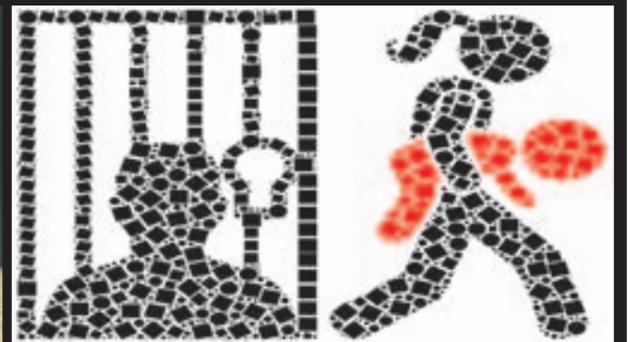

«სააკაშვილი ამერიკელებმა მოატყუეს, წინსვლა უბრუნეს, უთხრეს, რომ მხარე დავაგებოდნენ»

2 **ეკთხელ გინც ხეამელა ვითქვით ის, რაც ალიევა გებდა!**

ლევან ჩაჩუა: **საქართველოს გელა ეყოლება იუვენალური ფუნისტების ქვედანაყოფები**

6-7 **საბედისწერო მსგავსება ორი მესაფლავისა**

GOLDMAN SACHS-ი: დოლარი გელა აღარ იქნება მსოფლიოს მთავარი ვალუტა 10

Nexit-ი 11 **ევროკავშირის დაშლის**

პიროსიანსა და ნაბასაქის ბარბაროსული დაბომბვიდან 75 წელი გავიდა 24

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სისხლის სუნზე დაგვიღამა წინა ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ასობით ადამიანის სიცოცხლე შეინდირეს, მაგრამ ეს მათთვის ტრაგედია კი არა, სტატისტიკა იყო და ასეა დღემდე. არავის, არც ერთ არასამთავრობო არ უთქვამს: მოდი, გამოვიძიოთ წინა ხელისუფლების მიერ ჩადენილი დანაშაული და პასუხი ვაგებინოთ. რატომ? იმიტომ, რომ ეს არასამთავრობოები კვლავ სოროსის ჯიბიდან ფინანსდებიან და კვლავ ხელისუფლებაში მოსახლდებიან და კვლავ ხელისუფლებაში მოსახლდებიან ემზადებიან.

სომხეთისა და აზერბაიჯანის დაპირისპირება საქართველოსაც გვარია და ემუქრება. ხმამაღლა თითქმის არავინ არ ამბობს, რომ ბრძოლები არა მთიან ყარაბაღში, არამედ საქართველოს საზღვრიდან 30 კილომეტრში, თოვუზში, მიმდინარეობს და დაპირისპირების ადგილიდან დაახლოებით 4 კილომეტრში რამდენიმე ენერგომეგისტრალი გადის და ისინი საქართველოს უკავშირდება. ლაპარაკია ნავთობსადენებზე — ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანსა და ბაქო-თბილისი-სუფსაზე, აგრეთვე, ბუნებრივი აირის მილსადენზე ბაქო-თბილისი-ერზურუმი და რკინიგზის ხაზზე ბაქო-თბილისი-ყარსი. საკმარისია, რომელიმე მხარემ არასწორი მიმართულებით გაისროლოს, საქართველო სერიოზული პრობლემის წინაშე დადგება. რაც მთავარია, ქართველი პოლიტიკოსები ორ მეზობელ ქვეყანას შორის მიმდინარე კონფლიქტზე დუმილს ამჯობინებენ და შუამავლის როლსაც კი არ სთავაზობენ.

სამაგიეროდ, ილჰამ ალი-ევმა ძალიან მკაფიო და ხმა-მაღალი განცხადება გააკეთა, ისეთი, როგორსაც საქართველოში, სამსუხაროდ, ვერავინ გაბედავს.

„სომხეთში მომხდარი „რევოლუცია“ სოროსისა და მასთან დაახლოებული წრეების მიერ მოწყობილი მორიგი პროვოკაცია იყო. დიას, სომეხ ხალხს ეზიზღებოდა წინა მთავრობა და ამას არც მალავდა. სომხეთის წინა მთავრობა ამ ზიზღის ღირსი იყო, მაგრამ მათი შემცველი დაჯგუფება წინამორბედებისგან დიდად არ განსხვავდება. შემთხვევითი არ არის, რომ სოროსის ფონდმა სომხეთს 600 მილიონი დოლარი გამოუყო პანდემიასთან ბრძოლისთვის. პოსტსაბჭოთა სივრცეში სხვა რომელ ქვეყანას გაუწია სოროსის ფონდმა დახმარება? — არც ერთს. აზერბაიჯანში სოროსის ფონდის კვალსაც კი არ დარჩა, რადგან ისინი აქ პროვოკაციებით იყვენენ და აქვევლები და ახალგაზრდების აზროვნებას წამლავდნენ. მათ სურდათ, ახალგაზრდები საკუთარი მთავრობის წინააღმდეგ აემხედრებინათ, ამიტომ ისინი აზერბაიჯანში აღარ არიან, მაგრამ გამოაღეს ფრთები სომხეთში და ამას არც მალავენ. ჩვენ ვიცით, რომ სომხეთის მოქმედი მთავრობა ფულს სოროსის ფონდისგან იღებს, ისინი არიან აგენტები და სოროსის დაკვეთას ასრულებენ“, — განაცხადა ილჰამ ალიევმა.

აზერბაიჯანის პირველმა პირმა დიპლომატიურად აარიდა თავი საქართველოს ხსენებას, სადაც იმავე სოროსის დაფინანსებით 2003 წელს სახელმწიფო გადატრიალება მოხდა (და არა რევოლუცია) და ხელისუფლებაში სწორედ სოროსის მიერ დაფინანსებული არასამთავრობოების ლიდერები მოვიდნენ. რა მივიღეთ აქედან, ყველამ კარგად იცის და, სულ რაღაც 2 წელი გახდა საკმარისი იმისთვის, რომ მოსახლეობა მიმხდარიყო, სოროსის ფულს სუნზე დაგვიღამა წინა ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ასობით ადამიანის სიცოცხლე შეინდირეს, მაგრამ ეს მათთვის ტრაგედია კი არა, სტატისტიკა იყო და ასეა დღემდე. არავის, არც ერთ არასამთავრობო არ უთქვამს: მოდი, გამოვიძიოთ წინა ხელისუფლების მიერ

ჩადენილი დანაშაული და პასუხი ვაგებინოთ. რატომ? იმიტომ, რომ ეს არასამთავრობოები კვლავ სოროსის ჯიბიდან ფინანსდებიან და კვლავ ხელისუფლებაში მოსახლდებიან. რომელ პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში არ აამღერია წყალი სოროსმა? ლამის მთელი აფრიკა ცერცხლის ალში გახვია, აზიური თუ არაბული გაზაფხულიც მისი დაფინანსებული იყო და ამ ყველაფერს ამერიკა მხარს ორივე ხელით უჭერდა.

კულუარულად (მათ შორის, საქართველოშიც) ილჰამ ალიევს დიქტატორად მოიხსენიებენ. მაგრამ მოდი, თვალი გაუხსნოთ რეალობას — რომელი ყოფა სჯობს: აზერბაიჯანის მოქალაქეების ქვეშ არიან, თუ ჩვენი? სად არის დასაქმების უფრო მაღალი დონე, სად იხდიან უფრო მაღალ ხელფასს და სად აქვთ უფრო მაღალი პენსია? რა თქმა უნდა, აზერბაიჯანში; იმ აზერბაიჯანში, რომელიც ამერიკას არ ემონება და, როგორ გგონიათ, არ აქვთ ამერიკელებს სურვილი, ალიევი შეცვალონ და ქვეყნის სათავეში ისეთი პირი მოიყვანონ, რომელიც მათ დაემორჩილება და საქართველოს ხელისუფლების დარად, გადამყვეტილებებს იმის მიხედვით მიიღებს, როგორ განწყობაზე ქვეყანაში მყოფ ელჩს გაეფიქრება?! თუმცა, ამერიკელთა ყველა მცდელობა აზერბაიჯანის ლიდერმა ჩანასახშივე მოკლა, არ მისცა უფლება არასამთავრობოებს, სახელმწიფო გადატრიალებისთვის მზადება დაეწყოთ და ამერიკაში აზერბაიჯანის კმრა ვერ უყო. ეს იმიტომ, რომ იქაურები არ არიან, რომ აზერბაიჯანს მტრული დამოკიდებულება აქვს ამერიკასთან ან რუსეთთან. ალიევს არასოდეს არ უთქვამს, რომ რუსეთი მტერია და ეს, იმის მიუხედავად, რომ მსოფლიო უკითხვებს: ყარაბაღის კონფლიქტი რუსეთმა გამოიწვია და ტერიტორია სომხებმა სწორედ რუსეთის დახმარებით წაგართვესო. ე.ი. შესაძლებელი ყოფილა, რომ ქვეყანას, რომელიც სტრატეგიულ რეგიონში მდებარეობს, ნორმალური დამოკიდებულება ჰქონოდა როგორც რუსეთს, ისე ამერიკასთან და,

ერთხელ გაინსხვავდა ვთქვათ ის, რისი თქვას ილჰამ ალიევმა გაბედა!

სიმატილე მნარე, მაგრამ ქალიან, ქალიან ქლიერი იარალი

ვერავინ ვერ იტყვის, რომ აზერბაიჯანს ვტრული დამოკიდებულება აქვს ამერიკასთან ან რუსეთთან. ალიევს არასოდეს არ უთქვამს, რომ რუსეთი მტერია და ეს, იმის მიუხედავად, რომ მსოფლიო უკითხვებს: ყარაბაღის კონფლიქტი რუსეთმა გამოიწვია და ტერიტორია სომხებმა სწორედ რუსეთის დახმარებით წაგართვესო. ე.ი. შესაძლებელი ყოფილა, რომ ქვეყანას, რომელიც სტრატეგიულ რეგიონში მდებარეობს, ნორმალური დამოკიდებულება ჰქონოდა როგორც რუსეთს, ისე ამერიკასთან და,

რაც მთავარია, მონობის უღელი არ ედგას.

ასეთ მაგალითებზე სწავლა საქართველოს ხელისუფლებას არ სურს და ამას ერთადერთი მიზეზი აქვს — ჯერ წინა, შემდეგ კი ამჟამინდელი ხელი-სუფლება მიეჩნევა დასავლეთიდან წამოსულ საჩუქრებს, მილიონობით დოლარს და ის-ეა ბოლო ცენტრამდე დათვლილ-გათვლილი, სადა როგორ უნდა გადანიშნული იქნას რუსეთი, რომ ავერ, 15 მილიონს ჩამოგაჭრით, როგორც კი წამოსცდათ ამერიკელებს, მაშინვე პანიკა ატყვია, წერილი წერენ რუსეთს და იმდენად დაგვიწყობენ, ეგ 15 მილიონი ძალიან გვჭირდებაო. არადა, 15 მილიონი დოლარი 45 მილიონ ლარზე ცოტა მეტია, ანუ იმ თანხის მესამედსაც კი არ არის, რამდენიც, მაგალითად, 2018-19 წლებში საქართველოს ხელისუფლებამ ავტორიტარული გა-

ნახლებაზე დახარჯა. ამით იმის თქმა გვიწევს, რომ საქართველოს ბიუჯეტისთვისაც კი ეს 45 მილიონი ზღვაში წვეთია, მაგრამ, აბა ეს თანხა რამდენიმე ადამიანზე გადაანაწილეთ, ნახავთ, რომ საკმაოდ მსუყვე ლუკმაა.

საქართველო პარადოქსების ქვეყანა რომ არის, კარგად მოგახსენებთ და მაშინ, როცა რიგით ადამიანებს შიშში-ლისგან ლამის სული გასძევონ, ყოველთვის უნდა დასაჯოთ თველოს დაახლოებით 100 ახალი მილიონერი ემატება. ეს ოფიციალურად, თორემ წინააღმდეგ ბრძოლაში სომხეთის გაცილებით მეტია, უბრალოდ, ვიღაცები ამ თანხებს ვერ აჩვენებ, მერე ახსნა რომ არ მოუწიოთ, საიდან და როგორ იშოვეს ხელისუფლებაში ცალ-ცალი კალოშით მისულ მხარეები. ციფრები ანი ქონება.

გარდა იმისა, რომ აზერბაიჯანის მაგალითზე არ ვსწავლობთ, არც მეორე მეზობელ სომხეთს ვეუბნებით: სოროსის ფონდიდან მიღებული ფული დაგლუპავთ, მონებად გაქცევთ და საბოლოოდ ქვეყანას კატასტროფამდე მიიყვანით. სოროსის ძუძუზე ჩვენც ვართ ჩამოკიდებული და არ შეიძლება იმ ხელის კბენა, რომლიდანაც საკვებს იღებ და მერე რა, რომ ეს საკვები მოწამლულია, არ შეგვრგებია და არც არასოდეს შეგვერგებია, რამდენიმე ათწლეული ადამიან-წარმატებულები? ამ ამბავში ყველაზე საინტერესო იცით, რა არის? საყოველთაო მონაღმდეგ ბრძოლაში სომხეთს რუსეთი ეხმარება როგორც ფულით, ასევე იარაღით. არადა, აზერბაიჯანის პირველი პირი ამბობს, — რუსეთი კი

არა, სოროსი ეხმარება სომხებს და ამის მცდელობა ჩვენთანაც უნდა იქნებოდეს. ანუ, სოროსის ფონდი მზად იყო, ორივე სახელმწიფოს დახმარებოდა, იმათ კი ეომათ და თვითონ გვერდიდან ეყურებინა. შემდეგ ბრძოლით დასუსტებული ქვეყნების დამონება უფრო მარტივი იქნებოდა და დანერგული და განდგურებული ეკონომიკისთვის უკვე 600 კი არა, 40-50 მილიონიც მისწრება იქნებოდა. ზუსტად ისე, როგორც ეს საქართველოში გაკეთდა და 21-ე საუკუნეში მუდმივი ბუნებრივი აირითა და ელექტროენერჯით კმაყოფილმა ხალხმა ახალ ხელისუფლებას დიტირამებზე უძღვნა. ჰო, სწორედ მუდმივი ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერჯის უწყვეტი მიწოდება იყო პირველი, რითაც იმხანად ერი გააოცეს და მონობის უღელზე პირველი თასმა ამოუჭირეს.

ისე, თუ დააკვირდებით, ამერიკამ პროტესტი ვერ გამოიქვეპოვებინა განცხადებაზე, იმიტომ, რომ ამერიკის ელჩი ვერ იბარებს თავის რეზიდენციაში აზერბაიჯანის მინისტრებს, მაგადაზე მუშტს ვერ უბრაზუნებს ქვეყნის პირველ პირს, ამერიკელი კონგრესმენები ვერ ბედავენ მითითებების მიცემას, ვინ უნდა იჯდეს ციხეში, ვინ — არა და როგორი სისტემით ჩატარდეს არჩევნები.

აზერბაიჯანელებს არც რამდენიმე ათეული მილიონი დოლარის ხიბლი აქვთ და არც ჩამონერვილი „ჯაველინები“ სჭირდებათ კატასტროფულ ფასად. მათ ღირსება აღმოაჩინდათ, თავიანთ ქვეყანაზე ფიქრობენ და სწორედ ამიტომ კულუარებში დიქტატორად გამოცხადებულ ილჰამ ალიევის ქვეყანაში რიგითი ადამიანები ჩვენზე უკეთ ცხოვრობენ, უმუშევრობის დონეც ჩვენზე დაბალია, პენსიონერებსაც გაცილებით ღირსეული პენსია აქვთ და ქვეყანაც ქვეყანას ჰგავს, რომლის წარმომადგენლებსაც ისე უყურებენ, როგორც სახელმწიფოს წარმომადგენლებს და არა როგორც დაპყრობილი ქვეყნის რიგით მოხელეებს. ეს არის ის მწარე რეალობა, რომელსაც თვალის უნდა გაუხსნოთ და ბოლოს და ბოლოს გავხედოთ და ხმამაღლა ვთქვათ ის, რისი თქმაც ალიევმა გაბედა და სიტყვაც ვერავინ ვერ შეუბრუნა. **სიმატილე მნარე, მაგრამ ქალიან, ქალიან ქლიერი იარალი.**

ბასო პარაპაქაი

1990-იან წლებში მოკლული თორაქების დამ იმავი კონგრესმენებს გაუზავნა წერილი, რომელშიც პირდაპირ რუხას დაადო ხელი, რომორც ამ საბინაო დანახარჯის ჩამდენს. კონგრესმენებმა ეს ინფორმაცია ერთი უზრუნველ მორაქვი ბატარას, რადგან ხელს არ აძლევთ ასეთი სასტიკი დანახარჯი გაიშვილებ, ამო სხვა რამ სურთ — ნებისმიერი მეთოდით შეიძლება მოხდეს მორაქვის ხელისუფლება და ამჟამინდელზე უფრო მორაქვი ადამიანები მოვიდნენ ძველის სათავიში, უფრო მორაქვი, იმიტომ, რომ „ოცნებამ“ დაწყებული გენოციდი, რომელიც დასავლეთმა ქართველ ერს ნაცონალისტების ხელით მოუხყო, აქტიურად ალარ გააგრძელა.

ამერიკაში, როგორც ჩანს, ყველა პრობლემა მოგვარებულია, არანაირი გამოწვევა აღარ არსებობს და ყველა ამერიკელი ძალიან ბედნიერია. მერე რა, რომ ყოველდღიურად ათიათასობით ადამიანი კორონავირუსით ინფიცირდება და რამდენიმე ასეული შემთხვევა ფატალური შედეგით მთავრდება?! ამერიკელი კონგრესმენები მაინც ახერხებენ, დრო გამოიხონონ და საქართველოს მთავრობა გააკრიტიკონ, ამჟამინდელი ხელისუფლება კი რუსეთისადმი ერთგულებაში დაადანაშაულონ. მორიგი წერილი ამერიკელმა კონგრესმენებმა გასულ კვირას გააშენა.

„საქართველომ 1991 წელს, დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, უდიდესი ნაბიჯები გადადგა ქვეყნის ეკონომიკის ტრანსფორმაციისა და უსაფრთხო ურთიერთობებისთვის, რათა საერთაშორისო სავაჭრო პარტნიორობისთვის შესაძლებელი ყოფილიყო ბაზართან წვდომა. საქართველომ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა თავდაცვის სფეროშიც და თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისკენ. მაგრამ მას შემდეგ, რაც 2012 წელს რუსი ოლიგარქი ბიძინა ივანიშვილი და მისი „ქართული ოცნება“ მოვიდა ხელისუფლებაში, ქვეყანამ რეგრესი განიცადა. თქვენს კოლეგებთან საუბრის შემდეგ ჩვენ გვაქვს განცდა, რომ სახელმწიფო დეპარტამენტი ყველაფერს აკეთებს, რათა კერძო საინვესტიციო გარემო, განსაკუთრებით ამერიკული კომპანიებისთვის, მონიტორინგის ქვეშ იყოს, ისევე, როგორც საქართველოს მთავრობის მიერ ვალდებულებების შესრულება დემოკრატიული რეფორმების გაგრძელებისა და ნატივზე განვითარების სწრაფვის კუთხით. რადგან თქვენ მიმავალში გამართავთ შეხვედრებს საქართველოს ოფიციალურ პირებთან, განსაკუთრებით კი გახარიათან, მოგინდებთ, გახსოვდეთ ჩვენი შემფოთება რაც საკითხებზე: საქართველოს აშკარად მინდელი, „ქართული ოცნების“ მთავრობა, რომელიც რუს ოლიგარქ ბიძინა ივანიშვილის მიერაა მანიპულირებული, ცდილობს, ამერიკელი ბიზნესმენები ქვეყნიდან გააძეოს. ეს კეთდება რუსეთთან, ჩინეთთან და ირანთან ინვესტიციების გასაზრდევად. საქართველოს შავი ზღვის პორტებში აქტივობები საფრთხეს უქმნის ამერიკის ნაციონალურ ინტერესებს, კერძოდ: ამერიკული კომპანიების, რომელთა მიზანშიც იყო საქართველოს დაცვა რუსული და ჩინური გავლენისგან“, — ეს წერილი კონგრესმენებმა ამერიკის სახელმწიფო მდივან მარკ უოტსონს მისწერეს, რის შემდეგაც პომპეო გიორგი გახარიას ტელეფონით ესაუბრა. რა თქმა უნდა, ამ საუბრის შინაარსს ჩვენ არავინ გვეტყვის, მაგრამ ფაქტია, რომ საუბარი წერილის გაგრძელება იქნებოდა.

დავინწყით იმით, რომ კონგრესმენები მართლაც პარტიის თავმჯდომარე ბიძინა ივანიშვილს საჯაროდ შეურაცხყოფენ და ის ხალხი, რომელიც ხელისუფლებაში სწორედ ივანიშვილის დამსახურებით არის, ხმას უბრალოდ, ვერ იღებს. ეს იმიტომ, რომ მათ ამერიკელების გაბრაზების ემინათ; არ სურთ, ამერიკელი კონგრესმენების შვილიაში მოხვდნენ, რადგან მერე შეიძლება ამერიკამ ამ ადამიანების თანამდებობიდან გაშვება მოითხოვოს და... მათ უარს, უბრალოდ, ვერ ეტყვიან.

პარადოქსი მხოლოდ ეს არ არის. სწორედ ამერიკელი მოთხოვნით შეიწყალა საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი უზუნაშვილმა და ირაკლი ოძრუაშვილი, ახლა კი ჯერი გიორგი რუხასა. ის იარაღის უკანონო შენახვა-ტარებისთვის გაასამართლეს და თავისუფლება 4 წლით აღუკვეთეს. ამის მიუხედავად, ამერიკის ელჩმა კელი დეგნანმა განაცხადა: „პრეზიდენტის პარაპარტიზმა, შინაგარეულს თუ პარაპარტიზმს რუხას. პრეზიდენტმა გადადგა გაბედული ნაბიჯი წინა ჯერზე, რომელიც მიმართული იყო სიტუაციის დაპოლარიზაციისკენ. საბოლოოდ, პრეზიდენტმა დამოკიდებული, რა გადაწყვეტილებას მიიღებს“.

ტრაგედია — ალტას, მისი ელჩი დეგნანი — ბალტას

რა საჭიროა არჩევნები?! კელი დეგნანს დაუდოთ სუფთა ფრთხილი და ჩამონაკრის, ვის ჩამონაკრის პროპანტი ეკება, ვინ როგორ თანამდებობაზე დაინიშნება და ვინ იქნება პრემიერი, ბოლოს მაინც ასე მოხდება

დეგანმა უკვე ისიც თქვა, რომ თურმე რუსეთი შეიძლება გავლენა მოახდინოს. ეს მაშინ, როცა არჩევნების ჩატარების წესი სწორედ დეგანმა (ე.ი. აპრილი 2020) დაგვიხატა, კონსტიტუციის ფუნქციონირებაზე და ახლა იმასაც შევახებინებთ. თუმცა, არა, ეს ბოლო აღარ გამოვა, რადგან გვითხარით ერთი, ერთადერთი შემთხვევა, რამდენჯერმე პასუხისმგებლობა ამერიკას ან ევროპას რომ დავაკისრეთ?! ისე, პასუხისმგებლის ძებნა რად გვინდა? თუ რამე ფუჭდება, „ყველაფერი დამსაშავე რუსეთი“ აგერ არ არის? ხელის გავლენა ჩრდილოეთისკენ ადვილია, იმით რეაქცია არა აქვთ, ამერიკელები კი არ არიან, მიზეზით თუ უმიზეზოდ სანქციებს სანქციებზე რომ უნახებენ ყველას და ყველაფერს.

ჩვენი ხელისუფლება რატომ არ იძიებს თორაქების საქმეს, ცალკე საუბრის თემაა. არსებობენ მომხრეები, არსებობენ ადამიანები, რომლებიც იმ სისხლიან ღამეს შეიწინებენ და არ იქნება ურიგო, თუ დღის წესრიგში აღნიშნული საქმის გამოძიება დადგება. ეგებ მერე მაინც აღარ მოიხსენიონ რურუა პოლიტიკტიმრად და მერე მაინც აღარ თქვას ამერიკის ელჩმა, — პრეზიდენტის გონივრული გადაწყვეტილების იმედი მაქვსო.

გასო გარბაქაძე

P.S. სათაურში ტრამპი იმიტომ ვახსენეთ, ამ კაცმა გაეროს ტრიბუნლიდან საჯაროდ გამოაცხადა: ამერიკა არავის საქმეებში აღარ ჩაერევა და თავის საქმეებს ყველამ თვითონ მოუაროსო. ეტყობა, დეგნანი მაშინ ტელევიზორს არ უყურებდა და მისი პრეზიდენტის ნათქვამი არ გაუგონია, ალბათ, რიშებთან, კინზინგერებთან და მათნარებთან კონსულტაციებით იყო გართული.

რობითი სახელისუფლებითა და დამოუკიდებლობით, დაბეჭელებული მოსახლეობა ნელ-ნელა იღვიძებს და დადასტურებულად ხდება, რომ არაა უბრალოდ ალარ ხბოლავი პერსპექტივა, ის პერსპექტივა, რომელიც, აგერ უკვე 30 წელიწადია, მხოლოდ სატყუარა იყო და კიდევ კარგა ხანს არაფერი შეიცვლება.

საბედნიეროდ, პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა კატეგორიულად განაცხადა: რურუას შეწყალებას არ ვაპირებ და აზრს ვერავინ შემაცვლევინებსო. იმედი, პრეზიდენტი თავის სიტყვას არ გადავა და ამისთვის მზად ვართ, საკუთარი დროის შექმნა კი ვაპირებო. არა, ქართველ მეფეებს კი ჰქონდათ დროები — თამარის დროა, დავითის დროა, მაგრამ ვალიაოთ, რომ ქალბატონი სალომე არც თამარია, მით უმე-

ტვის არც დავითი და საპრეზიდენტო დროშიც რაღაც სასაცილოდ ჩანს (უფრო სწორედ, დროში კი არა, თვით ეს ინიციატივა) და იმედი, უზრუნველების დროში დღეს არ დაგვიწყებენ. მეორე მხრივ, ძველ საქართველოში, როცა თავადები სადმე მიდიოდნენ, წინ მათი სამთავროს დროში მიუძღოდნენ და ამით ხვდებოდა ხალხი, გურიელის ამაღლ მოძრაობდა, ერისთავის თულიპარიტი-ბალეაში. ახლა კონკრეტული დროში დანახვისას ყველას ეცოდინება, რომ ზურაბიშვილის ეს კორტი მოქმედის თუ მოგომანებს...

ისევ დეგნანის მორიგ განცხადებას დაუბრუნდეთ, რომელიც სასაცილოც კი იყო. ამერიკის ელჩმა თქვა: მე არ მაქვს უფლება, კონგრესმენების წერილი განვიხილო, მაგრამ ნებისმიერი კონგრეს-

მენის ფრაზას საქართველოს ხელისუფლება ყურადღებით უნდა მოეკიდოს და გაითვალისწინოსო. ანუ, თურმე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ივანიშვილი „რუსი ოლიგარქია“ და, ყველაზე კარგ შემთხვევაში, მის სახლთან აქციები გაემართოთ, ხოლო, თუ „ხელისუფლება გონიერებას გამოიჩენს“, არც მისი დაპატიმრება იქნება ცუდი. პო, მათ სწორედ იქით მიჰყავთ საქმე, რომ ივანიშვილი ქვეყნის მტრად წარმოაჩინონ და ეს ყველაფერი რუსული მოტივებით შეფუთონ.

გაერთიანებული საქართველო

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამოიღონ კადრები, რომლებიც იმჟამინდელი პრეზიდენტი სააკაშვილი წარმოადგენს, რომ კონსტიტუციური წესრიგი უნდა აღადგინოს ცხინვალში, სადაც, დიასაც, რომ შვიდდენ და დაიკავენ ხეობები და ა.შ. პრეზიდენტის სიტყვებს იმეორებდა მისივე ბენერალი, ვინმე ყურაშვილი... ეს ყველას გვახსოვს.

2008 წლის აგვისტოს ომიდან 12 წელიწადი გადას, ომის, რომლის შედეგად საქართველომ დაკარგა ტერიტორიის 20%; დაკარგა კონტროლი ახალგორზე, ცხინვალის გარშემო მდებარე 53 სოფელზე, რომლებშიც ქართველები ცხოვრობდნენ, აგრეთვე, კოდორის ხეობაზე. 2008 წლის ომის შედეგად საქართველომ დაკარგა 230-მდე სამხედრო მოსამსახურე (თავდაცვის სამინისტროს მონაცემებით) — 23 ოფიცერი, 1 რიგითი, 9 რეზერვისტი, 136 სერჟანტი (კაპრალი), 1 სამოქალაქო პირი. უგზო-უკვლოდ დაკარგული სამხედროებიდან, დნმ-ის ანალიზის შედეგის მიხედვით, ამოიცნეს 51 ჯარისკაცი და ამ ყველაფრის ფონზე იმჟამინდელმა პრეზიდენტმა და მთავარსარდალმა მიხეილ სააკაშვილმა საქართველო გამარჯვებულად გამოაცხადა, კონცერტიც გამართა რუსთაველის პროსპექტზე, შემდეგ კი ცინიკურად გვითხრა: ქვა-ლორის მეთი არავერი დაგვიკარგავს, სამაგიეროდ, მსოფლიომ შეიჭყო, რუსეთი რომ აგრესორია...

მოუხედავად იმისა, რომ „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი დაპირება ომის მიზეზების გამომძიება და დამნაშავეების დასჯა იყო, ამ მიზნის არაფერი გაკეთებულა. 2008 წლის ომის გამოძიება ჰააგის სასამართლოშიც დაიწყო საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების მოთხოვნით, მანამდე ტალიაინის კომისიამაც იმუშავა, რომელიც ევროკავშირმა დაფინანსა, მაგრამ ბევრი შეკითხვა კვლავ პასუხგაუცემელია.

2008 წლის აგვისტოს ომიდან 12 წლის შემდეგ „საქართველო და მსოფლიო“ კიდევ ერთხელ სვამს შეკითხვას: ვინ დაინყო ომი და რატომ არ გასამართლდა ომის დამწყები ქვეყანა თუ პიროვნება? ამ თემაზე „ევრაზიის ინსტიტუტის“ ხელმძღვანელი ბუშტაბატი რეზინიამ განმარტებდა:

— რაც დრო გადის, საქართველოში სულ უფრო აშკარაა პოლიტიკური აზროვნების, კულტურის, პოლიტიკური მეტყველებისა და ქმედებების დეგრადაცია, რასაც საგულალო შედეგები მოაქვს. თორმეტი წლის განმავლობაში ნაცვლად იმისა, რომ გავანალიზოთ ჩვენი ქვეყნის მიერ დაშვებული შეცდომები, რათა სწორი დასკვნები გადავკეთოთ, არაფერს ვაკეთებთ. პირიქით, პრიმიტივიზმში ვართ ჩავარდნილები, ვდღევებთ რუსოფობიას და ვაგრძობებთ ხელის შენედას რუსეთზე — ოკუპანტია, დამპყრობელია, ტოტალური მტერია...

— „რუსეთი ოკუპანტია“ — მსგავსი რამ არც ერთ ოფიციალურ საერთაშორისო გამოცხადებას აგვისტოს ომზე არ უთქვამს...

— აგვისტოს ომის ფაქტების გამოძიებას რაც შეეხება და განსაკუთრებით იმ თემას, ვინ დაინყო ომი, ვერც ერთი საერთაშორისო ორგანიზაცია ვერ დადებს ფაქტს და არც დადებს, რადგან ფაქტები ხელში არაყის უჭირავს, ეს ფაქტები არ არსებობს. **ომი დაიწყო სააკაშვილის და მისმა ხროვამ — ეს სასაზღვრო ტალიანი დასკვნაა. რატომცნობს საერთაშორისო სამართლის მიხედვით ჩატარებულ ერთდროს გათავისპირის დოკუმენტის, მაგრამ არ იტყვის არც მისმა ხროვამ — ეს სასაზღვრო ტალიანი დასკვნაა.**

ომი ვინ დაინყო? — ამაზე შეზღუდული, მხდელი მთავრობა არასდროს ილაპარაკებს. ეშინიათ სიმართლის თქმის. ვინ დაინყო ომი, ამას დიდი კვლევა არ სჭირდება. ამოიკვს კადრები, რომლებიც იმჟამინდელი პრეზიდენტი

გულბათი რეზინიამ: **ახალ ხელისუფლებას, რომელიც ხალხის დიდი ნდობით სარგებლობდა, საჯაროდ უნდა ეთქვა, რომ 2008 წლის ომი სააკაშვილმა დაიწყო და ჩაიღინა დანაშაული**

გარტველს თანამშრომლებზე ამჟამინდელი ხელისუფლება სახარცხვინოდ დაახმაზი თავზე ყვდა. ის უზარო (უზარო ჩვენთვის, თორემ ამერიკელი ბიზნესმენის ქალიანა აზრიანი) ომი და ჩვენთვის სახარცხვინოდ დასრულდა.

— ომი სააკაშვილმა დაიწყო, — ამის თქმა ადვილია, მაგრამ ქალიანა აზრიანი უნდა იყოს, რომელიც უნდა იყოს ჩვენი თვალში ვიხილოთ. ტალიანი ჩვენზე უკეთ არაფერი არ იცის. და, თუკი ვინმეს მართლა აინტერესებს, რა იცის ხალხმა, ჩართონ 2008 წლის 7 აგვისტოს საინფორმაციო გამოკვლევების კადრები, რომლებშიც სააკაშვილი საერთაშორისო იმპრესებს, ვინ არის დამნაშავე აგვისტოს ომში და ვინ უნდა დაისაჯოს, სააკაშვილი სწორედ ამ კადრებში იძლევა ალიანებით ჩვენებებს და არა მხოლოდ ის, მისი გენერლებიც. ყველა ჩვენს ამოებენ, რომ ოსეთი მხრიდან სროლები ისე მოდა, ამის აღსაკვეთად კონსტიტუციური ნესრიგის აღდგენა გადაწყვიტეს. სააკაშვილი და მისი დამხმარეები ერთი ნინადიებით შესაძლებელია ყველაფრის გაგება.

სხვა საკითხია, ვის სჭირდება საერთაშორისო დასკვნები. ეს ყველაზე მეტად რუსეთს სჭირდება, რათა იურიდიულ ფიქრით ფაქტებით ვაჯერებულები დოკუმენტაცია ჰქონდეს. საქართველოს, თუკი მართლა აინტერესებს, ვინ დაინყო ომი, სხვისი დასკვნა ნამდვილად არაფერში არ სჭირდება. **საერთაშორისო სამართლის მიხედვით ჩატარებულ ერთდროს გათავისპირის დოკუმენტის, მაგრამ არ იტყვის არც მისმა ხროვამ — ეს სასაზღვრო ტალიანი დასკვნაა.**

— ეს ერთი პიროვნება არ იყო ვიღაც რიგითი. ის ქვეყნის პრეზიდენტი იყო, ყველაწირი ქალაუფლებით ალტურული პრეზიდენტი. იმხანად მას მოსახლეობის დიდი ნაწილი უჭერდა მხარს, იყო გარკვეული ნაწილიც, რომელიც სულ ქუჩაში იყო და მისი პრეზიდენტობას აპროტესტებდა, მაგრამ ამაზე ხელს არ ვისაუბრობთ. სააკაშვილი პრეზიდენტი იყო და მისი ბრძანებით მიეწოდა ქალაუფლებით ალტურული პრეზიდენტი. იმხანად მას მოსახლეობის დიდი ნაწილი უჭერდა მხარს, იყო გარკვეული ნაწილიც, რომელიც სულ ქუჩაში იყო და მისი პრეზიდენტობას აპროტესტებდა, მაგრამ ამაზე ხელს არ ვისაუბრობთ. სააკაშვილი პრეზიდენტი იყო და მისი ბრძანებით მიეწოდა ქალაუფლებით ალტურული პრეზიდენტი. იმხანად მას მოსახლეობის დიდი ნაწილი უჭერდა მხარს, იყო გარკვეული ნაწილიც, რომელიც სულ ქუჩაში იყო და მისი პრეზიდენტობას აპროტესტებდა, მაგრამ ამაზე ხელს არ ვისაუბრობთ.

დინამორბადების მიერ ჩადენილი დანაშაულია. თანაც დანაშაულსაც ბაჩინა — 2008 წლის ომი სააკაშვილს ღალატია იყო.

— 2008 წლის ომის შედეგ ტერიტორია ვერ დავიბრუნეთ, მეტიც, დაკარგეთ კიდევ დამატებით... თუმცა, ჩვენი ტრაგედია ამით არ დასრულდა... რა შედეგები მოჰყვა ამ ომს?

— გამოვედით დსთ-დან, რაც სისულელე იყო, ყველანაირი ბერკეტი დაკარგეთ ამ სივრცეში, დიპლომატიური ურთიერთობები გაწყვეტეთ რუსეთთან, გაწყვეტეთ ურთიერთობა და მაშინვე ხელი მოაწერა სააკაშვილმა მედევეთან შეთანხმებას.

საპარტოლო სააკაშვილის პირით გამომცხადება კაპიტულაცია, მონაწილე ხელი ამ ყველაფერზე, დამოუკიდებლობის და მონაწილეობის სააკაშვილმა დაიწყო და ჩაიღინა დანაშაული.

ეს პოლიტიკა არ არის. დოკუმენტში, რომელზეც სააკაშვილმა ხელი მოაწერა მედევედგან — მანამდე რუსეთის პრეზიდენტთან ერთად, მოცემულია ის შეთანხმება და საზღვრები, რომლებზეც დღეს რუსეთი მაკულხონობს. ეს ხომ სააკაშვილის გავლებული საზღვრია?! ეს არის წინაპრეზიდენტის მიერ ჩადენილი დანაშაული და მედევი მისი მმართველობისა, შედეგი მისი გავაყვეტილებისა აგვისტოს ომის დაწყების შემდეგ.

2008 წლის ომის ავტორები, წინა ხელისუფლების მაღალი დონის ხელისუფლებები, ომის მიმდინარეობისას ქვეყნიდან გარბოდნენ... ჩემთვის ცნობილია, რომ თქვენ ეს ყველაფერი საკუთარი თვალის ხილვით ალბათ, ბევრი მათგანი დღეს ისევე საკანონმდებლო ორგანოში ზის...

— სწორედ ამ დღეებში მე და ჰაშოვი ჟიჟიშვილი აზერბაიჯანის საზღვარზე ფეხით რის ვაი-ვაგლახით გადმოვეთ საქართველოში. **დიდი იყო შიშები ომი იმდენად ახლოს არ იყოს, რომ თქვენ ეს ყველაფერი საკუთარი თვალის ხილვით ალბათ, ბევრი მათგანი დღეს ისევე საკანონმდებლო ორგანოში ზის...**

ესაუბრა ეკა ნასყიდაშვილი

SOS

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ვ წლის ნიკოლოზი კალით გააგნეს სპეციალურ სახელმწიფო პროგრამაში ჩართულ ერთ-ერთ ოჯახში, რომელიც გავშვის უზრუნველსაყოფად სახელმწიფოსგან ყოველთვიურად მიიღებს დაფინანსებას. თუ სახელმწიფოს ამ პროგრამაში ჩართული ოჯახების დაფინანსების საშუალება აქვს, მაშინ უშუალოდ ამ ბავშვს უშუალოდ ამ ბავშვების მოვლას დაეხმაროს, რათა საკუთარ ოჯახურ ურთიერთობებში დაეხმაროს, რათა საკუთარ ოჯახურ ბარემოში ჰქონდეთ უზრუნველყოფილი ბარემო, რაღაც პოლიციის კალით ამორეაგირებული მოვლას და უზრუნველსაყოფად“

ლევან ჩაჩუა: საქართველოს გულაყობა იუვენალური ფაშისტების ქვედანაყოფები

27 ივლისს საქართველოს მთავრობამ „ბავშვის უფლებათა კოდექსის“ ფარგლებში, გაეროს ბავშვთა ფონდის აქტიური მხარდაჭერითა და თანადგომით მორიგი გრანდიოზული პროექტის განხორციელება დაიწყო — ქვეყნის 64 მუნიციპალიტეტისა და ადმინისტრაციული ერთეულის დონეზე 200-მდე სოცმუშაკი მომზადდება, მომზადების პროცესს კი უშუალოდ გაეროს ბავშვთა ფონდის წარმომადგენლობა საქართველოში და ასევე მათ მიერ მონეული სპეციალისტები გაუწევენ კოორდინაციას.

პროექტის ფარგლებში, სულ რაღაც, ორ კვირაში (ტრენინგის ხანგრძლივობა ორი კვირაა) მომზადდება კოდექსის 200-მდე კოორდინატორი და დაახლოებით ათობევნი იური-სტი გაივლის (ტრენინგების სხვადასხვა სამსახურში და-საქმებულ საჯარო მოხელეებ-საც ჩაუტარდება). როგორც ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტში განმარტავენ, ტრენინგების მიზანი არა მხოლოდ კადრების მომზადება, არამედ ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება და მისი პრაქტიკაში განხორციელება, რაც, უზინარე-სად, თითოეული მუნიციპალიტეტის დონეზე ბავშვის დაცვისა და მხარდაჭერის სტრუქტურული ერთეულის შექმნას გულსხმობს. ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარის — სოფიო კილაძის განმარტებით, ეს ცვლილებები ქვეყანაში მნიშვნელოვანდ გააუმჯობესებს ბავშვთა უფლებებზე მდგომარეობას; მეორე მხრივ კი, სახელმწიფოს დემოკრატიული განვითარების გზაზე ახალ შესაძლებლობებს, ახალ პერსპექტივებსა და პროგრესისთვის აუცილებელ მიმართულებებს დაუსახავს.

რას ნიშნავს დღეს საქართველოსთვის უცხოეთიდან დაფინანსებული მრავალმილიონიანი პროექტი, რომელიც მთელ ქვეყნის მასშტაბით ე.წ. სოცმუშაკების მომზადებას გულსხმობს და რა შედეგები მოჰყვება უახლოეს მომავალში ამ პროცესებს?

„საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება პარტია „ქართული იდეის“ თავმჯდომარე — ლევან ჩაჩუა.

— ბატონო ლევან, ხელისუფლებამ „ბავშვის უფლებათა კოდექსის“ ფარგლებში, ქვეყნის მასშტაბით სოცმუშაკების მომზადება აქტიურად დაიწყო. ამჟამად ტრენინგებს 200-მდე პირი გადის. პროექტს ფინანსურად გაეროს ბავშვთა ფონდი და ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტო უზრუნველყოფს. რას ნიშნავს დღეს ეს თითოეული ოჯახისთვის და რა გველოდება ამ ყველაფრის კვლავდაკვალ უახლოეს მომავალში?

— პირველი, რაც ყოველთვის თვალისაყრდენია, არის ის,

თვებზე მეტია, „ბავშვის უფლებათა კოდექსი“ ამოქმედდა. ამ ხნის განმავლობაში თუ იყო ოჯახისთვის ბავშვის წართმევის თუნდაც ერთი კონკრეტული შემთხვევა? — ერთ-ერთი შემთხვევა ახლახან მოხდა. მე და ბატონ ბურაბი ფაშაძემ დავიკავებოდა ოჯახი, რომელიც შვედეთში ითხოვდა. ადგილზე მისულეს დავგვხდა

რამაში ჩართული ოჯახების დაფინანსების საშუალება აქვს, მაშინ უშუალოდ ამ ბავშვების მოვლას დაეხმაროს, რათა საკუთარ ოჯახურ გარემოში ჰქონდეთ უზრუნველყოფილი გარემო, რაღაც პოლიციის ძალით ამორეაგირებული მოვლას და უზრუნველსაყოფად ფაქტიურად ფსიქიკას?! თუმცა, როგორც ჩანს, ეს ყოველივე სხვა მიზანს ემსახურება და ჩვენ უკვე დავრწმუნდით არაერთხელ, რომ ამ (გამორჩეულად ლამაზი და ჯანმრთელი) ბავშვების ოჯახებისთვის წართმევა არის მავანთა ინტერესში.

— ვის ინტერესში შეიძლება იყოს ეს? — ალბათ, მათ ინტერესში, ვინც ამ ბავშვებით ვაჭრობს... მუშაკი, რომელიც მივიდა იმ ოჯახში და ნახა, როგორ უსუსტებოდა ჩვილი დედის და არ შორდებოდა, თქვა: გამოირიცხულა, ამ ბავშვს ოჯახიდან ვერ წავიყვანო. ამის გამო ის სამსახურიდან მეორე დღესვე გაათავისუფლეს და მიიღეს ახალი, ცივისსხლიანი ზონდერი, რომელმაც პატრულის დახმარებით ბავშვი ნივთ-კივილით გამოჰგლიჯა დედის ხელიდან. აი, ასეთი 200 ზონდერის შერჩევითა და განვრთვით არის დაკავებული დღეს ხელისუფლება. ეს არის ტრაგედია, ეს არის იუვენალური ფაშისტი და სრულ პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, როდესაც სათავეში მოვა ერთ-ერთი ხელისუფლება, ყველაფერი გავაკეთებთ იმისთვის, რომ ამ ზონდერმა სოცმუშაკებმა კანონის მთელი სიმკაცრით აეონ პასუსი!

რაც შეეხება ქალბატონ სოფიო კილაძეს, რომელსაც თურმე ღამე არ სძინავს ბავშვთა მდგომარეობაზე ფიქრით, სჯობს, თავის ახალდანი-გრეულ ოჯახსა და შვილებს მიხედოს, მეტის თქმისგან ამჯერად თავს შევიკავებ... ვის შვილებსა და ოჯახებზე საუბრობენ ეს გრანტებსა და თანამდებობებზე გაყიდული მონები?! სხვათა შორის, 6 აგვისტოს, 14 საათზე, ვაპირ-

თქვით, რომელიც თურმე ღამე არ სძინავს ბავშვთა მდგომარეობაზე ფიქრით, სჯობს, თავის ახალდანი-გრეულ ოჯახსა და შვილებს მიხედოს, მეტის თქმისგან ამჯერად თავს შევიკავებ... ვის შვილებსა და ოჯახებზე საუბრობენ ეს გრანტებსა და თანამდებობებზე გაყიდული მონები?! სხვათა შორის, 6 აგვისტოს, 14 საათზე, ვაპირ-

რამაში ჩართული ოჯახების დაფინანსების საშუალება აქვს, მაშინ უშუალოდ ამ ბავშვების მოვლას დაეხმაროს, რათა საკუთარ ოჯახურ გარემოში ჰქონდეთ უზრუნველყოფილი გარემო, რაღაც პოლიციის ძალით ამორეაგირებული მოვლას და უზრუნველსაყოფად ფაქტიურად ფსიქიკას?! თუმცა, როგორც ჩანს, ეს ყოველივე სხვა მიზანს ემსახურება და ჩვენ უკვე დავრწმუნდით არაერთხელ, რომ ამ (გამორჩეულად ლამაზი და ჯანმრთელი) ბავშვების ოჯახებისთვის წართმევა არის მავანთა ინტერესში.

— ვის ინტერესში შეიძლება იყოს ეს? — ალბათ, მათ ინტერესში, ვინც ამ ბავშვებით ვაჭრობს... მუშაკი, რომელიც მივიდა იმ ოჯახში და ნახა, როგორ უსუსტებოდა ჩვილი დედის და არ შორდებოდა, თქვა: გამოირიცხულა, ამ ბავშვს ოჯახიდან ვერ წავიყვანო. ამის გამო ის სამსახურიდან მეორე დღესვე გაათავისუფლეს და მიიღეს ახალი, ცივისსხლიანი ზონდერი, რომელმაც პატრულის დახმარებით ბავშვი ნივთ-კივილით გამოჰგლიჯა დედის ხელიდან. აი, ასეთი 200 ზონდერის შერჩევითა და განვრთვით არის დაკავებული დღეს ხელისუფლება. ეს არის ტრაგედია, ეს არის იუვენალური ფაშისტი და სრულ პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, როდესაც სათავეში მოვა ერთ-ერთი ხელისუფლება, ყველაფერი გავაკეთებთ იმისთვის, რომ ამ ზონდერმა სოცმუშაკებმა კანონის მთელი სიმკაცრით აეონ პასუსი!

რაც შეეხება ქალბატონ სოფიო კილაძეს, რომელსაც თურმე ღამე არ სძინავს ბავშვთა მდგომარეობაზე ფიქრით, სჯობს, თავის ახალდანი-გრეულ ოჯახსა და შვილებს მიხედოს, მეტის თქმისგან ამჯერად თავს შევიკავებ... ვის შვილებსა და ოჯახებზე საუბრობენ ეს გრანტებსა და თანამდებობებზე გაყიდული მონები?! სხვათა შორის, 6 აგვისტოს, 14 საათზე, ვაპირ-

«სულ ვაღიბე და ვოხსებოვ, სხვა როდის გააქვითავს ჩვენს განსაკუთრებულს. არაღა, პირიქითაა — «სხვა» მუდმივად ჩვენ სანიშნავად მოქმედებს. რაც შეეხება შვილების მიერ მოპოვების პასუხისმგებანი მიხედის ფაქტებს, ნელ-ნელა ვიღებთ თანამედროვე პავლიკ მორიგობების თოგას. ხინაეზუ უკვე მოგარულდა ოჯახის ნაწილების მიერ დასმენილი პატივკაბი. სსსპარტლოს ყველაზე მეტი გაგაგატყუანებილი განაჩინი ე.წ. ოჯახურ კალაქობაში ბრალდებულთა მიმართ გამოქვეყნდა»

დოება დაირაზმოს ამ ტერორის წინააღმდეგ და პოლიტიკურ სპექტრს, განსაკუთრებით ხელისუფლებას აგრძობინოს თუნდაც პოლიტიკური საფრთხე, რომელიც მას ამ ყველაფრის გამო ელოდება?

— რა გითხრათ, ელსურვებ, რომ ჩვენი საზოგადოება მონოდების სიმალღეზე იდგეს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ასე არ არის. ჩვენ საზოგადოებად და სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე ვართ ჩამოვყალიბდით, რისი ნიშანიც არის ის, რომ სულ ველით და ვოცნებობთ, სხვა როდის გააკეთებს ჩვენი გასაკეთებელს. არაღა, პირიქითაა — «სხვა» მუდმივად ჩვენ სანიშნავადმედგოდ მოქმედებს. რაც შეეხება შვილების მიერ მოპოვების პასუხისმგებანი მიცემის ფაქტებს, ნელ-ნელა ვიღებთ თანამედროვე პავლიკ მორიგობების მიხედვით. ციხეში უკვე მომრავლა ოჯახის წევრების მიერ დასმენილი პატივკაბი. სასამართლოს ყველაზე მეტი გამამტყუნებელი განაჩინი ე.წ. ოჯახურ ძალადობაში ბრალდებულთა მიმართ გამოქვეყნდა. როგორ უნდა განვითარდეს მოზარდი სრულფასოვნად, როდესაც მამა, დედა ან დედამიშვილი დაასმინა პოლიციის მიერ უმეტეს, დააჭერინა?! ხვედებით ახლა, რა საზოგადოებას ამუშავებს ჩვენი დემოკრატიული? ხელისუფლება?! აქვე მინდა, მოკლედ გამოვთქვაურო ნიშნისტურად განწყობილ ადამიანებს, რომლებიც ზოგი საკუთარი უსუსტობითა და სიზარმაცით, ზოგიც შეგნებულად და სხვათა დავალებით წერენ სოციალურ ქსელებში, რომ არაფერს აქვს აზრი, რომ არჩენები მანინც გაყალბდება, წინ უარესი გველის და ა.შ.

ვერ ერთი ამ უქსიმიზმით ისინი სხვასაც აავადებენ და ამით, პრაქტიკულად, ალიბი-რატების „საქმე კეთდება; მეორე — ჩვენც ვეცით, რომ არჩენებში გაყალბების დიდი ალბათობაა, მაგრამ განა სხვა გზა დევნადელ ვითარებაში არსებობს?! 2012 წელს ბიძინა ივანიშვილის შეგროვებული პოლიტაჯაფანდლის მოსაყვანად რომ გადავდეთ თავი და ვიბრძოლეთ, მაშინ არ იყო გაყალბების დიდი ალბათობა? თუ მისმა დემოკრატიის იმედს ჰქონდა ზოგიერთს? როგორც უნდა სდომოდათ სააკაშვილსა და მის უცხოელ ლობისტებს არჩენების გაყალბება, ისინი დარწმუნდნენ, რომ ამას ქართველი ხალხი არ შეეგუებოდა, ამიტომაც გაუწიეს ანგარიში ერისა და ბერის ერთობას. დღეს უფრო მეტად გვმართებს მობილიზება, რადგან ყველა მიხვდა, რომ „ოცნება“ და „ნაციონალიზმი“ გარედან მართული ერთი სისტემის ორი მხარე ყოფილა, რომლებისგანაც აუცილებლად უნდა გაეთავისუფლდეთ. არ დავიზაროთ და თუნდაც ქართველობის 1% (30 ათასი კაცი) მაინც დავდგეთ ღირსეულად. რასაც გააყალბებენ, მაგასაც ვანახებთ!

თიმედო და ხელმწიფეულ საზოგადოებაში საუკეთესო ნი-ადავია ლიბერალური ფაშისტი-მისთვის, რაც, სამწუხაროდ, უკვე სამი ათწლეულია, ფეხს ეკიდებს საქართველოში. ამ ვითარებიდან ერთადერთი გამოსავალია, რაც შეიძლება მეტი ეროვნულ-ეკლესიური ადამიანი შევიდეს პარლამენტში.

ესაუბრა ჯაბა შვანიძე

იქნებ სულ მალე ოხრად დარჩეთ ის ბიოლოგიური მასალა, რომელსაც მსოფლიოს თითქმის ყველა კუთხიდან, მათ შორის, საქართველოდანაც ეზიდებიან ზუსტად იმ ორბანოს მისვლაში, რომელიც, პომპიოს ალიარებით, ცრუმოხრად, თაღლითობა, იპარაკინა.

საკუთარ ხელში კონცენტრირებას ელტვის. მათთვის არაა მომგებიანი ის, რასაც ტრამპი შეეჭიდა. პირიქით, ტრამპის პოლიტიკა, გამოსატყულებელი სამ ძირითად მიმართულებაში — ნატოს იგნორირება, ევროპის კურატორის როლზე უარის თქმა და მსოფლიო უსაფრთხოებაზე ხელის ალება, მათ ინტერესებს პირდაპირ დაუჯახა, ვინაიდან სამივე ეს მიმართულება მათთვის ერთპოლუსიანი მსოფლიოს ჩამოყალიბების მექანიზმები იყო, რომლის გარეშეც მსოფლიო კაპიტალის მათ ხელში კონცენტრირება შეუძლებელია. ამიტომ, არარესპუბლიკური პარტიის, არამედ პირდაპირ ტრამპის დაპირისპირება, არა მხოლოდ დემოკრატიულ პარტიასთან, არამედ მსოფლიოს არაფორმალურ მთავრობასთან სამკვედრო-სახსივროცხლო ხასიათს იღებს. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ პრეზიდენტი ტრამპი ამერიკულ იმპერიალიზმს უპირისპირდება. ეს ნიშნავს იმას, რომ პრეზიდენტმა ტრამპმა ამერიკის ინტერესების წინა პლანზე წამოწვინა ამერიკული იმპერიალიზმი იმ ტრანსნაციონალურ ძალებთან დაპირისპირებაში, რომლებიც საკუთარ თავს მსოფლიოს მთავრობად აღიქვამენ.

სიტუაცია, როდესაც არჩევნებში მონაწილე არც ერთ მხარეს უკანდასახევი გზა არ აქვს. ვგულისხმობ იმას, რომ არც ერთი მხარე დამარცხების ალიარებისთვის მზად არ არის. ორივე მხარე ძალადობისკენ გაცილებით მეტადაა მიდრეკილი, ვიდრე დამარცხების ალიარებისკენ. არ არის ძნელი წარმოსადგენი, რა მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ დამარცხებულად გამოცხადებული მხარე თავის მომხრეებს მარცხის არალიარებისკენ მოუწოდებს და ეს საარჩევნო ქაოსს რასობრივ ნიადაგზე აღმოცენებულ ქაოსს დაემატება. ეს გლობალურ სამოქალაქო, დაპირისპირებას გამოიწვევს, რომელშიც უზარმაზარი ზესახელმწიფო, შესაძლებელია, დაშლამდეც კი მიიყვანოს. მიუხედავად იმისა, რომ უკვე ყოველმხრივ კრიზისში შესული ეს ურჩხული მსოფლიოს მარჯულაჯუნასავით აწევს თავსა და მხრებზე, მისი დაშლა სულაც არ იქნება ის სანატრელი მოვლენა, რომლის შემდეგაც შევებით ამოსუნთქვას შევძლებთ. მსოფლიოსთვის ეს გაცილებით რთულ ვითარებას შექმნის, ვიდრე საბჭოთა კავშირის დაშლამ შექმნა, რადგან საბჭოთა კავშირის მთელი პირთვული არსენალი რუსეთში იყო კონცენტრირებული, რომელიც არ დაშლილა, ხოლო აშშ-ის პირთვული არსენალი სხვადასხვა შტატშია გაფანტული. იმედია, საქმე აქამდე არ მივა, თუმცა გამომრეცხვა მოვლენათა ამგვარი განვითარებისა ძნელია. დავანებოთ თავი აშშ-ის დამოუკიდებელი დღეს ამერიკული კრიზისის წინაშე რომ დგას, ფაქტია. ამ უზარმაზარი იმპერიის კრიზისი აუცილებლად იქცევა უამისო დაცვ კრიზისული მსოფლიოს ახალ, მასშტაბურ კრიზისად. ერთ-ერთი რუსი ბიზნესმენი, „გლორია ჯინსის“ დამფუძნებელი და გენერალური დირექტორი **ვლადიმერ მილნიკოვი** ამბობს.

ჩემი ღრმა რწმენით, ტრამპი ამას შეუგნებლად და გაუცნობიერებლად აკეთებს. მისი განცხადებები და მოქმედებები ისეთი აბსურდული და არანაშენებელია, რომ სხვაგვარად ფაქტის საშუალებას არ გვიტოვებს. მაგალითად, ტრამპი უარს აცხადებს მსოფლიო უსაფრთხოებაზე, მაგრამ ლამის მთელ მსოფლიოს სანქციებს უწესებს; ტრამპი უარს აცხადებს ევროპის კურატორობაზე და ამერიკის სამხედრო კონტინგენტი გაჰყავს გერმანიიდან, მაგრამ პარალელურად ყველა ღონეს ხმარობს იმისთვის, რომ რუსული ბუნებრივი აირის — „ჩრდილოეთის ნაკადი-2“-ის პროექტი ჩაშალოს. ეს ყველაფერი პრეზიდენტ ტრამპის პოლიტიკას ისე არათანმიმდევრულსა და ეკლექტიკურს ხდის, რომ გაუგებარი რჩება, რა უნდა მას საბოლოოდ. ასე რომ, ძნელია, ამ უთავბოლო პოლიტიკოსში (თანაც, მილიარდერში) კაპიტალიზმის წინააღმდეგ მებრძოლი რაინდი დაინახო, მაგრამ ეს ამავეი სულაც არ გამორიცხავს, რომ იგი ისეთივე მესაფლავე აღმონდეს აშშ-ისა და ამერიკული კაპიტალიზმისა, როგორი ბრიყვი მესაფლავეც გორბაჩოვი გამოდგა საბჭოთა კავშირისა და სოციალიზმისა. ამ ორ ისტორიულ პიროვნებას შორის საბუდისნური მსგავსება თვალშისაცემია.

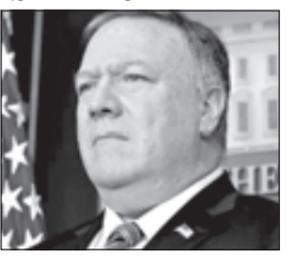

ვლადიმერ მილნიკოვი, რუსი ბიზნესმენი: — ამერიკა თუ ნაიქცევა, მსოფლიო მოკვდება! **ვალერი კვარაცხელია:** — შეიძლება გადაჭარბებულია ასეთი წარმოდგენა, მაგრამ ბიზნესმენი ასე მსჯელობს. **ვლადიმერ მილნიკოვი:** — ამერიკის ეკონომიკა მათთვის მსოფლიო ეკონომიკას ენდობიან მის ვალუტას, მის საფინანსო ვალდებულებებს. ამერიკის ეკონომიკა თუ დაინგრევა, მსოფლიოს ომის ტალღა გადაუვლის. **ვალერი კვარაცხელია:** — ამ მსჯელობაში არის რაღაცა შემამფოთებელიც, მაგრამ რაციონალურიც, თუმცა მასში გათვალისწინებული არ არის მისი მომენტი, რომ, რაც აშშ-ში ხდება, შემთხვევითი მოვლენა კი არა, ისტორიული კანონი მითითებულია. ეს არ არის პოლიტიკური ან ეკონომიკური კრიზისი, რომლებიც ისევე გადაივლის, როგორც ადრე სხვა კრიზისებს გადაუვლია. ეს უკვე ის

სადაც ვიღაც მუდმივად «ჩრუნავს» ჩვენზე — ადამიანთა მოღვაწე. ფიქრობს, როგორ დაგვსოვოს სწრაფად და იაფად, თანაც ისა, რომ არ გააფრთხოს არაფერი, რათა მის საკუთარს დაჩრდილოს და სილაგის მთელი ის ღირსშესანიშნაობანი, რომლებიც ადამიანის ხელითაა შექმნილი. მისთვის მთელი პლანა, თავიანთი ინსტიტუტებითა და სუპერინაბეჭობა ლაბორატორიებით მუშაობენ ამ საკითხებზე, ანუ, როგორც ბითხარით, მუდმივად «ჩრუნავს» ჩვენზე...

სისტემური კრიზისია, როცა ყველაფერი ლაპობას იწყებს და მთლიანი ორგანიზმი უძლურდება. ეს უპანასკნელი უზარმაზარი, რომელიც თანამედროვეობის რესურსი სისხლშია ალბარ აშშ-ს. დააკვირდით, რა განცხადებებს აკეთებენ აშშ-ის უმაღლესი თანამდებობის პირები.

მაიკ პომპეო, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი: — როცა მე კურსანტი ვიყავი, გვზრდიდნენ დევიზით: მე არ ვიცვრებ, მე არ ვითაღლითებ, მე არ მოვიპარავ. შემდეგ მე ცემტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორი გავხდი. ჩვენ ვცრუობდით, ჩვენ ვთვალთვლიდით, ჩვენ ვიპარავდით. ჩვენ კურსი ამ მიმართულებით ავიღეთ! **ვალერი კვარაცხელია:** — დაუჯერებელი, წარმოუდგენელი, განსაცვიფრებელი აღიარებაა. ამ აღიარების ვიდუკადრი რომ არ მენახა და საკუთარი ყურით არ მომესმინა, სხვის მიერ გაზეთში ან ყურნალში დაწერილს არ დავიჯერებდი, მაგრამ ეს ფაქტია. აი, სადამდე მივიდა საზოგადოებრივი, პოლიტიკური, მორალური ხრწნის პროცესი აშშ-ში. ეს კაცი ყოფილი თანამდებობის პირი რომ იყოს, ამ ნათქვამს ან ხუმრობად ჩავთვლიდით, ან მოვლენის უტრირებულ წარმორქვად, ან ლაფსუსლინგვად, მაგრამ უზარმაზარ თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში ჩვენ ვცრუობდით, ვთაღლითობდით და ვიპარავდით, ვფიქრობ, საქმე დამთავრებულია.

დღეს, ამერიკული მონაცემებით, ამერიკის მოსახლეობის ერთი პროცენტი ფლობს ამერიკის სიმდიდრის 99 პროცენტს; ე.წ. საშუალო ფენა, რომელიც ამჟამად ამერიკელები, პრაქტიკულად, გაქრა. ამერიკა ერთ მუჭაზე იდგარს და ლატაკ-უპოვართა უზარმაზარ მასად ჩამოყალიბდა. ეს ჩინია, საიდანაც გამოსავალი არ არსებობს. პანაღებისას, რომელიც ამერიკელ ხალხს ყველაზე მეტი სიმძიმითა და სისასტკით დაატყდა თავს და მოსახლეობის უმრავლესობის მდგომარეობა კატასტროფულად გააუარესა, ამერიკულ სუპერმედიარდერთა კაპიტალიზმს არნახულად გაიზარდა. აი, ეს საზოგადოებრივი დისონანსია ის ჩინი, რომელიდანაც გამოსავალი არ არსებობს. ამერიკას ახლა ტრამპი და ბიდენი კი არა, მამა ღმერთიც ვეღარ იხსნის, რადგან ის, რაც ხდება, როგორც უკვე ვთქვი, გამომთვლათა მექანიზმები დამთხვევებით გამოწვეული შემთხვევითობა კი არ არის, ისტორიის მიერ გამოტანილი განაჩენია, რომელიც გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. ჩვენ ისლა დაგვრჩენია, მოვლენების განვითარებას დაველოდით. იქნებ სულ მალე ოხრად დარჩეთ ის ბიოლოგიური მასალა, რომელსაც მსოფლიოს თითქმის ყველა კუთხიდან, მათ შორის, საქართველოდანაც ეზიდებიან ზუსტად იმ ორბანოს მისვლაში, რომელიც, პომპიოს ალიარებით, ცრუმოხრად, თაღლითობა, იპარაკინა...

ლენები ადამიანური განზომილებით დროში საკმაოდ განეწილია, ამიტომ ჯოჯოხეთის იმპერიისთვის უკანასკნელ ფაზას მისგან კიდევ ბევრ უნედურებას უნდა ელოდოს მსოფლიო. აშშ იქამდეც კი მივიდეს, რომ აქა-იქ ფაშოზის აღმოდინებასაც მიჰყო ხელი. მაგალითად, უკრაინაში, სადაც მათ მიერ მოთრეულმა პოლიტიკურმა ნაგავმა ფაშოზის წინაპრების რეინიცაცია ისე გულმხურვალედ და ისეთი ენთუზიაზმით წამოიწყო, რომ ვინმე სტეპან ბანდერას ეროვნულ გმირად შერაცხვავს არ გასჭირვებია. თვით ბელარუსშიც კი, რომელიც პოსტსაბჭოთა სივრცეში სოციალიტური იდეალებიდან ერთგულების ოაზისად გამოიყურება, ვინმე სმეტლან-ენტობის კანდიდატად წამოიყენებიათ. იხილეთ და დატკბით მისი ნდობით აღჭურვილი პირის შემზარავი ნაბოღვართა დაზიზღის მოტივებზე. **ნიკოლაი სოლიანიკი**, ბელარუსის პრეზიდენტობის

კანდიდატ სვეტლანა ტინანოვსკაიას ნდობით აღჭურვილი პირი: — გერმანია იყო დამცირებული და შეურაცხყოფილი ქვეყანა. ამ დროს მოვიდა **ჰიტლერი**, რომელმაც ისე ასწია ერის სული, რომ ხალხი მას ენდო. ჩვენ გვჭირდება ასეთი ლიდერი, ჩვენ გვყავს ასეთი ლიდერი — ტინანოვსკაია. **ვალერი კვარაცხელია:** — ამას ამერიკელები აკეთებენ, ამას კაპიტალისტური დასავლეთი აკეთებს. ისინი ალვივებენ ამ ბოროტებას რუსეთის წინააღმდეგ. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, მათი მიზანია, ბელარუსიც ისე მოჰვლიჯონ რუსეთს, როგორც უკრაინა მოჰვლიჯეს. ბელარუსში, სადაც დიდ სამამულო ომს (ჰიტლერის ხროვის წინააღმდეგ) ყოველი მესამე ადამიანის სიცოცხლე შეენირა, ჰიტლერის პიროვნების სანიმუშოდ წარმომჩენი ადამიანები ამავე სულისკვეთებით გაჟღენთილი პრეზიდენტის მოყვანას აპირებენ. ვინ შეიძლება ამ საშინელი მკრეხელობის უკან იდგეს? — მხოლოდ **ამერიკაში** და დასავლურ-კაპიტალიზმში! საკუთარი აღსასრულის მოახლოების განცნობებზე მათ აიძულებთ, რომ ყველა სიბინძურეს მოანეროს ხელი და აწერენ კიდევ. ეს ჯოჯოხეთის მთესველი იმპერია იმ ფაშოზში შევიდა, როდესაც თავისი არსებობითა და საფრთხეს უქმნის კაცობრიობას და თავისი დაღუპვითაც, რადგან ძნელი წარმოსადგენია კატაკლიზმები, რომლებიც იმ მონსტრის წგრევას შეიძლება მოჰყვეს, რომელმაც მოახერხა, რომ თითქმის მთელი მსოფლიო საკუთარ თარგზე მოეჭრა და შეეკერა. ასეთი იყო დღეს „ოქროსი კვეთა“, მომავალ შესვედრამდე.

P. S. აშშ-ისთვის არც ერთი პრეზიდენტი და დამფუძნებელი მამა არ წარმოადგენს ისეთ მალალ სიმბოლოს, როგორც ქრისტეფორე კოლუმბი, მაგრამ არავის ისეთი რისხვით არ მოიხსენიებენ დღევანდელ ამერიკაში, როგორც ამ მამაც მეზღვაურს, ყოველ შემთხვევაში, ამბობებული ნაწილი საზოგადოებისა, რომელმაც უკვე მოახერხა აშშ-ის სახელმწიფოებრივი საფუძვლების შეწყვეტა. კოლუმბის ძეგლები, რომლებიც ბევრი იყო შტატებში, შექონლეს, დააზიანეს, დაამხეს და გააცამტვერეს. მიუხედავად ამისა, ამერიკის კონტინენტზე, პუერტო-რიკოში, ამაყად დგას ქრისტეფორე კოლუმბის 126 მეტრის სიმაღლის გრანდიოზული ქანდაკება, რომელიც გენიალური ქართველი ხელოვანის, ზურაბ წერეთლის, ერთ-ერთი გასაოცარი ქმნილებაა. მას „ახალი სამყაროს დაბადება“ ჰქვია. რამდენიმე წლის წინათ პუერტო-რიკოს ისეთმა გრიგალმა („მარა“) გადაუარა, რომ არავის ეგონა, ძეგლი თუ გადარჩებოდა. ძეგლი გადარჩა. ეს ძეგლი ისე მტკიცედა აღმართული, რომ მას ვერც სტიქია აშინებს და ვერც ვანდალიზმის ხელი დააკლავს რამც. უნდა ამერიკული იმპერიალიზმი დაინგრევა, ვიდრე ხელოვნების ნიმუშები, ვიდრე ისტორია, ვიდრე სიყვარული, ვიდრე სიკეთე და რწმენა მომავლისა. ბოროტებისა და უსამართლობის ყველა იმპერია დანგრეულია და მორავალშიც დაინგრევა, მაგრამ მათ ნანგრევებზე ახალი სამყარო, ახალი იმედები და ახალი პერსპექტივა გაბრწყინდება-ხოლმე, რომელთა სიმბოლოდაც დიდი ხელოვანის ეს ბრწყინვალე ნამუშევარი საუკუნეებს გაჰყვება უკეთესი მომავლისკენ...

მითი და რეალობა

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„არანაირი ოპტიმიზმის საფუძველი დღეს ჩვენ არ გვაქვს. ამას ვამბობ სრული პასუხისმგებლობით და არც გვეძნება ეს ოპტიმიზმი, სანამ არ აღდგება კანონი მცირე მენარმეოზის შესახებ, რომელიც თავის დროზე იყო ერთადერთი ხელშემწყობი კანონი მცირე მენარმეოზისთვის.“

ანზორ საკანდელიძე:

ნებისმიერი განსხვავება ეკონომიკურ აღმავლობაზე უსაფუძვლო პოლიტიკური პიარია

«ქართული ნაკრები, ფაქტობრივად, არ არსებობს»

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა ნათია თურნავამ პანდემიის ფონზე ქვეყნის წინაშე არსებულ გამოწვევებზე მედიასთან ისაუბრა და განაცხადა, რომ გლობალური კრიზისის პირობებში ქართული ეკონომიკა გაჯანსაღების პირველი ნიშნები აშკარაა. მისი თქმით, ის, რომ, ყველა სირთულის მიუხედავად, ეკონომიკური დაცემის ტემპი მნიშვნელოვნად შემცირდა და გაჯანსაღების დინამიკა შეინიშნება, ხელისუფლების სწორ პოლიტიკაზე მიუთითებს.

ზე იყო ერთადერთი ხელშემწყობი კანონი მცირე მენარმეოზისთვის. სხვათა შორის, ბევრმა, ალბათ, არც იცის და, მათ შორის, ვექლო, ჩვენმა ეკონომიკის მინისტრმაც, რომ ამ კანონზე იყო მიზნული მცირე სანარმოთა განვითარებისა და ხელშეწყობის ცენტრი, როგორც მართვის ორგანო, და ძალიან მნიშვნელოვან როლს ასრულებდა ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის განსაზღვრაში. ამ მართვის

აღრთობა რისკის ქვეშ დგება, თუ მოხმარებული სურსათის 20%-ზე მეტი იმპორტულია.

— ეკონომიკის ექსპერტების ერთი ნაწილი ფიქრობს, რომ საქართველოს, თავისი მასშტაბიდან და რესურსებიდან გამომდინარე, არ შეუძლია, მსოფლიოს უდიდესი ექსპორტიორებისთვის კონკურენციის განევა. საუბარია არა მხოლოდ საერთაშორისო ბაზარზე არსებულ კონკურ-

ღმა მხოლოდ ეს არ არის, პრობლემა, პირველ რიგში, პოლიტიკური ნების არ არსებობაშია, რაც ნათლად ვლინდება იმაშიც, რომ, მიუხედავად ამკანარა აუცილებლობისა, საგადასახადო კოდექსში არ ხორციელდება ცვლილებები. თუ ჩვენ გვინდა, ქართული ნარმეოზი განვითარდეს, უნდა გაიზარდოს შეღავათები და ამ შეღავათებით უნდა სარგებლობდნენ არა მხოლოდ 100-ათასის ლარაინი წლიური ბრუნვის

მომტანია მათთვის ეს პიარი, როცა საზოგადოება ყურადღებას მიაქცევს რეალურად ყველაფერს, სხვა საკითხია...

— ეკონომიკის მინისტრმა ამას წინათ განაცხადა, 2020 წელი სანარმოთა დარეგისტრირების მარეგულირებით უპრეცედენტო წელიაო. მან თქვა, რომ ამ წელს 4309 სანარმო დარეგისტრირდა...

— ვთქვი და კიდევ გავიმეორებ: უმრავლესობა იმ ე.წ. სანარმოებისა, რომლებიც ბოლო წლებში გაიხსნა, გაკორტინდა და დაიხურა. ეს სტატისტიკური მონაცემია. მუშაობს მხოლოდ ის სანარმოები, რომლებსაც ვიღაც ლობიებს და გადასახადებს მალავენ. რაც შეეხება 4309 სანარმოებს, ესენი სანარმოს ეძახიან ორ-სამ კაციანი სახელმწიფოს, რომელიც ოფიციალურად არის რეგისტრირებული. მორჩა. სხვა დანარჩენი, თუ მართლა არსებობს ასეთი სანარმოები, რა თქმა უნდა, მივსალამებით, მაგრამ მეტი დამაჯერებლობისთვის გვარეგონ, სად არის და რას ანარმობენ.

— დასასრულ, რუსული ბაზრის მნიშვნელობაზეც შევეცითხებით: პოლიტიკოსების აზრი ამ თემაზე არაერთგვაროვანია. ზოგი თვლის, რომ საქართველო რუსულ ბაზარზე არ უნდა იყოს დამოკიდებული, ზოგი პირიქით... როგორ ფიქრობთ, მნიშვნელოვანია ჩვენთვის ეს ბაზარი?

— თუ პოლიტიკურ კონიუნქტურას გამოვრიცხავთ, რაც, სამწუხაროდ, გადამწყვეტია ეკონომიკურ ურთიერთობებშიც, რუსეთის ბაზარი, რა თქმა უნდა, უმნიშვნელოვანესია. საქართველოს შემთხვევაში ფიქრიც კი ზედმეტია რამე სერიოზულ ეკონომიკურ გარღვევაზე, სანამ თუნდაც ასეთი მძიმე საგადასახადო პირობები გვაქვს. ისე, 2006 წელს თითქმის გადაწყვეტილი იყო, რომ გადასახადები ორჯერ უნდა შემცირებულიყო და ეს ნამდვილად იქნებოდა მისწრაფება ქვეყნის ეკონომიკური სტიმულირებისთვის, მაგრამ ვერ მოხერხდა. ვერ მოხერხდა, იმიტომ, რომ იყო ძალიან დიდი წინააღმდეგობები. პირველ რიგში, მსოფლიო სავალუტო ფონდმა არ დაუშვა, შემდეგ იმჟამინდელი ფინანსთა მინისტრი ნილაიდელიც წინააღმდეგე წავიდა. სწორედ სავალუტო ფონდმა დასვა ის ჯერ ფინანსთა მინისტრად, შემდეგ — პრემიერად... რაც შეეხება რუსულ ბაზარს, 2018 წლის მაისში პუტინმა ხელი მოაწერა დოკუმენტს, რომლის თანახმადაც, ქვეყანაში ამოქმედდა ევროპული ტიპის საგადასახადო კოდექსი. სხვათა შორის, ამ კანონსაა მიზნული დღეს ჩვენი კონფლიქტური რეგიონებიც — აფხაზეთი და ცხინვალი, რაც ნიშნავს იმას, რომ აქ თუ, სიტყვაზე, 400-500 ათას ლარზე მეტი ბრუნვა არ შეუძლია ჰქონდეს წელიწადში მცირე მენარმეოზს, იქ შეიძლება 10 მილიონ ევრომდე იყოს. აი, ამხელა სიკეთეები აქვთ მათ ეკონომიკური თვალსაზრისით ჩვენთან შედარებით, ამიტომ ყოველთვის ვამბობ, რომ ჩვენ მათ კი არ მოვიზიდავთ და დავაინტერესებთ ეკონომიკური თანამშრომლობით, არამედ პირიქით, სულ მალე ქართველები შეიძლება, იქით გადავიდნენ და დაამყარონ კავშირები ფულის საკეთილად...

2013 წელს, როდესაც დაიწყო სხალმეოზი პროგრამა «ანაკროვ საქართველო», იმ ვერადი და ეს სთავადახ იყო ერთ-ერთი საგაზეთო ნაკრები გამოტანილი: «დევანდალი საგადასახადო კოდექსის პირობებში ანაკროვით განსნილი ყველა მხიკა სანარმოთისაა განნიკული». ისა აპიხდით ყველაფერი კარგი. მილიონობით ლარი იყო ამ პროგრამაში ჩაყრილი და უკუგება, პრაქტიკულად, ნულია. სხვათა შორის, ამ პროგრამის ფარგლებში განსნილი სანარმოების 87% ამოქმედებიდან ორ წელიწადში გაკორტინდა და დაიხურა. დანარჩენები კიღე უნეხიოგან, მაგრა რის სარჯზე, იხით? ზოგს ვიღეზ დეუტატი ლობიკაგს და იმას, რა თქმა უნდა, თავის ფინანსური ინტერესები აქვს, ზოგი ვიღეზის ნათესავისაა და ა.შ.

თურნავას განმარტებით, აღსანიშნავია ისიც, რომ ბოლო თვეების განმავლობაში ქვეყანაში პირველად მოიმატა სანარმოთა რეგისტრაციის მარეგულირება. კერძოდ, მინისტრის ინფორმაციით, მიმდინარე წლის ივლისში საქართველოს მასშტაბით 4309 სანარმო დარეგისტრირდა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მარეგისტრაციას 10,7%-ით აღემატება. თურნავამ განაცხადა, რომ, ეკონომიკური აქტივობის თვალსაზრისით, პოზიტიური დინამიკა განსაკუთრებით რამდენიმე სექტორშია. მათ შორის სამთომომპოვებელ სექტორში, რომლის მუშაობა პანდემიის გამო დაწესებული შეზღუდვებითაც არ შეჩერებულა. მინისტრის თქმით, მსგავსი ეკონომიკური დინამიკის ფონზე მომავალში მნიშვნელოვანი მატება იქნება სხვა მიმართულებითაც, მათ შორის აგრარულ სფეროში, სურსათის ნარმეოზში და ა.შ.

ცნობისთვის: არაოფიციალური მონაცემებით, საქართველოში პანდემიით გამოწვეულმა ეკონომიკურმა კრიზისმა უმუშევართა რაოდენობა თითქმის გაორმაგა, რასაც არაერთი სტატისტიკა და კვლევა ადასტურებს. ამასთანავე, მნიშვნელოვნად შემცირდა დასაქმებულთა შემოსავალიც, ხოლო ფასებმა, როგორც საკვებ პროდუქტებზე, ისე მედიკამენტებზე, საგრძნობლად მოიმატა. რაც შეეხება სოფლის მეურნეობის, კონკრეტულად რა სამუშაოები ჩატარა მთავრობამ იმისთვის, რომ გლობალური ეკონომიკური კრიზისის ფონზე ქვეყანა სასურსათო უზრუნველყოფის თვალსაზრისით იმპორტზე არ იყოს დამოკიდებული, უცნობია. შესაბამისად, გაუგებარია, რას ეფუძნება ეკონომიკის მინისტრის ოპტიმიზმი...

შემცირდა თუ არა საქართველოს ეკონომიკის დაცემის ტემპი, როგორც ამას სტატისტიკის ეროვნული სამსახური გვეუბნება, და რა მდგომარეობაა ქვეყნის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან ეკონომიკურ სექტორში — სოფლის მეურნეობაში, რომელიც, ხელისუფლების მიერ ეკლარირებული პოლიტიკის თანახმად, პოსტვირ-

სულ პერიოდში ტურიზმთან ერთად უმნიშვნელოვანესი მიმართულება უნდა იყოს? — ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე გვესაუბრება საქართველოს სოფლისა და სოფლის მეურნეობის აღორძინების კავშირის ერთ-ერთი დამფუძნებელი, პროფესორი ანზორ საკანდელიძე.

— ბატონო ანზორ, ქალბატონ ნათია თურნავას რამდენიმე დღისწინანდელ განცხადებას თუ დაუფურვებთ, პანდემიით გამოწვეული კრიზისის შემდეგ ქართულ ეკონომიკაში გაჯანსაღების პირველი ნიშნები გაჩნდა. დადებითი დინამიკა განსაკუთრებით რამდენიმე სექტორში შეინიშნება და სამომავლოდ სერიოზული წინსვლაა მოსალოდნელი აგრარულ სფეროშიც. რეალურია ეს მოლოდინი და რა მდგომარეობაშია სოფლის მეურნეობა, რომელიც ხელიშეწყობამ კრიზისის ფონზე უმთავრეს პრიორიტეტად გამოაცხადა (მანამდე ტურიზმს გვიცხადებდნენ პრიორიტეტად, მაგრამ ტურიზმმა წარმატებით დალია ჩაილურის წყალი და ეხლა აგრარული სექტორით გვაიმედებენ)?

— ძალიან რთული თემაა, რომელსაც ღრმა და სერიოზული ანალიზი სჭირდება, მაგრამ ზოგადად შეიძლება ითქვას, რომ არანაირი ოპტიმიზმის საფუძველი დღეს ჩვენ არ გვაქვს. ამას ვამბობ სრული პასუხისმგებლობით და არც გვექნება ეს ოპტიმიზმი, სანამ არ აღდგება კანონი მცირე მენარმეოზის შესახებ, რომელიც თავის დრო-

ცენტრთან ერთად არსებობდა მცირე სანარმოთა განვითარების საინვესტიციო ფონდიც, რომელიც რეალურად მოქმედებდა და, თუ რამე შემოდიოდა ან გამოიყოფოდა ადგილობრივი თუ ცენტრალური ბიუჯეტიდან მცირე მენარმეოზზე, აკუმულირდებოდა სწორედ ამ ფონდში, რაც შემდეგ მიზნობრივად ნაწილდებოდა.

ცნობისთვის: ამ ფონდის პარალელურად არსებობდა სამთავალსურეო საბჭოც, რომელიც რამდენიმე კაცისგან შედგებოდა და ისეთი კონტროლის ქვეშ იყო სისტემაში, რაც უნდა მოეწოდებინა ვინმეს, თუნდაც მაღალ ეშვლებში, თეთრსაც ვერ მიიტაცებდა...

ეს ყველაფერი 2006 წელს საბოლოოდ მოიშალა, ვინაიდან ნაციონალურ მიერ ეკონომიკური რეფორმების სახელით დაწყებულმა მყისიერმა ცვლილებებმა, რომლებიც სასიკვდილო დარტყმა იყო რიგი დარგებისთვის, მინასთან გაასწორა მთელი სტრუქტურა... რაც შეეხება იმ განცხადებებსა და რიტორიკას, რომ ეკონომიკაში გაჯანსაღების ნიშნები, არც ვიცი, კონკრეტულად, რომელ სექტორშია ეს ნიშნები, მაგრამ სოფლის მეურნეობასა და ნარმეოზში რა მდგომარეობაა, ეს ციფრებითაა ცნობილი. მაგალითად, დღეს საქართველო, სასურსათო უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, 80%-ით დამოკიდებულია იმპორტზე. გაეროს რეზოლუციით კი, ნებისმიერი ქვეყნის სასურსათო უ-

ცნიაზე, არამედ ადგილობრივ დონეზეც. ამართლებს სინამდვილეში ეს მიდგომა და რა ბერკეტები არსებობს სახელმწიფოებრივ დონეზე იმისთვის, რომ ქართული ნარმეოზი, ამ შემთხვევაში, სასურსათო, რომელიც დღეს მსოფლიოში არსებული გამოწვევების ფონზე ჩვენთვის უმნიშვნელოვანესია, იყოს კონკურენტული?

— სამწუხაროდ, აქ ისევ მივდივართ პოლიტიკურ ხარვეზამდე, რომელიც მდგომარეობს იმაში, რომ ქვეყანა აცდენილია ეკონომიკური დამოუკიდებლობის იდეას. სხვათა შორის, ყველა დიდ ინდუსტრიულ ქვეყანაში, რომლებშიც ნარმეოზებზე განვითარების უმეტეს დონეს მიაღწია და ეკონომიკურ სექტორში მნიშვნელოვანი გარღვევები მოხერხდა, პირველ რიგში, განვითარდა მცირე ნარმეოზი. კონკურენციას რაც შეეხება, ხელიშეწყობის ნარმეოზად გენილებს ძალიან უყვართ ხოლმე მაღალი ტრიბუნებიდან ასეთი სიტყვების ნარმოთქმა: „თანამედროვე ევროპული სტანდარტების შესაბამისი“; „კონკურენტული“; „უმაღლესი დონის“ და ა.შ. ეს, როცა საუბარია, ვთქვათ, რამე სანარმოზე. ჩნდება შეკითხვა — როგორ გაუნოს ქართველმა მცირე მენარმემ ევროპულ მცირე მენარმეს კონკურენცია, როცა ევროპელის წლიური ბრუნვა საშუალოდ არის 10 მილიონი ევრო და ჩვენი მენარმისა კი მერყეობს 400-დან 500 ათას ლარამდე?! ხედავთ, რამხელა განსხვავებაა? თუმცა პრობ-

მქონე სანარმოები, რომლებიც საქართველოს მასშტაბითაც ძალიან ცოტაა, არამედ ვაცილებით მეტი შემოსავლის მქონე მენარმეებიც...

— თუ ეს არ მოხდება, რა ბედელი საგადასახადო კოდექსის პირობებში ამ პროგრამის განსნილი ყველა მცირე მენარმო კარახისთვისაა განნირული?

— ისე აგიხდეთ ყველაფერი კარგი. მილიონობით ლარი იყო ამ პროგრამაში ჩაყრილი და უკუგება, პრაქტიკულად, ნულია. სხვათა შორის, ამ პროგრამის ფარგლებში განსნილი სანარმოების 87% ამოქმედებიდან ორ წელიწადში გაკორტინდა და დაიხურა. დანარჩენები კიღე უნეხიოგან, მაგრამ რის სარჯზე, იცით? ზოგს ვიღაც დეუტატი ლობიკაგს და იმას, რა თქმა უნდა, თავის ფინანსური ინტერესები აქვს, ზოგი ვიღაცის ნათესავისაა და ა.შ. ანუ, ძირითადად, გადასახადებს არ იხდიან შემოსავლების დამალვის გზით. სხვა დანარჩენი, ვთქვი და კიდევ გავმეორებ: ქართული ნარმეოზი, ფაქტობრივად, არ არსებობს. ნებისმიერი განცხადება, მინისტრისა თუ სხვა ვინმესი, რომელიც ეკონომიკურ აღმავლობას შეეხება, ჩვეულებრივი პოლიტიკური პიარია, თუმცა რა შედეგის

აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების მოსახლეობას განსაკუთრებული პოზიცია აქვს სექსუალური მოსახლეობისა და მიგრაციის მიღების მიმართ. უნგრელების მხოლოდ 27% და პოლონელების 32% უჭირს მხარს ერთი და იმავე სქემის პირთა შორის ქორწინების ლეგალიზაციას. ანალოგიური ვითარებაა ხორვატიის, რუმინეთის, სლოვაკეთში. ამ ქვეყნებში არც მიგრაციის მიღების იდეას უჭირან მხარს.

17-21 ივლისს გამართულ ევროკავშირის საგანგებო სამიტზე მწვავე კამათი იყო კავშირის ბიუჯეტის დამტკიცებისა და პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის დაძლევის ფინანსურ ზომებზე. პრესა დიდ ყურადღებას უთმობდა ევროკავშირის „მდიდარ ჩრდილოელ“ და კორონავირუსით ყველაზე მეტად დაზარალებულ სამხრეთელ წევრებს შორის დისკუსიას. „ჩრდილოელები“ მოითხოვდნენ ფინანსური სუბსიდიების შემცირებასა და სახსრების ხარჯვაზე კონტროლის დაწესებას. „სამხრეთელებს“ სურდათ, დამატებითი შეზღუდვების გარეშე მიეღოთ რაც შეიძლება მეტი ფული თავიანთი ეკონომიკის აღსადგენად. კამათში გაჩნდა ფულის გამოყოფის დამატებითი პირობა, რომელიც, დიდი ალბათობით, მნიშვნელოვნად იმოქმედებს „გაერთიანებული ევროპის“ ბედზე.

ფინანსური სუბსიდიების შემზღუდავი ზომების მომხრეთა არაფორმალურ ლიდერად იქცა ნიდერლანდების პრემიერმინისტრი — გამორჩეული ლიბერალი და სექსუალური ორიენტაციის დამცველი მარკ რიუტი. ის ევროკომისიის წარმომადგენლებთან ერთად შეეცადა, ევროკავშირის წევრი ქვეყნების დაფინანსება „მიეზა“ ამ ქვეყნების მხრიდან „უფლებების უზენაესობის“ პრინციპის დაცვაზე. ამ საკამათში ბუნდოვან ტერმინში იგულისხმებოდა „ევროპისთვის საერთო წესებისა და ნორმების“, მათ შორის ლგბტ თემის ინტეგრების, ლობირება. ამის გამო წინადადება კი წამოაყენეს, შეეცვალათ გადაწყვეტილებების მიღების სისტემა ევროკავშირში.

„ევროკომისია გვთავაზობს, ვიმუშაოთ „კვალიფიცირებულ“ უმრავლესობასთან, ასეთ შემთხვევაში ბიუჯეტზე დისკუსია უფრო ეფექტური იქნება. თუ შევეცდებით, გადაწყვეტილებები უბრალო უმრავლესობით მივიღოთ, ძალიან გაგვიჭირდება შედეგის მიღება“, — განაცხადა იუსტიციის საკითხებში ევროკომისიარმა დიდი რიჩარდმა. ამ სიტყვების ფასადის მიღება იმალეობდა ევროკავშირის საერთო გადაწყვეტილებებზე აქტუალურად და უნგრეთისთვის ვეტოს უფლების ჩამორთმევას.

„ჩვენი ევროკავშირული მოკავშირეები ჩახლართულ პროცედურას ქმნიან. სინამდვილეში მათ სურთ, ჩვენი ფული დაეხმოს მათ და დაუპყრონ არა ევროპულ ფასეულობებს, არამედ გლობალიზაციის და მიგრაციისთვის სხვა მიზნებს, არაა და ტრადიციის ნგრევის, რომელსაც იტონოს ევროპის პოლიტიკური ელიტა“, — განმარტა უნგრეთის ეროვნული საკრებულოს სპიკერი ლასლო კოვიჩი.

გალიზაციის დიდი რეიმდერსმა, თავის მხრივ, მოითხოვა „ფასეულობების სრული პატივისცემა“ ევროკავშირის ქვეყნებისთვის ფინანსების გამოყოფაზე კომპრომისული გადაწყვეტილებების მიღებისა და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ამ პოზიციას მხარს უჭერენ ევროკომისია, ევროპარლამენტი და ევროკავშირის რამდენიმე წევრი ქვეყანა.

სამიტის მონაწილეთა შორის მწვავე დაპირისპირებაზე პრესასთან ილაპარაკა უნგრეთის პრემიერმინისტრმა ვიქტორ ორბანი. მისი თქმ-

ე.ნ. ევროპულ ფასეულობებს ევროპაში ბევრი არ იზიარებს გაუკლებს ევროკავშირი ამ გამოცდას?

ევროკავშირისგან ფინანსური დახმარების სანაცვლოდ უფლებათა უზენაესობის საბაზით ბუდაპეშტსა და ვარშაისგან შეიძლება მოითხოვონ სექსუალური უფლებების ინტეგრაციის ნიშნების ლობირებისა და მიგრაციის მიღების გარანტიები ევროკავშირისგან.

ვიქტორ ორბანი

მარკ რიუტი

როკავშირის საკვანძო პროგრამის შექვეცა და დათანხმება სუბსიდიების შემცირებაზე 500-დან 390 მლრდ ევრომდე. მაგრამ ევროპული ლიბერალიზაციის რეკონსტრუქციის იყენებენ განწყობილი: „ლაპარაკი, არც მითი, არც ნაქვები, ევროკავშირის ფუნდამენტში... პანდემიისთან ბრძოლის ზომების პაპი-

ტი იღვინი მიხედვით შესანიშნავი შესაძლებლობა იყო ევროკავშირის ანტი-ლიბერალური ძალებისთვის საკადრისი პასუხის გასაცემად“, — წერს შვედური გამოცემა Sydsvenskan-ი. დიპლომატმა ჯამბიარო მასოლომ La Stampa-ს ფურცლებზე აღმოფთვებით განაცხადა, რომ „უფლებების უზენაესობის“ საკითხი ევროკავშირის საკვანძო პროგრამის შექვეცა და დათანხმება სუბსიდიების შემცირებაზე 500-დან 390 მლრდ ევრომდე.

ნავსობის“ საკითხი ვაჭრობის საგანი არ უნდა ყოფილიყო, მისი აზრით, რიუტეს უნდა გაეტანა თავისი წინადადება. ანალოგიური თვალსაზრისი აქვს ჩეხურ ოპოზიციურ გამოცემა Denik-ის ჟურნალისტებსაც, ხოლო გერმანულ HANDELSBLATT-ს მიაჩნია, რომ ევროკავშირისგან სანაციონო არ უნდა დაიშუ-

როს იმ ქვეყნებისადმი, რომლებსაც არ სურთ „ევროპული ფასეულობების“ მიღება სრული მოცულობით. და ლიბერალურ გაუჩინადათ სივრცე რეკონსტრუქციის კომპრომისმა მხოლოდ ორ დღეს გაძლო და ჩაიშალა. ევროპარლამენტმა უარი თქვა ევროკავშირის ბიუჯეტის დამტკიცებაზე და მოიმიჯნა, რომ შეანადგინოს, ევროპისთვის და ციფრული მოდერნიზაციისთვის დაფინანსების შემცირება ევროკავშირის მიზნების წინააღმდეგ არის მიმართული. ახლა ევროპის ლიდერებს კვლავ მოუწევთ მოლაპარაკებების მაგივრად დაჯდომის და საერთო ფინანსურ პოლიტიკაზე მსჯელობა.

ფინანსური დახმარების სანაცვლოდ უფლებათა უზენაესობის დაცვის საბაზით ბუდაპეშტისა და ვარშაისგან შეიძლება მოითხოვონ სექსუალური უფლებების ინტეგრაციის ლობირებისა და მიგრაციის მიღების გარანტიები ევროკავშირისგან.

და რა გამოვა? როგორ გაუძლებს ევროკავშირი ამ გამოცდას?

აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების მოსახლეობას განსაკუთრებული პოზიცია აქვს სექსუალური ორიენტაციის მიგრაციის მიღების მიმართ. უნგრელების მხოლოდ 27% და პოლონელების 32% უჭირს მხარს ერთი და იმავე სქემის პირთა შორის ქორწინების ლეგალიზაციას. ანალოგიური ვითარებაა ხორვატიის, რუმინეთის, სლოვაკეთში. ამ ქვეყნებში არც მიგრაციის მიღების იდეას უჭირან მხარს.

ბრიუსელსა და ზოგიერთ ევროპულ ქვეყანაში არაერთხელ გაუკრიტიკებიათ ევროკავშირის აღმოსავლელი წევრები „ევროპული ფასეულობებისადმი“ მათი დამოკიდებულების გამო, მაგრამ სანქციები არ დაუწესებიათ. ახლა ბევრი რამ შეიცვალა, ნიდერლანდების ნათლად მიაჩნია, რომ აღარ მოითმენენ „მემარჯვენე პოპულისტების“ პრეტენზიებს და მზად არიან, ფულადი სანქციებით დასაჯონ ისინი, ვინც არ აპირებს ლგბტ თემისა და მიგრაციის მიმართ პოლიტიკის ლიბერალიზაციას. უნგრელი და პოლონელი კათოლიკეები შეიძლება ცოტა ხანში დადგნენ არჩევანის წინაშე — ან ევროკავშირის ფინანსური სანქციები, ან ბალესა და სკოლებში სოდომისტების შეშვევა ბავშვების „ცნობიერების გასაფართოებლად“.

Fondsk.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოაზრდა გიორგი ბაჩვილიანი

იმის გათვალისწინებით, რომ კონგრესი უახლოვდება ფისკალური სტიმულების ახალ რაუნდს პანდემიით დაზარალებული ეკონომიკის დასახმარებლად, ხოლო ფედერალურმა სარეზერვო სისტემამ წელს უკვე გაზარდა თავისი ბალანსი დაახლოებით 2,8 ტრილიონი დოლარით, GOLDMAN-ის სტრატეგებმა განაცხადეს, რომ აშშ-ის პოლიტიკა „ვალუტის გაუფასურების შიშს იწვევს, რაც ბოლოს მოუღებს დოლარის, როგორც დომინირებული ქალის, ბატონობას მსოფლიოს სავალუტო ბაზრებზე“.

დიდმა ამერიკულმა ბანკმა, ცნობილმა თავისი პოლიტიკური გავლენითა და იმით, რომ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში მალაღობრულმა თანამდებობებზე მომუშავე ბევრი მალაღობრული ამ ბანკის ყოფილი თანამშრომელია, შოკისმომგვრელი განცხადება გააკეთა: დოლარი მალე შეიძლება აღარ იყოს მსოფლიოს მთავარი ვალუტა.

Goldman Sachs-ი ფინანსურ წრეებში კარგად ცნობილი სტრუქტურაა, რომელიც 1 ტრილიონი დოლარის აქტივებს მართავს. ის დიდი პატივისცემით სარგებლობს უოლ-სტრიტზე, კონვეიერული მეთოდით ამარაგებს თავისი ყოფილი თანამშრომლებით აშშ-ის ფინანსთა სამინისტროს და აქვს მეტსახელი „კალმარი-ვაშპირი“ (vampire squid), რომელიც ბანკს გამოძიებულმა ჟურნალისტმა მით ტანინიმ შეარქვა 2008 წლის კრიზისის შემდეგ.

„პირველი, რაც Goldman Sachs-ზე უნდა იცოდეთ, არის ის, რომ ეს ბანკი ყველგან არის. ეს არის ყველაზე მძლავრი საინვესტიციო ბანკი — უზარმაზარი კალმარი-ვაშპირი, რომელმაც კაცობრიობა თავის მარწმუნებში მოაქცია, ყველაფერი, რასაც კი ფულის სუნი ასდის“, — წერდა ტანინი. ზემოწამოვლილი მიზეზების გამო, როცა „კალმარი-ვაშპირი“ გამოდის რაღაც საჯარო პოზიციით, მით უმეტეს იმ შემთხვევაში, როცა მისი შეფასება მკვეთრად განსხვავდება მეინსტრიმული მედიაკლასის წარმომადგენლების შეფასებებისგან, მის პოზიციას მაინც ითვალისწინებენ. ამიტომ ორმაგად გასაკვირია დოლარის, როგორც მსოფლიო ვალუტის, პერსპექტივების კრიტიკა ამერიკული ბანკის მხრიდან — რადგან თვით გლობალური ფინანსურ სტრუქტურებსაც კი, რომლებიც აშშ-ში არიან დაფუძნებულნი, აქვთ სპეციფიკური, მაგრამ შესამჩნევი პატრიოტიზმი, რასაც ისინი პერიოდულად ამტკიცებენ მომავალი სენატორების ან კონგრესმენებისთვის გაღებული გულუხვი შემოწირულობებით.

გარკვეული თვალსაზრისით, Goldman Sachs-ი — ეს არის ამერიკა, უფრო ზუსტად, ეს არის ფინანსურ მანიპულაციებში ჩაფლული ამერიკა. ამერიკის სიმბოლო ოდესღაც იყო არა ბანკი, არამედ სამრეწველო კორპორაცია „ჯენერალ მოტორსი“, რომელზეც თავდაცვის მინისტრი მილს-ონი ამბობდა: „რაც კარგია ჯენერალ მოტორსისთვის“, კარგია ამერიკისთვის“. ამჟამად აშშ-ის სიმბოლოდ მიიჩნევენ არა სამრეწველო გაერთიანებას, არამედ ისეთ საინვესტიციო ბანკს, რომელიც თავის ლოგოტიპს პერიოდულად დედაც სექსუალური უმცირესობების ფერებში, რომელსაც აქვს ძალიან ამო-

რალური, ოღონდ გავლენიანი სტრუქტურის რეპუტაცია და ამჟამად ძალიან განიცდის ამერიკული ვალუტის მომავლის გამო, რომლის პრობლემებიც ამერიკის სახელმწიფოს პერსპექტივაზე იმოქმედებს.

ამერიკული საინფორმაციო სააგენტო „ბლუმბერგი“ ყურადღებას ამახვილებს ავტორიტეტული ბანკის, Goldman Sachs Group Inc-ის, ანალიტიკოსების შეშფოთებაზე, რომელიც გამოწვეულია ინფლაციური პროცესებით აშშ-ში. ანალიტიკოსებმა გაავრცელეს განცხადება, რომ დოლარმა შეიძლება დაკარგოს მსოფლიო სარეზერვო ვალუტის სტატუსი. იმის გათვალისწინებით, რომ კონგრესი უახლოვდება ფისკალური სტიმულების ახალ რაუნდს პანდემიით დაზარალებული ეკონომიკის დასახმარებლად, ხოლო ფედერალურმა სარეზერვო სისტემამ წელს უკვე გაზარდა თავისი ბალანსი დაახლოებით 2,8 ტრილიონი დოლარით, Goldman-ის სტრატეგებმა განაცხადეს, რომ აშშ-ის პოლიტიკა „ვალუტის გაუფასურების შიშს იწვევს, რაც ბოლოს მოუღებს დოლარის, როგორც დომინირებული ქალის, ბატონობას მსოფლიოს სავალუტო ბაზრებზე“.

აღსანიშნავია, რომ Goldman Sachs-ის ანალიტიკოსებმა ჯერ კიდევ გაზაფხულზე, როცა აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის ფულის საბეჭდი დაზგა პანდემიის პირობებში იწყებდა ზეგანაკვეთურ მუშაობას აშშ-ის ბიუჯეტისა და საფინანსო ბაზრების მხარდასაჭერად, ხოლო კონგრესმენები და სენატორები ფიქრობდნენ ეკონომიკის დახმარებაზე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, რაც დეფიციტის მომატებას ნიშნავდა, კლიენტებთან სპეციალური თათბირი ჩაატარეს და სამომავლო ინფლაციის დიდი რისკის გამო შეეცადნენ, ისინი დაერწმუნებინათ, დოლარი გადაეცვალათ ოქროზე (ან ბიტკოინზე). ამჟამად ბანკმა გადანაცვლა, ამ პრობლემაზე მაქსიმალურად ფართო აუდიტორიის წინაშე ესაუბრა და ეს შესანიშნავად გამოვიდა — დოლარის მიერ პლანეტის მთავარი ვალუტის სტატუსის დაკარგვაზე მსოფლიოს ყველა წამყვანმა მედიასაშუალებამ დაწერა.

ისიც აღსანიშნავია, რომ საფინანსო წრეების წარმომადგენლებში ეს თვალსაზრისი მხოლოდ უმცირესობამ გაი-

Goldman Sachs-ი: დოლარი მალე აღარ იქნება მსოფლიოს მთავარი ვალუტა

რულდება, ან მისი კვლავ აღორძინება ძალიან გვიანი იქნება.

პრობლემა დოლარის დომინაციის დასრულების კრიტიკოსების არგუმენტისაა, რომ სისტემამ 2008-2009 წლების კრიზისის გაუძლო და ამასაც გაუძლებს, არის ის, რომ ფულის საჭრელი ჩარხის ამჟამინდელი მუშაობა ისეთი ინტენსიურია, რომ იმჟამინდელთან შედარება არც შეიძლება, თანაც 2008-2009 წლებში აშშ ერთპოლუსიანი მსოფლიოს უბირობო ლიდერი იყო.

ახლა ვითარება სხვანაირია: ამერიკის ქალაქებს ცეცხლი უკიდია, ორივე წამყვანი ამერიკული პარტია მსჯელობს საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგების არალიარებასა და შესაძლო სამოქალაქო ომზე, ერთპოლუსიანი მსოფლიო კი

კარგად ინფორმირებული «კალმარი-ვაშპირი» ტყუილბრაოდ არ ტანს განაგებს. ის ხდობს, როგორც აშშ-ის სელისუფლას საბიუჯეტო დისციპლინისა და იმ სისტემის დახმარებას, რომელიც აშშ-ს კოლოსალურ პრივილეგიებს ანიჭებდა ბოლო 50 წლის განმავლობაში. გავლენიანი ბანკის გაფრთხილება აუცილებლად მიიღწევს ხელისუფლების ყურამდე, მაგრამ საეჭვოა, რომ ამერიკულმა პოლიტიკოსებმა გადაადგან არაპოპულარული ნაბიჯები, რომლებიც დასჭირდება დოლარის, როგორც მსოფლიოს მთავარი ვალუტის, სტატუსის შენარჩუნებას.

უკვე აღარ არსებობს. საკითხავია, როგორ ფორმას მიიღებს აშშ-სა და ჩინეთს შორის დაწყებული ცივი ომი.

კარგად ინფორმირებული „კალმარი-ვაშპირი“ ტყუილბრაოდ არ ტანს განაგებს. ის ცდილობს, მოუწოდოს აშშ-ის ხელისუფლებას საბიუჯეტო დისციპლინისა და იმ სისტემის დაცვისკენ, რომელიც აშშ-ს კოლოსალურ პრივილეგიებს ანიჭებდა ბოლო 50 წლის განმავლობაში. გავლენიანი ბანკის გაფრთხილება აუცილებლად მიიღწევს ხელისუფლების ყურამდე, მაგრამ საეჭვოა, რომ ამერიკულმა პოლიტიკოსებმა გადაადგან არაპოპულარული ნაბიჯები, რომლებიც დასჭირდება დოლარის, როგორც მსოფლიოს მთავარი ვალუტის, სტატუსის შენარჩუნებას.

Ria.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთაილა

ზიარა. უმრავლესობას კი არ სჯერა, რომ ეს (დოლარის მიერ მსოფლიო ვალუტის სტატუსის დაკარგვა — გ. გ.) აუცილებლად მოხდება.

„ასეთი პოზიცია გამოწვეულია იმით, რომ გლობალური ტრანზაქციების დიდი მოცუ-

ლობა კვლავ დოლარებით ხორციელდება“, — განაცხადა ბრიტანელი ბანკ Barclays-ის ჩრდილოეთ და სამხრეთ ამერიკაში სავალუტო ვაჭრობის ხელმძღვანელმა მანიკლ პრუპკინმა.

პრობლემა არის ის, რომ,

როდესაც ამერიკული საზოგადოების უმრავლესობა Goldman-ის პოზიციის გაზიარებას დაიწყებს, უკვე გვიან იქნება — ამერიკული ვალუტის დომინირებაზე დაფუძნებული მსოფლიო ფინანსური სისტემის დემონტაჟი ან დას-

Goldman Sachs-ის ანალიტიკოსებმა ჯერ კიდევ გაზაფხულზე, როცა აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემის ფულის საბეჭდი დაზგა პანდემიის პირობებში იწყებდა ზეგანაკვეთურ მუშაობას აშშ-ის ბიუჯეტისა და საფინანსო ბაზრების მხარდასაჭერად, ხოლო კონგრესმენები და სენატორები ეკონომიკის დახმარებას სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, რაც დეფიციტის მომატებას ნიშნავდა, კლიენტებთან სპეციალური თათბირი ჩაატარეს და სამომავლო ინფლაციის დიდი რისკის გამო შეეცადნენ, ისინი დაერწმუნებინათ, დოლარი გადაეცვალათ ოქროზე (ან ბიტკოინზე).

„საჭიროა ევროპის გადაფორმება, ის უნდა იქცეს ხალხების ევროპად, ევროპული კულტურის ცენტრად და ჰქონდეს თავისი ბედის განაპარგვის შესაძლებლობა. ძველი, გეგმიური ევროპიდან უნდა გაიქცეოს და ის, ვინც სწრაფად გაიქცევა, მოგებული დარჩება“.

Nexit-ი ევროკავშირის დაშლის

ნიდერლანდები შეიძლება ევროკავშირიდან გავიდეს. Nexit-ზე (Brexit-ის ანალოგიით, N — ნიდერლანდები, exit — გასვლა — რედ.) უკვე მსჯელობენ ევროპელი ექსპერტები.

„ნიდერლანდების გასვლა ევროკავშირიდან არათუ შესაძლებელი, არამედ ლოგიკურია. და ნიდერლანდების გასვლით ევროკავშირი დაიშლება. მიზეზი ერთია — ეს „პროექტი“ ექსპლუატაციის ობიექტად იქცა აშშ-ის მხრიდან. უკვე ორი ათეული წელიწადია, ევროკავშირი ამერიკელების პლაცდარმად იქცა, — განაცხადა საერთაშორისო არაკომერციული ფონდის — „გეოპოლიტიკური ექსპერტიზის ცენტრის“ დირექტორმა, პოლიტოლოგმა მალკოლმ კორკინმა, რომელიც დარწმუნებულია, რომ ვაშინგტონი სრულად აკონტროლებს ევროკავშირს. ამის გამო გაერთიანების ზოგიერთმა წევრმა დაიწყო უკმაყოფილების გამოთქმა. ევროპული პრესა წერს, რომ ევროკავშირიდან გასვლის კანდიდატები არიან: საფრან-

გეთი, დანია, შვედეთი და ავსტრია. ეს ქვეყნები ყველაზე მეტად არიან მზად „თავისუფალი ცურვისთვის“. ევროკავშირის დაშლის კიდევ ერთი ფაქტორია კორონავირუსი. პანდემიამ ყველას დაანახვა, რომ არ არსებობს ერთიანი პოლიტიკური სოლიდარობა ევროპის ქვეყნებს შორის და, როცა ინფიცირებულთა რაოდენობა რამდენიმე ასეულ ათასს აღწევდა, ყველა თვითონ ცდილობდა თავის გადარჩენას. ერთადერთი გამოსავალი ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის, რომელსაც სურს სუვერენიტეტისა და ეკონომიკის შენარჩუნება, ევროკავშირიდან გასვლაა. „საჭიროა ევროპის გადაფორმება, ის უნდა იქცეს ხალხების ევროპად, ევროპული

კულტურის ცენტრად და ჰქონდეს თავისი ბედის განაპარგვის შესაძლებლობა. ძველი, გეგმიური ევროპიდან უნდა გაიქცეოს და ის, ვინც სწრაფად გაიქცევა, მოგებული დარჩება“, — განაცხადა კორკინმა. ტერმინი Nexit-ის ავტორია გარტ ვილდისი — ნიდერლანდების ოპოზიციური „თავისუფლების პარტიის“ ხელმძღვანელი. ის ჯერ კიდევ 2014 წელს მოუწოდებდა თანამემამულეებს ევროკავშირიდან გასვლისკენ. ბრიტანული კვლევითი ცენტრის, Bruges Group-ის, მიერ 2017 წელს ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, ნიდერლანდელთა 56% უჭერდა მხარს ევროკავშირიდან ქვეყნის გასვლას. მას შემდეგ გასვლის იდეამ კიდევ უფრო მეტი ადამიანის მოწონება დაიმსახურა. ნიდერლანდელები უკმაყოფილონი არიან მიგრანტების მი-

ღების საერთო ევროპული კვოტებითა და საბიუჯეტო თანხების განაწილებით ქვეყნებს შორის. ევროკავშირის ბოლო სამიტზე, რომელიც რამდენიმე დღის წინათ გაიმართა ბრიუსელში, ნიდერლანდების პრემიერმა მარკ რიუტემ ევროპული კოლეგების თითქმის ყველა წინადადება გააკრიტიკა, ბოლოს კი კმაყოფიანად მყოფი ქვეყნებიც დაასახელა, რომლებიც არ არიან ევროკავშირის „დონორები“, მაგრამ ევროპის ცენტრალური ბანკიდან თანხების მიღებას მაინც ცდილობენ. ასეთ ქვეყნებად ნიდერლანდების პრემიერმა დაასახელა ჩინეთი, ლათვია, ესტონეთი, სლოვაკეთი და უნგრეთი. polit.info.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშადა ნიკა კორინთიელმა

«თეთრი ჩაფხუტების» დაფუძნებას სიკვდილის წინ აღიარა, რომ თაღლითობა და გაქრინებაში მონაწილეობდა

სირიის ომის პერიოდში ორგანიზაცია „თეთრი ჩაფხუტების“ წევრებს ლამის გმირებად წარმოაჩენდნენ, მაგრამ, როგორც გაირკვა, ფონდ Mayday Rescue-ში, რომელიც „თეთრი ჩაფხუტების“ აფინანსებდა, ფინანსური დოკუმენტების მხრივ ყველაფერი რიგზე არ ყოფილა.

ჰოლანდიური გამოცემა de Volkskrant-ი წერს, რომ „თეთრი ჩაფხუტების“ დამფუძნებელმა ჯეიმს ლე მენიურმა სიკვდილამდე რამდენიმე დღით ადრე აღიარა, რომ თაღლითობა და საერთაშორისო სპონსორების მიერ ორგანიზაციის ანგარიშზე გადარიცხულ ფულს პირადი მიზნებისთვის იყენებდა.

ცია Mayday Rescue-ი, რომელიც „თეთრი ჩაფხუტების“ ძირითადი სპონსორი იყო. მენიურმა 100 მლნ-ზე მეტი ევრო გადასცემის შესახებ „სირიის მთავრობისთვის“ დასახმარებლად. ფინანსური მართვაში მისი და თაღლითობის ფაქტები 2019 წლის ნოემბერში გამოგვაშრა.

ლე მენიურმა ამსტერდამში დააფუძნა საქველმოქმედო არაკომერციული ორგანიზა-

ციის მიზნებისთვის იყენებდა. მენიურმა „თეთრი ჩაფხუტების“ სპონსორ სახელმწიფოებს პოსტიდან გადადგო-

«თეთრი ჩაფხუტების» დაკარგული მიზანი იყო მთავრობის მხარეზე მონაწილეობის გამოყენება საოპერატიული მოქმედებისთვის, სინამდვილეში კი პროპაგანდისტული ფიქციის შექმნით იყო დაკავებული, მაგალითად, სირიის სამთავრობო ჯარების მხრიდან ქიმიური იარაღის გამოყენების შესახებ. სწორედ «თეთრი ჩაფხუტების» ფალსიფიკაციები აძლევდა საბაზს დასავლეთის ქვეყნებს, კერძოდ, აშშ-ს, დაეხმობათ სირიის სამთავრობო ჯარების ობიექტები და პოზიციები.

გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშადა ნიკა კორინთიელმა

ჩინეთი უხეაუროდ აბოგს უარს დოლარის გამოყენებაზე

ჩინეთმა ზედმეტი საინფორმაციო ხმაურის გარეშე უარი თქვა თავის საგარეო ანგარიშსწორების ოპერაციებში ამერიკულ ვალუტაზე. ჯერ ლაპარაკია მომსახურების სფეროზე. ჩინეთის ეს ნაბიჯი პრობლემებს შეუქმნის დოლარს, — იუწყება მედიარესურსი zeko hedge. ივინსი იუანებში გადახდებისა და შემოსავლების პროცენტმა ბანკებში 2018 წელთან შედარებით 37%-ით მოიმატა. სააგენტო „ბლუმბერგის“ ინფორმაციით, ჩინეთში დოლარის გამოყენება 20%-ით შემცირდა — 70-დან 50%-მდე დაეცა.

კაპიტალის ბაზარზე მასშტაბური ძვრები შეიძლება გამოიწვიოს ჩინელი მილიარდერის, ჯეი მას, გადწყვეტილებამ თავისი Ant Group-ის ამერიკიდან ჩინეთში გადატანის შესახებ. ეს კომპანია 200 მლრდ დოლარადაა შეფასებული. ვარაუდობენ, რომ ამერიკას კიდევ რამდენიმე კომპანია დატოვებს და ჩინეთში გადავა. ექსპერტთა აზრით, დოლარის რთული პერიოდი დაუდგება. Topcor.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშადა ნიკა კორინთიელმა

«თეთრი ჩაფხუტების» დაფუძნებას სიკვდილის წინ აღიარა, რომ თაღლითობა და გაქრინებაში მონაწილეობდა

მის შესახებ აცნობა. ეს მოხდა 7 ნოემბერს, მას შემდეგ, რაც ლე მენიურმა სტამბოლში შეხვდა თავის აუდიტორს ნიდერლანდებიდან. ის სტამბოლში ჩავიდა იმის გასარკვევად, სად გაქრა ნაღდი ფული, რომელიც ფონდის სალაროდან ერთი წლის წინათ წაიღეს. ამასთანავე, გაირკვა, რომ Mayday Rescue არ იყო სუფთა არაკომერციული ორგანიზაცია, მას ჰქონდა კომერციული განყოფილებები თურქეთსა და დუბაიში. ორგანიზაციის ხელმძღვანელების ანაზღაურება კი თვეში 26 ათას ევროს შეადგენდა, პლუს ბონუსები. მენიურმა აღიარა თაღლი-

თობა, რაც მან გადადგომის შესახებ წერილში დაწერა. მენიურისთან აუდიტორებს კიდევ ბევრი კითხვა ჰქონდათ, მაგრამ მათი დასმა ვერ მოასწრეს. 2019 წლის 11 ნოემბერს ჯეიმს ლე მენიურმა სტამბოლში, საკუთარი სახლის ეზოში მკვდარი იპოვეს. თურქეთის პოლიციამ განაცხადა, რომ მენიურის თავი მოიკლა.

შეგახსენებთ, რომ არასამთავრობო ორგანიზაცია „სირიის სამოქალაქო თავდაცვა“, ანუ „თეთრი ჩაფხუტები“ ფართო საზოგადოებისთვის ცნობილი იყო და მას დასაყვლად გულუხვად ეხმარებოდა. „თეთრი ჩაფხუტების“ დეკლარირებული მიზანი იყო მშვიდობიანი მოსახლეობის გამოყვანა საომარი მოქმედებების ზონიდან, სინამდვილეში კი პროპაგანდისტული ფიქციის შექმნით იყო დაკავებული, მაგალითად, სირიის სამთავრობო ჯარების მხრიდან ქიმიური იარაღის გამოყენების შესახებ. სწორედ „თეთრი ჩაფხუტების“ ფალსიფიკაციები აძლევდა საბაზს დასავლეთის ქვეყნებს, კერძოდ, აშშ-ს, დაეხმობათ სირიის სამთავრობო ჯარების ობიექტები და პოზიციები.

Eadaily.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშადა ნიკა კორინთიელმა

გეორგი მთიანის საპროგრამო გენერალი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ერთი რამ მიკვირს: ისინი, ვისაც ძველნი მმართველობა უპყრია ხელთ ამ თუ სხვაგან, რატომ არ იღებენ ხელში ნიშნს და რატომ არ კითხულობენ? ნიშნში ხომ ყველაფერი წერია, რა უნდა გააკეთო სვალ?! ნუთუ ყველა გადრი შუბლაქაა ამ ძველანაში, ნუთუ ყველა უპიცობისა და პირადი ბედნიერების ჭურჭრუტანიდან იმზირება ერთი მიმართულებით?

გაეროს გენერალურ მდივან ანტონიო გუტერიშის მიერ ნელსონ მანდელას დაბადების 102-ე წლისთავისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე ნათქვამი სიტყვები გამაოგნებელია: „პლანეტის მოსახლეობის 70%-ზე მეტი მზარდი უთანასწორობის პირობებში ცხოვრობს. დედამიწაზე არსებული სიმდიდრის ნახევარი 26 ადამიანის საკუთრებაა და ის პლანეტის მოსახლეობის ნახევრის შემოსავლის ეკვივალენტია“.

მსოფლიოში ცნობილია 150-მა მეცნიერმა და ინტელექტუალმა წერილი გამოაქვეყნა „შეუწყნარებლობა კლიმატის წინააღმდეგ, რომელიც ყველა მხარეს შეიქმნა“. ისინი უარყოფენ და შეცდომად მიიჩნევენ „არჩევანს სამართლიანობასა და თავისუფლებას შორის, რომელსაც უერთმანეთოდ არსებობა არ შეუძლია“.

ადამიანმა თავისი ადამიანური რესურსი ამოწურა და ცხოველურ ინსტინქტებზე გადავიდა. დედამიწაზე გაჩნდნენ დინოზავრები, რომლებიც ლენავენ და ანგრევენ ადამიანურ ნორმებს და თავიანთი ცხოველური ინტერესების დასაკმაყოფილებლად უფრო აგრესიულები ხდებიან, ვიდრე მეზობლური ეპოქის მტაცებელი ცხოველები.

იყო თუ არა ადრე, საუკუნის წინათ, ამის საფრთხე?

იყო, მაგრამ შეჩერდა. შეაჩერა განგებამ მინიერი ძალების დახმარებით.

ანდერძი, რომელიც ბროშურის სახით დაგვიტოვა სტალინმა, მაკულატურად ვაქციეთ. სინამდვილეში სტალინმა კაცობრობას სახელმძღვანელოდ დაუტოვა ანდერძი, რომ ეკონომიკური კანონები ბუნების კანონებს ჰგავს, ბუნება კი ხშირად ეატანსტროფულად ავიტარებს თავის მოვლენებს. და ეს კატანსტროფა, ბოლოს და ბოლოს, დადგა. ბუნებას ამაში თანავეტორებიც ჰყავს დედამიწაზე, რომლებიც სტიქიურ მოვლენებს ან აჩქარებენ, ან ანელებენ.

სტალინი თავის ანდერძში „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრკ-ში“ ილაშქრებს წინამორბედების — მარქსის, ენგელსისა და ლენინის — წინააღმდეგ. ის ებრძვის დოგმებს. პოლიტიკას განიხილავს ცხოვრების თანამდეგ მოვლენად და მოუწოდებს ადამიანებს პოლიტიკის დროულად შეცვლისკენ, ვიდრე გვიან არ არის:

„ფიქრობ, რომ აუცილებელია, უკუვადოთ (არა გადავადოთ — გრ. ონიანი) ზოგიერთი სხვა ცნებაც, ამოღებული მარქსის „კაპიტალიზმის“ რომლებშიც მარქსი ანალიზებდა კაპიტალიზმს, და რომლებსაც კაპიტალიზმს და რომლებსაც ხელყოფნად ანებებენ ჩვენს სოციალისტურ ურთიერთობებს. მხედველობაში მაქვს, ისეთი ცნებები, როგორებიცაა „აუცილებელი“ და „ზედმეტი“ შრომა, „აუცილებელი“ და „ზედმეტი“ პროდუქტი, „აუცილებელი“ და „ზედმეტი“ დრო, ფიქრობ, ჩვენმა ეკონომისტებმა ბოლო უნდა მოუღოთ ამ შეუსაბამობას ძველ ცნებებს (მარქსის ცნება უკვე დააძველა, ვიდრე მოქმედებს დაინყებდა — გრ. ონიანი) და ჩვენს სოციალისტურ ქვეყანაში შექმნილ ახალ ვითარებას შორის და შეცვალონ ძველი ცნებები ახალი მიდგომების შესაბამისი ახალი ცნებებით.

ჩვენ შეგვეძლოს, გარკვეულ მომენტამდე მოგვეთმინა ეს, მაგრამ ახლა დადგა დრო,

როდესაც უნდა მოვსპოთ ეს შეუსაბამობა“.

არის თუ არა ეს ახალი ცხოვრების სრულიად ახალი საძირკვლის გაჭრა?

უეჭველად არის! სტალინი არათუ მარქსს მიუთითებს შეცდომებზე, ის ძალზედ მაკაცრია საკუთარი თავის მიმართაც ზოგიერთი დებულების განხილვისას, მაგალითად, ქალაქსა და სოფელს შორის, ფიზიკური და გონებრივი შრომის შეფასების საკითხებში:

„ამხანაგებმა სწორედ ასე გაიგეს ჩემი ფორმულირება და იფიქრეს, რომ იგი ნიშნავს ყოველგვარი განსხვავების მოსპობას, მაგრამ ეს იმას ნიშნავს, რომ ფორმულირება იყო არაზუსტი, არადაამკმაყოფილებელი. იგი უნდა უკუვადოთ და შეცვალოთ ახალი ფორმულირებით, რომელიც ლაბარაკობს არსებითი განსხვავებების მოსპობაზე და არაარსებითი განსხვავებების შენარჩუნებაზე მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობას შორის, გონებრივ და ფიზიკურ შრომას შორის“.

და იქვე:

„შეიძლება თუ არა, ვამტკიცოთ, რომ სტალინის ცნობილი თეზისი კაპიტალიზმის საერთო კრიზისის პერიოდში, ბაზრების შეფარდებითი სტაბილურობის შესახებ, გამოთქმული მეორე მსოფლიო ომამდე, ჯერ ისევე რჩება ძალაში? შეიძლება თუ არა ვამტკიცოთ, რომ ლენინის ცნობილი თეზისი, გამოთქმული მის მიერ 1916 წლის გაზაფხულზე იმის შესახებ, რომ „ლპობის მიუხედავად“, „კაპიტალიზმში განუზომლად სწრაფად იზრდება, ვიდრე წინათ“, ჯერ ისევე რჩება ძალაში? ფიქრობ, არ შეიძლება ამის მტკიცება ახალი პირობების გამო, რომლებიც შეიქმნა მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ორივეს თვალსაზრისი — ლენინისა და სტალინის — ძალადაკარგულად უნდა ჩაითვალოს“, — ასკვინს სტალინი.

სტალინმა თავისი თეზისის გაუქმება იმიტომ გადაწყვიტა, რომ ლენინისთვის ჩრდილი არ მიეყენებინა. აქ ლენინის ყოველად უშინაარსო და წინდაუხედავი დებულების გაუქმებაზე საუბარი, რომლის აშკარა მაგალითიც თვალწინ გვიდგას და გვარწმუნებს სტალინის გენიურობასა და შორსმჭვრეტელობაში:

„მთავარი კაპიტალისტური ქვეყნებისთვის (აშშ, ინგლისი, საფრანგეთი) მსოფლიო რესურსების გამოყენების სფერო კი არ გაფართოვდება, არამედ შეცირდება. გასაღების მსოფლიო ბაზრის პირობები ამ ქვეყნებისათვის სულ უფრო გაუარესდება, რაც სანარმოთა დაუტვირთობას გამოიწვევს. სწორედ მსოფლიო ბაზრის დამლაშვნი მდგომარეობის კაპიტალისტური სისტემის საერთო კრიზისის გარდასახვა“.

სტალინი — პოლიტიკური „ვანგა“ თვალდაუხუჭული ხედვად მომავალ მსოფლიოს. როცა მიმოიხილავს მეორე

სტალინი — ახალი სსრკების მესამე რაიონი, კირიტსურს და არქიტექტორი

ანდერძი, რომელიც ბროშურის სახით დაგვიტოვა სტალინმა, მაკულატურად ვაქციეთ. სინამდვილეში სტალინმა კაცობრობას სახელმძღვანელოდ დაუტოვა ანდერძი, რომ ეკონომიკური კანონები ბუნების კანონებს ჰგავს, ბუნება კი ხშირად ეატანსტროფულად ავიტარებს თავის მოვლენებს. და ეს კატანსტროფა, ბოლოს და ბოლოს, დადგა. ბუნებას ამაში თანავეტორებიც ჰყავს დედამიწაზე, რომლებიც სტიქიურ მოვლენებს ან აჩქარებენ, ან ანელებენ

მსოფლიო ომში დამარცხებული გერმანიისა და იაპონიის მომავალს, წერს:

ეს ქვეყნები ახლა უბადრუკ ყოფილი არიან ამერიკის იმპერიულიზმის ჩექმის ქვეშ. მათი მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა, მათი ვაჭრობა, საგარეო და საშინაო პოლიტიკა, მათი ყოფაცხოვრება შეტოვებულია ოკუპაციის ამერიკული „რეჟიმი“ (ისევე, როგორც ჩვენთანაა — გრ. ონიანი). ეს ქვეყნები კი ჯერ კიდევ გუშინ დიდი იმპერიალისტური სახელმწიფოები იყვნენ, რომლებიც ინგლისის, აშშ-ის, საფრანგეთის ბატონობის საფუძვლებს არყვედნენ ევროპასა და აზიაში. იმაზე ფიქრი, რომ ეს ქვეყნები არ შეეცდებიან, კვლავ წამოგდნენ ფეხზე, დაამსხვრიონ აშშ-ის რეჟიმი და გამოვიდნენ თავისთავადი განვითარების გზაზე, ნიშნავს იმას, რომ სასწაულებს გნამდებს.

სტალინი ხედავს 21-ე საუკუნის მოვლენებს და აკეთებს შეფასებებს, რას ნიშნავს თანამედროვე ბრძოლა მშვიდობის შესანარჩუნებლად.

„მშვიდობისათვის გაჩაღებულ თანამედროვე მოძრაობას მიზნად აქვს, ამოქმედოს ხალხის მასები მშვიდობის შესანარჩუნებლად, ახალი მსოფლიო ომის თავიდან ასაცილებლად. მაშასადამე, იგი

არ ისახავს კაპიტალიზმის დამსობისა და სოციალიზმის დამყარების მიზნებს, იგი იფარგლება მშვიდობის შენარჩუნებისთვის ბრძოლის დემოკრატიული მიზნებით. ამ მხრივ, მშვიდობის შესანარჩუნებელი თანამედროვე მოძრაობა განიხილავს პირველი მსოფლიო ომის პერიოდის მოძრაობისგან, რადგან ეს უკანასკნელი უფრო შორს მიზნებს ისახავდა. შეიძლება, გარემოებათა გარკვეული დამთხვევისას მშვიდობისათვის ბრძოლა აქა-იქ გადაიზარდოს სოციალიზმისთვის ბრძოლად, მაგრამ ეს უკვე იქნება არა თანამედროვე მოძრაობა მშვიდობისთვის, არამედ მოძრაობა კაპიტალიზმის დასამსობად“.

ნუთუ ამასაც ხედავდა სტალინი, რომ დაემხოთ კაპიტალიზმი, მაგრამ ეს არ გადავიტარებს სოციალიზმს. როგორ ჰგავს ეს დებულება იმას, რომ სასაპაშვილის დამარცხება არ აძლიერებს იმპერიალიზმს, არამედ მშვიდობისთვის, არამედ მოძრაობა კაპიტალიზმის დასამსობად“.

ერთი რამ მიკვირს: ისინი, ვისაც ქვეყნის მმართველობა უპყრია ხელთ აქ თუ სხვაგან, რატომ არ იღებენ ხელში ნიშნს და რატომ არ კითხულობენ? ნიშნში ხომ ყველაფერი წერია, რა უნდა გააკეთო სვალ. ნუთუ ყველა ბადრი

ლოს გაფართოებული აღწარმოება.

თანამედროვე კაპიტალიზმის ძირითადი ეკონომიკური კანონის მთავარი ნიშნები და მოთხოვნები შეიძლება დადასტოვებული ასე ჩამოყალიბებულიყო: მაქსიმალური მოგების უზრუნველყოფა მოცემული ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობის ექსპლუატაციის, გაჩანაგებისა და გაღატაკების გზით, სხვა ქვეყნების, განსაკუთრებით ჩამორჩენილი ქვეყნების ხალხთა დაკაბალისებისა და რეგულარულად ძარცვის გზით, ბოლოს — ომებისა და სახალხო მეურნეობის მილიტარიზაციის გზით, რომელსაც იყენებენ უმადლესი მოგების უზრუნველსაყოფად“.

ქვირფასო მკითხველო, ხომ ხვდებით, რატომ ვკოტრდებით და თანდათან უკან რატომ იხევს ჩვენი ეკონომიკური განვითარება? ამის ნათელი მაგალითი ხომ ზევით მოგახსენეთ. ვულდასმით ნაეკითხით და ვისწავლოთ სტალინი! მერწმუნეთ, უდიდეს სიამოვნებას მიიღებთ. რაც თქვენ იცით (უმრავლესობამ), ტყუილია. სტალინი ბრძენია, გაუმეორებელი, დედამიწაზე ღვთისგან მოვლენილი. ნუ ლანძღვთ და აგინებთ — ეს შემცირებს ტენდენციას კაპიტალიზმის ანდერძში ყველაფერია ნათქვამი:

„ამბობენ, მოგების საშუალო ნორმის კანონი წარმოადგებს თანამედროვე კაპიტალიზმის ძირითად ეკონომიკურ კანონს. ეს არ არის სწორი. თანამედროვე კაპიტალიზმში, მონოპოლისტური კაპიტალიზმში, ვერ დაკმაყოფილება საშუალო მოგებით, რომელსაც ამასთანავე, აქვს შემცირების ტენდენცია კაპიტალის ორგანული შედგენილობის ამაღლების გამო. თანამედროვე მონოპოლისტური კაპიტალიზმში მოითხოვს არა საშუალო მოგებას, არამედ მოგების მაქსიმუმს, რომელიც აუცილებელია იმისთვის, რომ მეტ-ნაკლებად განახორციე-

„სძრახეთ ამისთვის, ვისაც გსურთ, სძრახეთ, თუ არა გრცხვენიათ“ (ვაჟა). 1927 წლის 5 ნოემბერს, კრებულში სტალინმა მიიღო უცხოელ მუშათა მრავალრიცხოვანი დელეგაცია. საუ-

„გულუბრყვილობა იქნება იმაზე ფიქრი, რომ საზოგადოების კულტურული განვითარება მარტივად მიიღწევა და მას არ სჭირდება დიდი ძალისხმევა. უწინარესად, საჭიროა 6-საათიანი საშუალო დღე დავიყვანოთ 5-საათიანზე, რათა საზოგადოებას გაუჩნდეს დამატებითი თავისუფალი დრო, რომელსაც გამოიყენებს განათლების მისაღებად. ამისათვის, ასევე, საჭიროა, გავაუმჯობესოთ საცხოვრებელი პირობები, გავზარდოთ შრომის ანაზღაურება, სულ ცოტა, ორჯერ და, რა თქმა უნდა, შევძირდეს ფასები ფართო მოხმარების საგნებზე“

ბარს დაესწრო 80 დღე-გატი გერმანიიდან, საფრანგეთიდან, ავსტრიიდან, ჩეხოსლოვაკიიდან, სამხრეთ ამერიკიდან, ჩინეთიდან, ბელგიაიდან, ფინეთიდან, დანიიდან და ესტონეთიდან. საუბარი გაგრძელდა 6 საათს.

მეექვსე კითხვა ასეთი იყო: **— როგორ ეთანხმება არყის მონოპოლიასთან ბრძოლა ალკოჰოლიზმთან ბრძოლას?**

პასუხი: — ფიქრობ, ძნელია, საერთოდ, მათი შეთანხმება. აქ უეჭველად არის წინააღმდეგობა. პარტიამ იცის, რომ ეს წინააღმდეგობა არსებობს და მან ეს ნაბიჯი შეგნებულად გადადგა, ვინაიდან იცის, რომ ასეთი წინააღმდეგობის დაშვება ამჟამად ყველაზე დიდი ბოროტებაა. როდესაც ჩვენ არყის მონოპოლიის შემოღებას ვაპირებდით, ჩვენ წინაშე იდგა ალტერნატივა:

ან მოვეცეულიყავით კაპიტალისტების კაბალაში, გადაგვეცა მათთვის მთელი რიგი უაღრესად მნიშვნელოვანი ფაბრიკა-ქარხნები და სამაგიეროდ მიგველო გარკვეული თანხები აუცილებელი საჭიროებებისთვის; ან შემოგველო არყის მონოპოლია, რათა გვემოვა აუცილებელი საბრუნავი თანხები ჩვენი ინდუსტრიის საკუთარი ძალეებით განვითარებისთვის და უცხოეთის კაბალისაგან თავის დასაღწევად. ცენტრალური კომიტეტის წევრები ვესაუბრეთ ლენინს, რომელმაც აღიარა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ გარედან ვერ მივიღებდით აუცილებელ სესხს, მოგვიჩვენა არყის მონოპოლიის, როგორც არაჩვეულებრივი ხასიათის დროებითი ღონისძიების, პირდაპირ შემოღება.

რასაკვირველია, საერთოდ, უარყოთ, უკეთესი იქნებოდა, ვინაიდან არაყი ბოროტებაა, მაგრამ მაშინ მოგვიჩვენა დროებით მოვეცეულიყავით კაპიტალისტების კაბალაში, რაც კიდევ უფრო მეტი ბოროტებაა. ამიტომ ჩვენ ნაკლები ბოროტება ვამჯობინეთ. ახლა არაყი იძლევა 500 მილიონზე მეტ შემოსავალს, მასზე უარის თქმა ახლა ნიშნავს ხელის აღებას ამ შემოსავალზე, ამასთანავე, არავითარი საფუძველი არ არსებობს, ვამტკიცოთ, რომ ალკოჰოლიზმი ნაკლები იქნება, ვინაიდან გლეხი დაინყებს არყის წარმოებას და შინახადი არყით მოინამლებს.

აქ, ცხადია, ერთგვარ როლს თამაშობს სერიოზული ნაკლოვანებანი სოფლის კულტურული განვითარების სფეროში. არაფერს ვამბობ იმაზე, რომ არყის მონოპოლიაზე დაუყოვნებლივ უარის თქმა ჩვენს მრეწველობას დაუკარგავდა ნახევარ მილიარდ მანეთზე მეტს, რომლის ანაზღაურებაც სხვა გზით შეუძლებელი იქნებოდა.

ნიშნავს თუ არა ეს, რომ არყის მონოპოლია მომავალშიც უნდა დარჩეს ჩვენში? არა, არ ნიშნავს. არყის მონოპოლია ჩვენ შემოვიღეთ, როგორც დროებითი ღონისძიება, ამიტომ იგი უნდა მოისპოს, როგორც კი ჩვენს სახალხო მეურნეობაში გამოინახება ახალი წყაროები ახალი შემოსავლის მისაღებად ჩვენი მრეწველობის შემდგომი განვითარებისთვის, ასეთი წყაროები რომ გამოინახება, ამაში ეჭვიც არ შეიძლება შევითქვით. ახლა ჩვენი პოლიტიკა მდგომარეობს იმაში,

რომ თანდათან შევკვეციოთ არყის წარმოება. ვფიქრობ, მომავალში შევძლებთ არყის მონოპოლიის სრულიად გაუქმებას, სპირტის წარმოების შემცირებას იმ მინიმუმამდე, რომელიც აუცილებელია ტექნიკური მიზნებისთვის, შემდეგ კი არყის გაყიდვის სრულიად მოსპობას. ჩვენ, ალბათ, არ მოგვინევედა, საქმე გვექონოდა არაყთან ან სხვა მრავალ არასასიამოვნო რამესთან, დასავლეთ ევროპის პროლეტარებს ძალაუფლება რომ მოეპოვებინათ და ჩვენთვის აუცილებელი დახმარება გაეწიათ. მაგრამ. რა გაენყობა? ჩვენს დასავლეთ ევროპულ ძმებს ჯერჯერობით არ სურთ ძალაუფლების მოპოვება და იძულებულნი ვართ, დავკმაყოფილოთ საკუთარი სახსრებით, მაგრამ ამაში ჩვენი კი არა, ბედის ბრალია. როგორც ხედავთ, პასუხისმგებლობის ერთგვარი წილი არყის მონოპოლიზაციისთვის მიუძღვით ჩვენს დასავლეთ ევროპულ მეგობრებსაც (სიცილი და ტაში დარბაზში)“.

1936 წლის 1 მარტს სტალინმა კრემლში მიიღო ცნობილი ამერიკელი ჟურნალისტის **როი ჰოპარდი**. შაუბრისას სტალინმა განაცხადა:

„აუცილებელია, მივალწინოთ საზოგადოების ისეთ კულტურულ ზრდას, რომელიც ამავე საზოგადოების თითოეულ წევრს მისცემს გარანტიას, მრავალმხრივ განავითაროს თავისი ფიზიკური თუ გონებრივი შესაძლებლობები, რომ საზოგადოების თითოეულ წევრს ჰქონდეს შესაძლებლობა, მიიღოს უმაღლესი განათლება და თავადვე გახდეს ამავე საზოგადოების განვითარების აქტიური წევრი, რომ საზოგადოების თითოეული წევრი თავისუფლად ირჩევდეს მომავალ პროფესიას.“

რა არის საჭირო ამისათვის?

გულუბრყვილობა იქნება იმაზე ფიქრი, რომ საზოგადოების კულტურული განვითარება მარტივად მიიღწევა და ამას არ სჭირდება დიდი ძალისხმევა. უწინარესად, საჭიროა 6-საათიანი საშუალო დღე დავიყვანოთ 5-საათიანზე, რათა საზოგადოებას გაუჩნდეს დამატებითი თავისუფალი დრო, რომელსაც გამოიყენებს განათლების მისაღებად. ამისათვის, ასევე, საჭიროა, გავაუმჯობესოთ საცხოვრებელი პირობები, გავზარდოთ შრომის ანაზღაურება, სულ ცოტა, ორჯერ და, რა თქმა უნდა, შევძირდეს ფასები ფართო მოხმარების საგნებზე.

ჩვენ საბჭოთა საზოგადოებას ვეძინით იმისთვის, რომ საზოგადოების თითოეულმა წევრმა იგრძნოს პირადი თავისუფლების გემო, მაგრამ სიმართლე გითხრათ, ძნელად წარმოგიდგენია, როგორ უნდა იგრძნოს ჭეშმარიტი თავისუფლების გემო იმ უმუშევრობა და უსახსროდ დარჩენილმა ადამიანმა, რომელიც ვერ პოულობს თავის ადგილს საზოგადოებაში, რადგან იგი ვერ პოულობს საშუალო ადგილს, მას არ აქვს შემოსავალი და, აქედან გამომდინარე, მშვირთა. ჭეშმარიტი თავისუფლება არის სწორედ იმ საზოგადოებაში, რომელშიც არ ხდება ერთი ადამიანის მხრიდან მეორე ადამიანის ჩაგვრა, სადაც არ არსებობს ადამიანის ექსპლუატაცია, არ არსებობს სიღატაკე, შიმშილი. დიახ, ჭეშმარიტი თავისუფლება არის იმ საზოგადოებაში, რომელშიც ადამიანს არ ეშინია სამსახურის, სახლ-კარისა და საარსებო შემოსავლის დაკარგვის. აი, ასეთ საზოგადოებას შეუძლია იგრძნოს ჭეშმარიტი პირადი თავისუფლება.

ჰოპარდი: — შესაძლებელია ამერიკული დემოკრატია

«ჭეშმარიტი თავისუფლება არის სწორედ იმ საზოგადოებაში, რომელშიც არ ხდება ერთი ადამიანის მხრიდან მეორე ადამიანის ჩაგვრა, სადაც არ არსებობს ადამიანის ექსპლუატაცია, არ არსებობს უმუშევრობა და, შესაბამისად, არ არსებობს სიღატაკე, შიმშილი. დიახ, ჭეშმარიტი თავისუფლება არის იმ საზოგადოებაში, რომელშიც ადამიანს არ ეშინია სამსახურის, სახლ-კარისა და საარსებო შემოსავლის დაკარგვის. აი, ასეთ საზოგადოებას შეუძლია, იგრძნოს ჭეშმარიტი პირადი თავისუფლება»

სტალინის ინტერვიუ როი ჰოპარდის მიერ ჩამორთმეული

როი ჰოპარდი

«თანაგედროვე კაპიტალიზმის ძირითადი ეკონომიკური კანონის მთავარი ნიშნები და მოთხოვნები შეიქმნა და დაახლოებით ასე ჩამოყალიბდა: მაქსიმალური მოგების უზრუნველყოფა, მოხავეჭი ქვეყნის მოსახლეობის უკმაყოფირობის, განსაკუთრებით ჩამორჩენილი ქვეყნების, ხალხთა დაკმაყოფილებისა და რეპუტაციულად კარგის გზით, ბოლოს — ოგებისა და სახალხო მეურნეობის მილიტარიზაციის გზით, როგორც იყნებან უმაღლესი მოგების უზრუნველსაყოფად»

ლუატაცია, არ არსებობს უმუშევრობა და, შესაბამისად, არ არსებობს სიღატაკე, შიმშილი. დიახ, ჭეშმარიტი თავისუფლება არის იმ საზოგადოებაში, რომელშიც ადამიანს არ ეშინია სამსახურის, სახლ-კარისა და საარსებო შემოსავლის დაკარგვის. აი, ასეთ საზოგადოებას შეუძლია იგრძნოს ჭეშმარიტი პირადი თავისუფლება.

ჰოპარდი: — შესაძლებელია ამერიკული დემოკრატია

ისა და საბჭოთა წყობილების განვითარება და არსებობა პარალელურად?
სტალინი: — ამერიკულ დემოკრატია და საბჭოთა სისტემას მშვიდად შეუძლიათ თანაარსებობა, მაგრამ ერთი მეორეში ვერ გადაიზრდება, ანუ საბჭოთა სისტემა ვერ გადაიზრდება ამერიკულ დემოკრატიაში და პირიქით. დიახ, ჩვენ შეგვიძლია მშვიდობიანი თანაარსებობა.

ჰოპარდი: — როგორც

ცნობილია, სსრკ-ში მუშავენება ახალი კონსტიტუცია. რას შეცვლის ეს სსრკ-ში, არჩევნებზე ხომ მხოლოდ ერთი პარტია იქნება წარმოდგენილი?
სტალინი: — ახალ კონსტიტუციას, სავარაუდოდ, ამ წლის ბოლოს მივიღებთ და, როგორც იყო გამოცხადებული, ახალი კონსტიტუცია საშუალებას მოგვცემს, არჩევნები იყოს თანასწორი, პირდაპირი და ფართო. გასაგებია,

რომ გიკვირთ, არჩევნებში მხოლოდ ერთი პარტია მონაწილეობს, რადგან ასეთ პირობებში ვერ ნახავთ საარჩევნო მართონს პარტიებს შორის. მაგრამ ფაქტია, რომ საარჩევნო სიებს წარმოადგენს არა მხოლოდ კომუნისტური პარტია, არამედ ქვეყანაში არსებული ნებისმიერი არაპარტიული საზოგადოებრივი ორგანიზაცია. ასეთი ორგანიზაცია ქვეყანაში რამდენიმე ასეულია. ჩვენს ქვეყანაში არ არსებობს ურთიერთსაინააღმდეგო პარტიები, ისევე, როგორც არ არსებობს კაპიტალისტური კლასი, ანუ ექსპლუატატორების კლასი. ჩვენს საზოგადოება შედგება თავისუფალი ადამიანებისგან — მუშა-მოსამსახურეებისგან, გლეხებისა და ინტელიგენციისგან. ყველა მათგანს აქვს თავისი ინტერესი, რომელიც თავისუფლად შეიძლება გაასაჯაროონ ზემოხსენებულ ორგანიზაციებში. ბოლოს კი მთავარი — ვინაიდან სოციალისტურ საზოგადოებაში, ანუ ჩვენთან არ არსებობს საზოგადოებრივი ფენები, რომელთა შორის არის რადიკალური ზღვარი და, შესაბამისად, არ არის იმის ნიადაგი, რომ შეიქმნას სხვა პარტია, რომელიც დაუპირისპირდება ჩვენს პარტიას არჩევნებზე. იქ, სადაც არ არის სხვადასხვა კლასი, ვერ იარსებებს სხვადასხვა პარტია. ჩვენი პარტია კი არის არსებული კლასის წინააღმდეგობა.

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაზრდილება. დასაწყისი №25, 26, 28, 2020 წ.

2. მიორა სტრატეგიულ მიზნად საზოგადოების მართვის „უახლესი“ მეთოდების დაშვებას ემსახურებდა მისი მართვის მეთოდები

ასევე, ადამიანის გონებასა და ქცევაზე ტოტალური კონტროლის, „ადამიანების ჯიშის“ გაუმჯობესების, მოსახლეობის შემცირებისა და სხვა ფეხქვეშა სოციალური ექსპერიმენტების განსახორციელებლად, რომლებსაც ელიტების ხელისუფლების სტაბილურობა უნდა უზრუნველყოფოდა. რადგან ნაცისტური ხელმძღვანელობა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე იყო ნარკოტიკული, მთელი საზოგადოება ოკუპირებული ტერიტორიების მოდელად ყალიბდებოდა, რომლის მიგნითაც ხორციელდებოდა გარდაქმნა ან „ადეპტების“ ცნობიერების შეცვლა.

ნიშანდობლივია, რომ ქვეყნის ფსიქიატრიის შესახებ პირველი შრომები ორგანიზებული იყო გერმანიისა და დიდ ბრიტანეთში ჯერ კიდევ XIX საუკუნის ბოლოს. გერმანიაში ამით დაკავებული იყო **კაიზერი ვილჰელმის** საზოგადოების ინსტიტუტები, დიდ ბრიტანეთში კი ეს კვლევები კონცენტრირებული იყო 1921 წელს შექმნილი ტაისტოკის კლინიკაში (1946 წელს მის ბაზაზე შეიქმნა ადამიანების ურთიერთობების ტაისტოკის ინსტიტუტი, რომელსაც ფსიქოლოგიური ომის ცენტრად განიხილავდნენ და რომელსაც აკონტროლებდა „ინტელექტუალური სერვისი“ და სამედიცინო ოჯახი. ომებში პერიოდში დიდ ბრიტანეთსა და გერმანიას შორის ვითარდება ამ დარგში სამეცნიერო იდეების აქტიური გაცვლა. ნიშანდობლივია, რომ 1932 წელს ტაისტოკის კლინიკის დირექტორი გახდა გერმანელი ფსიქოლოგი (ეზრათა ოჯახის წევრი) **კარლ ტაისტოკი**, რომელიც შემდეგ აშშ-ში გადაბარდა და სათავეში ჩაუდგა მასაჩუსეტსის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის ჯგუფური დინამიკის ცენტრს.

ხელისუფლებაში ნაცისტების მოსვლის შემდეგ ინგლისელი და გერმანელი მეცნიერები განაგრძობდნენ მჭიდრო თანამშრომლობას ნეიროფსიქოლოგიის, პარაფსიქოლოგიისა და ევგენიკის სფეროებში, სადაც აშშ-ში ებდნენ ადამიანების მოდელის „გაუმჯობესების“ პრობლემებს, მაგრამ ამ საქმეში ყველაზე უფრო აქტიურები ამერიკელები იყვნენ. კვლევები ევგენიკის სფეროში ამერიკაში ჯერ კიდევ 1920-იან წლებში დაიწყო.

აფინანსებდნენ მას აშშ-ის წამყვანი ფინანსური კლანების წარმომადგენლები — **როკფელერები, პარიზანები, მორგანები** და სხვები. ისინი, როგორც ევგენიკის საზოგადოების წევრები, ფულს დებდნენ „მდაბალ ადამიანებს“ სტერილიზაციისა და პოპულაციის სხვადასხვა ფორმის გამოყენების ექსპერიმენტების განსახორციელებლად რომ ეწყობოდა. ინგლისის საზოგადოებაში მათი კოლეგები იყვნენ **ჰინსტონ ჩარჩილი** (ფინანსთა იმპრობინდელი მიწისმფლობელი), ეკონომისტი **ჯონ ძინი**, **ლორდ ბალფური**

და ბიოლოგი **ჯულიან ჰაქსლი** (ომის შემდეგ იგი იუნესკოს პირველი ხელმძღვანელი გახდა). უდიდესი ინტერესით ეკიდებოდა ამ საქმეს როკფელერი, რომლის მიერ 1913 წელს შექმნილი ფონდი „კაცობრიობის კეთილდღეობისთვის“ შობადობაზე კონტროლის მეთოდების შესწავლაზე იყო კონცენტრირებული. **მოსახლეობის ზრდას როკფელერი განიხილავდა, როგორც პოტენციურ საფრთხეს.**

1920-იან და 1930-იან წლებში სწორედ როკფელერების ფონდმა დააფინანსა გერმანული ევგენიკა, რომელსაც ბერლინში ევგენიკის ინსტიტუტი განახორციელებდა **რტიმარ ფონ ფენშუერის** ხელმძღვანელობით და ზემოთ ნახსენები კაიზერ ვილჰელმის ინსტიტუტი, რომლის წამყვანი ფსიქიატრი **ერნსტ რიუდინი** იყო. მოგვიანებით მან გაიკეთა ვარკვლავური კარიერა, როგორც სამედიცინო ევგენიკის პიტლერული სისტემური პროგრამის „არქიტექტორმა“ და 1933 წელს შექმნა სტერილიზაციის შესახებ ნაცისტური კანონის. ამ კანონმა, რომელიც „ამერიკული ნიშნების მიხედვით“ შეიქმნა, რასობრივი ჰიგიენის მასშტაბურ პროექტს დაუდო სათავე. მეორე მსოფლიო ომის დაწყების შემდეგ როკფელერი განაგრძობდა ნაცისტური **ევაზიონის** დაფინანსებას, რომელიც ის ეთ წარმატებას მიაღწია, რომ 1940 წელს ამერიკის ევგენიკის საზოგადოების მმართველმა ლეონ უინიომ თავს უფლება მისცა, განეცხადებინა: „სანამ ჩვენ ახლომავლო ვუტრიალებდით... გერმანელებმა საგნებს თავთავისი სახელები დაარქვეს.“

გენეტიკურ ინჟინერიაში, ქვეყნის მოდიფიკაცია და „ტვინების გამორეცხვაში“ ყველაზე უფრო ინტენსიური ექსპერიმენტები ტარდებოდა ოსვენციმის ბანაკში, „სიკვდილის ანგელოზის“ დოქტორ **იოჰან მენგელის** ხელმძღვანელობით და დაპაუში.

ომის შემდეგ აშშ-ის ხელმძღვანელობამ აქტიურად გამოიყენა ვატიკანთან კავშირი და ქვეყანაში საიდუმლოდ ჩაიყვანა ნამყვანი მეცნიერები ნაცისტური გერმანიიდან და ფაშისტური იტალიიდან. ოტმარ ფერშუერი 1949 წელს აირჩიეს ამერიკის ადამიანის გენეტიკის ახალშექმნილი საზოგადოების წევრ-კორესპონდენტად. საზოგადოებამ კომპრომენტირებული ევგენიკა, ამ ახალი ეტიკეტი (გენეტიკით) „გააკეთილშობილა“.

სწორედ ეს „გენეტიკა“ აიკრძალა საბჭოთა კავშირში სტალინის მითითებით, როგორც მავნე მეცნიერება, ცრუ და საზოგადოებისთვის საზიანო.

უვიცმა **ხრუშჩოვმა** და მისმა სიონისტმა მიმდევრებმა მას გენეტიკის წინააღმდეგ გალაშქრება დაიბრალეს — ბელადს არ ესმოდა გენეტიკის, როგორც მომავლის მეცნიერების, დიდი მნიშვნელობა. ხრუშჩოვს ხომ გაუბიერებელი ჰქონდა!.. ამერიკელების მიერ გადაბირებული მორის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფიგურად ითვლება გენერალი **რინჰარდ ბელენი**, რომელიც საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ დახუ-

მისამე რაიხის მიცენიარებს აქტიურად გამოიყენებდნენ „ტვინების გამორეცხვის“ პროგრამების სარეალიზაციოდ. ადამიანების ქცევის მართვადნე რადიაციის, ფსიქიატრიის, სხვადასხვა პროცედურისა და ნივთიერების (LSD) გამოყენებით. ამ ექსპერიმენტების მხვარეობას ნარკომატიონის გამოყენებით, რომელიც ბათილნივინივინი იყო „მინარე“ მკვლევებისთვის ან „კანდიდატ-მანქურთებისთვის“. მათ აამოქმედებდნენ პოსტჰინოზური ტრანსისას მიღებული სიტყვით ან წინადადებით (ერთ-ერთი ასეთი კანდიდატი იყო კინომსახიობი და ამერიკის სემსნიგოლო მერილინ მონრო).

ევროკავშირის რედილოვანი ისტორია გეგები, მექანიზები, შედეგები

ხელისუფლებაში ნაცისტების მოსვლის შემდეგ ინგლისელი და გერმანელი მეცნიერები განაგრძობდნენ მჭიდრო თანამშრომლობას ნეიროფსიქოლოგიის, პარაფსიქოლოგიისა და ევგენიკის სფეროებში, სადაც აშშ-ში ებდნენ ადამიანების მოდელის „გაუმჯობესების“ პრობლემებს, მაგრამ ამ საქმეში ყველაზე უფრო აქტიურები ამერიკელები იყვნენ. კვლევები ევგენიკის სფეროში ამერიკაში ჯერ კიდევ 1920-იან წლებში დაიწყო.

ერვას ხელმძღვანელობდა. „ტვინებზე შეტევის“ შედეგად, რომელიც მან აშშ-ის პრეზიდენტ **ჰარი ტრუმენთან**, სტრატეგიული სამსახურების ხელმძღვანელ **ჟულიან ჰაქსლი** და **ალან ტურინთან** ერთად განახორციელა, შესაძლებელი შეიქმნა აშშ-ის დაზვერვის სამსახურის რეორგანიზება და მისი გარდაქმნა მაღალეფექტიან საიდუმლო სპეცდევინიოლორგანიზაციად. ამ ძალისხმევით კულმინაცია იყო 1947 წელს ეროვნული უშიშროებისა და დაზვერვის ცენტრალური სამმართველოს შექმნა. როგორც მკვლევარი **რონ პატონი** წერდა, „ეს იყო იურიდიული აისბერგის მწვერვალი, რომელიც მალაყდა მთავრობის უკანონო ქმედებთა ნაკადს, მათ შორის, გონების კონტროლის იატაკქვეშა პროგრამებისაც“.

მესამე რაიხის მეცნიერებს აქტიურად გამოიყენებდნენ „ტვინების გამორეცხვის“ პროგრამების სარეალიზაციოდ. ადამიანების ქცევას მართავდნენ რადიაციის, ფსიქიატრიის, სხვადასხვა პროცედურისა და ნივთიერების (LSD) გამოყენებით. ამ ექსპერიმენტების მხვარეობას ნარკომატიონის გამოყენებით, რომელიც ბათილნივინი იყო „მინარე“ მკვლევებისთვის ან „კანდიდატ-მანქურთებისთვის“. მათ აამოქმედებდნენ პოსტჰინოზური ტრანსისას მიღებული სიტყვით ან წინადადებით (ერთ-ერთი ასეთი კანდიდატი იყო კინომსახიობი და ამერიკის სექსსიმბოლო მერილინ მონრო). ამ ოპერაციების მსვლელობისას ასრულებდნენ ოკუპირებულ რეგიონებს, რომლებიც კაბალისტურ მისტიკაზე იყო დაფუძნებული.

ადამიანის ბუნების „გაუმჯობესების“ გამოცდილება აქტიურად გამოიყენეს ისრაელში. სოციალური ინჟინერიის კონცეფციას აღიარებდნენ პალესტინაში ჯერ კიდევ ბრიტანული მანდატის დროს, მაგრამ მას შემდეგ, რაც იქ ჩავიდნენ ფსიქიატრები, რომლებიც ევგენიკის საფუძვლებს სწავლებდნენ ნაცისტურ გერმანიაში, ეს „მეცნიერება“ ხელმეორედ დაიბადა. მასობრივ ექსპერიმენტებს ისრაელში რეპატრიანტებზე განახორციელებდნენ.

ან არსებულ ვითარებას“. ასეთი მიდგომა შეესაბამება სელექციური იმიგრაციის სიონისტურ პოლიტიკას, რომელიც გამომდინარეობდა არა მხოლოდ შეურყვნელი ჯიშის შენარჩუნების მოთხოვნიდან, არამედ ითვალისწინებდა „ახალი ტიპის, ცისფერთვალეა, სასტიკი და დაუნდობელი ზეადამიანი ებრაელის შექმნას, რომელიც შეძლებდა რკინის კვერთხით ქვეყნის მწყობსებას“.

ამ პოლიტიკაზე უარი ისრაელმა მხოლოდ 1950 წელს თქვა, როცა მიიღეს კანონი დაბრუნების შესახებ, მაგრამ ევგენიკური მიდგომის რუდემენტები დღემდე არის შენარჩუნებული.

ამრიგად, ექსპერიმენტული პროგრამები, რომლებიც ნაცისტური წლებში იყო დამუშავებული, ფრიად სასარგებლო გამოდგა მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ — „ცივი ომის“ პირობებში, განსაკუთრებით აქტიურად კი შეიქმნა XXI საუკუნეში „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ ფორმირებაზე გადასვლის პერიოდში.

3. მესამე რაიხი მშენიანებდა პირობებს კიდევ ერთი სტრატეგიული ამოცანის — ისრაელის სახელმწიფოს შექმნის სიონისტური პროგრამის განსახორციელებლად.

როცა ნაცისტები ხელისუფლებაში მოვიდნენ, ებრაელთა მსოფლიო კონგრესმა გერმანიის ეკონომიკური ომი გამოუცხადა და განაცხადა, რომ ყველაფერს გააკეთებს მათი რეჟიმის დასამხობად. მაგრამ **მრავალრიცხოვანმა კვლევებმა ცხადყო, რომ სიონისტური ორგანიზაციები აქტიურად თანამშრომლობდნენ ახალ ხელისუფლებასთან, როგორც მოკავშირეები: ერთნი და მეორენიც იბრძოდნენ ებრაელებს ასიმილაციის წინააღმდეგ და ცდილობდნენ, ჩაეკეტათ შიდა სათემო ცხოვრებაში. ამ თვალსაზრისით ნიშანდობლივია სიონისტური ორგანიზაციების ლიდერთა 1933 წლის 22 ივნისის მემორანდუმი, რომელიც მათ გაუგზავნეს პირადად ჰიტლერს — ახალ რეჟიმს არწმუნებდნენ, რომ მისდამი სიმპათიურად არიან განწყობილი და უმტიკიცებდნენ, რომ სიონიზმი თავისი ამოსავალი დებულებით ფრიად ახლოს დგას („უნი-სონიზმი“) ნაციონალ-სოციალიზმთან.**

მეორე მსოფლიო ომის დაწყებამდე გერმანიის მთავრობის მთავარი მიზანი ებრაელების მიმართ მათი ემიგრაცია იყო და ამაში მაქსიმალურად ეხმარებოდნენ სიონისტურ ორგანიზაციებს. ▶

პიტლერმა პანევროპას უწოდა „ბარანოვის იდეალი და ეპრალები მიერ ევროპის ხელში ჩაგდება იარაღი“. 1938 წლის მარტში ავსტრიის ანშლუსის შემდეგ ვენაში არსებული პანევროპული კავშირის სამდივნო დახურეს, მისი არქივები დააპატიმრეს (ომის შემდეგ, დღემდე მოსკოვში ინახება). და ნაცისტური გერმანია იწყებს „ახალი წესრიგის“ დამყარებას ევროპაში.

ნაცისტებისა და სიონისტების ერთობლივი მცდელობით ქვეყანაში გაიხსნა და ამუშავდა 40 ბანაკი და სასოფლო-სამეურნეო ცენტრი, რომლებშიც სწავლობდნენ პალესტინაში გადასახლების მსურველები... 1933-დან 1939 წლამდე პალესტინაში გადაიყვანეს 100 მილიონამდე რაიხსმარკა, რომელიც მოხმარდა პალესტინაში ჩასახლებულ 60 ათას გერმანელ იუდეველს. მკვლევარები მიგვიჩვენებენ, რომ „პალესტინაში გადასახლებული ებრაელებისთვის პიტლერულმა რაიხმა გააკეთა უფრო მეტი, ვიდრე ნებისმიერმა სხვა ევროპულმა სახელმწიფომ“.

ამ კავშირის აღსანიშნავად, გებელსის განკარგულებით, მოჭრეს სამახსოვრო მედალი, რომლის ერთ მხარეს ამოკვეთილი იყო დავითის ვარსკვლავი, მეორე მხარეს — სვასტიკა. ნაცისტები ესელები თანამშრომლობდნენ პალესტინაში იატაკქვეშ მოქმედ სიონისტურ გასამხედროებელ ორგანიზაციას „ჰაგანასთან“ და სააგენტო „მოსად ლე ალია ბეტთან“, იარაღის კონტრაბანდით ებრაელთა არაღებულური გადაყვანით იყვნენ დაკავებული.

სიონისტებისა და ნაცისტების საერთო ინტერესების თვალნათელი მაგალითია ყველაზე ექსტრემისტული სიონისტური დაჯგუფება „ლეხის“ მიერ 1941 წელს წამოყვანილი ოფიციალური წინადადება ნაცისტებთან სამხედრო კავშირის დადების შესახებ დადი ბრიტანეთის წინააღმდეგ, რომელიც მაშინ ცდილობდა პალესტინელების უფლებების დაცვას. გამზადებული კომუნიკეში მითითებული იყო, რომ მათი საერთო ინტერესების საგანია, „ნაციონალიზტურ და ტოტალიტარულ საფუძველზე ებრაელთა ისტორიული სახელმწიფოს აღმოცენება, რომელიც ხელშეკრულებით იქნება დაკავშირებული გერმანულ რაიხთან ახლო აღმოსავლეთში გერმანელების ძალაუფლების მხარდასაჭერად და განსამტკიცებლად“.

ამ „თანამშრომლობას“ მეორე მხარეც ჰქონდა, რომელიც გამყდარებული იყო სიონისტების ჭეშმარიტი მიზნები, მოამზადა ნიადაგი ჰოლოკოსტის იდეოლოგიის შესაქმნელად და პოლიტიკური მიზნების მისაღწევ იარაღად მის გარდასაქმნელად. როცა გერმანია და დიდი ბრიტანეთი ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ და სიონისტური ხელშეკრულება არჩევანის წინაშე დადგა — მხარი დაეჭირა ბრიტანელებისთვის, რომლებმაც პალესტინაში ებრაელთა იმიგრაცია შეზღუდეს, თუ გერმანელების მხარეს დამდგარიყო, ებრაელები დაუფიქრებლად ინგლისელებს შეეკრნენ.

სიონისტებისთვის მთავარი იყო სიტუაციის გამოყენება ისრაელის სახელმწიფოს შესაქმნელად. **ბენ გურიონმა** ამოცანა განაცხადა: „სიონისტის ამოცანაა, არა ისრაელის „ნარჩენის“ გადარჩენა, რომელიც ევროპაშია, არამედ ისრაელის მიწის გადარჩენა ებრაელის ხალხისთვის“.

ნაცისტური რეჟიმის წლებში სიონისტების საერთო პოლიტიკა აკისრებს მათ პასუხისმგებლობას მეორე მსოფლიო ომში განხორციელებული სიმკაცრისთვის. ამას აღიარებს ბერეი ორთოდოქსი იუდეველი. მაგალითად, ავსტრიის

ანტისიონისტური ებრაული თემის მთავარი რაბინი ფრედმანი წერდა: „ებრაელთა გენოციდში დაინტერესებული იყვნენ, უწინარეს ყოვლისა, სიონისტები, რომლებიც მისწრაფოდნენ, რომ შედეგად მიეღოთ პოლიტიკური და ფინანსური მხარდაჭერა ებრაელთა სახელმწიფოს — ისრაელის — შესაქმნელად. შემთხვევითი არ არის, რომ ცნობილი მკვლევარი ქალი ი. არენდი აღნიშნავდა: „ებრაული ლიდერების როლი საკუთარი ხალხის ამონყვეტაში ებრაელი ხალხისთვის ამ ბნელი ისტორიის ყველაზე უფრო ბნელი მოცული თავია“.

4. დასასრულ, მისამი რაიხის მთავარი მისია ევროპის ერთიან საფინანსო-ეკონომიკურ ორგანიზმად ჩამოყალიბება იყო, რომელიც ბიზნესის ეროვნული სემინტები გერმანიის საფინანსო კავშირების სემინტების უმკაცრეს კონტროლს დაეპყრებოდა. ამ ერთიანი საფინანსო ძსლის საფუძველზე აბაგანდენ პოლიტიკურად ერთიან ევროპას და შემდგომად ერთიან „ევროპულ მარს“.

აქედან გამომდინარე, პანევროპული კავშირის საქმიანობა დროებით შეაჩერეს, რათა შემდგომ პრინციპულად ახალ პირობებში თავიდან ამოქმედდებინათ. ნაცისტების გერმანიის ხელისუფლებაში მისვლის შემდეგ ეს ორგანიზაცია აკრძალეს, მისი იდეები უარყვეს, მომხრეებს კი დევნა დაუწყეს. **პიტლერმა პანევროპას უწოდა „გარეგნების იდეალი და ებრაელების მიერ ევროპის ხელში ჩაგდება იარაღი“. 1938 წლის მარტში ავსტრიის ანშლუსის შემდეგ ვენაში არსებული პანევროპული კავშირის სამდივნო დადასტურეს, მისი არქივები დააპატიმრეს (ომის შემდეგ, დღემდე მოსკოვში ინახება). და ნაცისტური გერმანია იწყებს „ახალი წესრიგის“ დამყარებას ევროპაში.**

გერმანიის ოლიგარქიისთვის საკვანძო მნიშვნელობა ჰქონდა აშშ-ისა და დიდი ბრიტანეთის ბანკირებთან მტკიცე კავშირის შენარჩუნებას, რომელიც უნდა უზრუნველყო 1930 წელს დაარსებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ბანკს. მკვლევარი **პიროლი**, რომელიც 20 წლის განმავლობაში შეისწავლიდა ამ ქსელის საქმიანობას, წერდა: „საფინანსო კავშირების დადგენა კიდევ ერთ, შორს მიმავალ მიზანს ისახავდა: არც მტკიცე, არც ნაკლები, კერძო საკუთრებაში არსებულ საფინანსო კონტროლის მსოფლიო სისტემის შექმნას, რომელსაც დაემორჩილებოდა ყველა ქვეყნის პოლიტიკური სისტემები და მსოფლიო ეკონომიკა სრულად. ამ სისტემას ფოკალურ მსოფლიო გავაკონტროლებდა მსოფლიოს ცენტრალური ბანკები იმ ხელშეკრულებების მიხედვით, რომლებიც რეგულარულად მონვეულ კერძო შეხვედრებსა და კონფერენციებზე იქნებოდა გაფორმებული. სისტემის მწვერვალად წარმოგვენილი ჰქონდათ შევიცარიის ქალაქ ბაზელში განლაგებული საერთაშორისო ანგარიშსწორების კერძო ბანკი“.

ეს ბანკი დააფუძნეს ბელგი-

სიონისტური ორგანიზაციები აქტიურად თანამშრომლობდნენ ახალ ხელისუფლებასთან, როგორც მოკავშირეები: ერთნის და მეორეის იზრუნდნენ ებრაელების ასიმილაციის წინააღმდეგ და სწილდნენ, ჩაეკეტათ შიდა სათემო სხოვრებაში. ამ თვალსაზრისით ნიუანდოლიზია სიონისტური ორგანიზაციების ლიდერთა 1933 წლის 22 ივნისის მეორეხარისხიანი, რომლის მათი გაუგებრობა პირადად პიტლერს — ახალ რეჟიმს არწმუნებდნენ, რომ მისდამი სიკვდილურად არიან განწყობილნი და უბრალოდნენ, რომ სიონიზმი თავისი ამოსავალი დაბუღებით ფრიად ახლოს დგას («უნიონში») ნახირონალ-სოციალიზმთან

ნახირონალ-სოციალიზმის თანამშრომლობა პალესტინაში იატაკქვეშ მოქმედ სიონისტურ გასამხედროებელ ორგანიზაციას «ჰაგანასთან» და სააგენტო «მოსად ლე ალია ბეტთან», იარაღის კონტრაბანდით ებრაელთა არაღებულური გადაყვანით იწყებს

ის, დიდი ბრიტანეთის, გერმანიის, იტალიის, საფრანგეთის, იაპონიის ცენტრალურმა ბანკებმა, აგრეთვე — აშშ-ის ბანკების ჯგუფმა, რომლის სათავეში იდგა **მორგანის** საბანკო სახლი. 1932 წლისთვის ამ გაერთიანებულ ევროპის 19 ქვეყნის ბანკები დაემტკიცა. აღნიშნული ღონისძიების სულს იხამდგმელად მოგვევლინა **ილმარ შანტი**, რომელიც მაშინ „რაიხსბანკის“ პრეზიდენტი იყო და მჭიდრო კავშირი ჰქონდა დამყარებულ უოლ-სტრეტსთან. იგი იღვწოდა ისეთი დანესებულების შესაქმნელად, რომელიც მსოფლიო კონფედერაციის შემთხვევაშიც კი შეძლებდა მსოფლიოს უმსხვილესი ფინანსისტების ურთიერთობის შენარჩუნებას. ამიტომ იყო, რომ დაინტერესებული მხარეების თანხმობით ბანკის წესდებაში ჩაიწესდა არა მხოლოდ, რომლის თანახმად მას არ შეეხებოდა არც კონფისკაცია, არც ლიკვიდაცია, საქმიანობა კი კონტროლს არ დაექვემდებარებოდა.

აღნიშნული ბანკი ჩამოყალიბდა, როგორც ამერიკული და ინგლისური ფულის ნაკადის ნაცისტების რეზერვუარებში გადადინების უზინჯოდ მოქმედი არხი. პიტლერის მმართველობის პირველი ორი წლის განმავლობაში იგი ეფექტიანად მუშაობდა. გერმანიის საო-

კუპაციო პოლიტიკის შედეგად მის სეიფებში გადინა ცვლადამარცხებული ავსტრიის, ჩეხეთის, პოლონეთისა და სხვა ქვეყნების ოქრო. ომის დაწყებისთანავე ბანკი პიტლერის კონტროლს სრულად დაექვემდებარა. დაგროვებულ ოქროს იგი გერმანიის მრეწველობაში აბანდებდა, და ეს ყველაფერი ხდებოდა დიდი ბრიტანეთის საბანკო წრეების აქტიური დახმარებით, რასაც ისინი გერმანიასთან ომის დაწყების შემდეგაც განაგრძობდნენ. **მორგანის ნორმანი** ომის განმავლობაში ამ ბანკის დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედიოდა, ხოლო ამერიკელი **თომას მაკიტრი** იმ, მორგანის ახლო მეგობარი, რომელიც საერთაშორისო საფინანსო „სამშოს“ განასახიერებდა, მთელი ომის განმავლობაში ბანკის პრეზიდენტი თანამდებობაზე რჩებოდა. მმართველობის წევრთა უმრავლესობა კი დაუბრკოლებლად გადაკვეთდა ომით დაპირისპირებული ქვეყნების სახელმწიფო საზღვრებს პარიზში, ბერლინში, რომში ან ბაზელში გამართულ შეხვედრებში მონაწილეობის მისაღებად. იალმარ შანტიმ საომარ პირობებში უმეტესი დრო შეეხვედრება და ბაზელში დაჰყო, სადაც ისეთ ხელშეკრულებებს აფორმებდა, რომლებიც მომ-

სტრატეგიული კავშირი უფროსი პარტნიორის უფლების მითვისებით.

აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებისგან განსხვავებით, საფრანგეთში არ განუხორციელებიათ რეკვიზიცია გერმანული საწარმოებისა და ბანკების სასარგებლოდ. საფრანგეთის ტერიტორიაზე განლაგებულ გერმანიის ინტერესების სასარგებლოდ 600 ათასი ფრანგი მუშაობდა. ქარხნები: „სიტრონი“, „რენო“, „ალუმინიუმ ფრანსი“ და სხვები გერმანელების სამხედრო დაკვეთებს ასრულებდა. ამასთანავე, „სიტრონის“ ქარხნები გერმანულ ფირმა „ოპელის“ ფილიალებად იქცა, „რენოს“ ქარხნები გერმანიის საავტომობილო კონცერნების ხელში გადავიდა, ხოლო საფრანგეთის ქიმიური მრეწველობა „ი.გ. ფარბენინდუსტრიას“ კონტროლს დაემორჩილა.

5. ომის შემდგომი ერთიანი ევროპის ამერიკული პროექტი და მისი რეალიზაციის მიქან-იზმები

მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში პანევროპული კავშირი არსებობდა განაგრძობდა ამერიკაში, ბუნებრივია, ამერიკის მმართველი წრეების კონტროლის პირობებში. აშშ გვემავდა, ევროპული ერთობის იდეა თავისი ევროპული პოლიტიკის მთავარ პუნქტად ექცა. ამ მოძრაობას უშუალოდ კურატორობდნენ **ჯონ ფოსტერი** და **ალაისი უილიამ ბულიტი**, სენატორები: **ფუ-ლბრაიტი** და **უილერი**. აქტიური როლი თამაშობდა **უინსტონ ჩერჩილი**. მას ერთიანი ევროპა წარმოედგინა „ერეზის ევროპულ ოჯახად, რომელიც ერთიანი ფრონტით გაილაშქრებდა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. 1943 წლის ივლისში, V პანევროპული კონგრესის დაწყებამდე რამდენიმე დღით ადრე, რომელიც ნიუ-იორკში გაიმართა, იგი გამოვიდა რადიოთი და განაცხადა, რომ კვლავაც შემფორთეულია რუსეთის გაძლიერებით და ხაზი გაუსვა, რომ აუცილებელია ევროპის საკითხის ერთიანი გადაწყვეტა. ხოლო მას შემდეგ, რაც 1944 წელს ნიუ-იორკში არმია გადაკვეთა საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო საზღვრები, აღარ დაუმაღავს თავისი აქამდე, ასე თუ ისე, დაფარული დამოკიდებულება: „საბჭოთა რუსეთი თავისუფალი სამყაროს სასიკვდილო საფრთხედ ჩამოყალიბდა“.

(გაბრკალება შემდეგ ნომერში)

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ნეტავ იმ დროს, როდესაც უანგაროდ საქმეც კეთდებოდა, თანამდებობის პირებსაც უპრობლემოდ ვხვდებოდით და არც სიმატლე იკარგებოდა, რასაც, სამწუხაროდ, ვერ ვიტყვი დამოუკიდებელ საქართველოზე... ხალხი გაბოროტდა უსახსრობამ და უსამართლოვანად, ხელისუფლების არაკომპეტენტურობამ და შემთხვევითი პირების პოპინგამ, დამსახურებული და გამომცდილი კადრების იგნორირებამ, ქედმაღლობამ და, რაც ქნელად დასაჯებელია, უცხო სახელმწიფოების ბრძანებების მოწერა შესრულებამ.

აფხაზეთში გვიანი შემოდგომა განსაკუთრებით ლამაზია. მარადმწვანე პალმებისა და ციტრუსების ფონზე გადაყვითლებული ფოთლოვანი ხეები და ლურჯი, მწვითვარე ზღვა ულამაზეს სურათს ქმნიდა.

ჩემი კაბინეტის ფართო აივნებიდან ხშირად გადავყურებდი ულამაზესი ფერებით დამშვენებულ სოფლებს და მემამულეობადა კელასურის პლატოზე გადმოდგარი თეთრი შენობის სიდიადე, რომელშიც მსოფლიოში ერთადერთი სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი იყო განთავსებული. ამ სასწავლო დაწესებულების ხელმძღვანელი იმხანად მე ვიყავი.

ფიქრებში გართული სამთავრობო ტელეფონის ზარმა გამომაფიზილა. რეკავდა აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი **ბორის ადელია**.

— ნაპოლეონ ირაკლის ძეგ, თხოვნა მაქვს თქვენთან.

მე დავიძაბე.

— ორი დღეა, ბიჭვინთაში ისვენებს ძალიან დიდი სტუმარი, რომლისთვისაც საჭიროა ფიხობა ნაყოფი. მთელი აფხაზეთი შევანარიალეთ, მაგრამ ვერსად მივაგენით. იქნებ თქვენი ინსტიტუტის სასწავლო მეურნეობაში შემორჩა ვინმეს, სულ ერთი ყუთია საჭირო, — მითხრა მან.

— ბორის ვიქტორის ძეგ, ახლავ შევუდგები ძებნას, — ვუპასუხე.

— მაშინ, ხვალ დილისთვის ველოდები თქვენს ზარს, — მითხრა და დამემშვიდობა.

ბორის ადელიასთან კარგი ურთიერთობა მაკავშირებდა, მის ძირძველ სახლშიც, რომელიც ოჩამჩირის რაიონში მდებარეობდა, ხშირად ვიყავი სტუმრად. მეც მსტუმრობდა, როდესაც თბილისში სამთავრობო ღონისძიებებს ვესწრებოდი. აფხაზეთში შექმნილი პოლიტიკური სიტუაციიდან გამომდინარე, ერთმანეთს ვჭირდებოდით და ამას ორივე ვაცნობიერებდით.

პირველ მდივანთან სატელეფონო საუბრის შემდეგ დავურეკე მეურნეობის დირექტორ **გურამ გვახაშვილს** და მოსვლა ვთხოვე.

ორმოცი წუთის შემდეგ ჩემს კაბინეტში იყო.

— გურამ, დაჯექი და ჩაინერე: ხვალ დილისთვის საჭიროა ორი ყუთი დარჩეული ფიხობა, ერთი ყუთი ლიმონი, რომელიც, როგორც ახალი ჯიშის „დიოსკურია“, ახლახან დაგვიმტკიცეს. მას შეურევ ორ-სამ კილოგრამ „ანაკლიას“ (ეს ჯიშის საინტერესო ნაყოფს გვაძლევდა, არაყსა და კონიაკს უხდებოდა. — ნ.ქ.), საჭიროა ერთი ყუთი დარჩეული ფორთოხალი და ორი ყუთი საექსპორტო მანდარინი. ყველაფერი ეს მზად უნდა იყოს ხვალ, 11 საათისთვის. კარგია, თუ საანთლის არაყსაც მოაყოლებ.

— ფიხობა ერთ ადგილას მეგულება, დანარჩენი ყველაფერი გვაქვს, — მითხრა მან და ფიხზე წამოდგა.

მეორე დღით შინ დამირეკა, დავალებს შესრულება მომახსენა და მკითხა, როგორ მოვიქცეო.

— ჩემთან მოდი შინ, — ვუთხარი მე.

სოხუმი პატარა ქალაქია და ისიც სწრაფად მოვიდა. „პატივისცემის სტუმრისთვის“ ნობათი ლამაზად ჩაეწყო თავის მანქანაში. დავალებს შესრუ-

ლება ოპერატიულად შევატყობინე პირველ მდივანს.

— ფიხობა ამხანაგ **ბრეშენის** დაცვამ მთხოვა, რომელიც ორი დღის წინათ ჩამოფრინდა ბიჭვინთაში. ეს ნობათი შენ უნდა წაიღო, ბიჭვინთის გადასახვევთან დაგხვდებიან **ქვეარ კაპაბა** და **ამთანდელი იოსელიანი** (ენვერ კაპაბა გაგრის ქალაქკომის პირველი მდივანი იყო, ავთანდილ იოსელიანი — გაგრის უშიშროების უფროსი).

მეურნეობის დირექტორთან ერთად ჩემს მანქანაში ჩავსხედით და ბიჭვინთისკენ დავიძარით. ნობათით მივდიოდი ადამიანთან, რომლის მიმართაც შეიძლება, განსაკუთრებული სიმპათია არ მექონდა, მაგრამ უზარმაზარი ქვეყნის პირველ კაცთან მივდიოდი და, ცოტა არ იყოს, ველავებდი.

ბიჭვინთის გადასახვევთან კაპაბა და იოსელიანი დაგვემგზავრნენ და ერთად გავინეთ სამთავრობო რეზიდენციებში.

რამდენიმე წუთში ალაყაფის კართან გავჩერდით. პატარა კარიდან პოლკოვნიკის სამხრეებიანი, სპორტული აღნაგობის კაცი გამოვიდა, ლიმილით მოგვესალმა და ეზოში შეგვიძღვა. ყუთები რომ გადამოლაგეს, პოლკოვნიკმა კაპაბასა და იოსელიანს ხელი ჩამოართვა, მაღლობა გადაუხადა და მანქანამდე მიაცილა, უკან მობრუნებული ჩემთან შეჩერდა, მითხრა, რომ ცოტა ხანს დავლოდებოდი, — იქნებ ლეონიდ ილიჩმა მოგიკითხო-სო და შენობაში შევიდა.

მაღევე გამოვიდა: — მობრძანდით, გელოდებიანო, — მითხრა და წინ გამიძღვა.

შენობაში შემიპატიჟა. მე პიჯაკი შევისწორე და მას გავეყვით.

— თქვენ ლეონიდ ილიას ძე შეგხვდებით, ძალიან კეთილი კაცია, საუბარი კითხვა-პასუხის რეჟიმში ჩატარდება. მიწნა, გაითვალისწინოთ, რომ ამხანაგი ბრეჟნევი ცნობისმოყვარე კაცია.

მოწვევითი კარი გააღო და აღმოჩნდა დანერგული საცურაო კომპლექსი. აუზის ირგვლივ თეთრბაღიანი სავარკლები, რბილი შავლონგები იდგა, წყალს ოდნავ შესამჩნევად ორთქლი ასდევდა, კედლები ლამაზი მოხატული იყო და მისივე სტილი ვიცანი. პოლკოვნიკმა დამიდგინა, — მიწნაო, და დაამატა, ბრეშენის კარგი გემოვნაა ამ-ვისო. სხვათა შორის, ზურაბ ნარბეულიძე მას ხშირად სტუმრობს ობარკოვოს აბარაკში. მესიამოვნა.

ცოტათი დავმშვიდდი. „ისიც ხომ ჩვეულებრივი ადამიანია“, უნებლეთ გამახსენდა მარშალ **ანდრია ბრეჟნევის** შეხვედრები, რომლის აგარაკიც მეურნეობის ტერიტორიაზე მდებარეობდა და რომელთანაც თავისუფლად ვგრძნობდი თავს.

— აი, აბ დაბრკანდით, — მითხრა პოლკოვნიკმა და თავაზიანად მიმითითა მრგვალ მაგიდასთან **მიღებულ თეთრბაღი-**

ლეონიდ ბრეშენი: მის ინსტიტუტში რამდენიმე ნაპოლეონი გუგარებს და ერთი — ბონაპარტი

ნაპოლეონ ქარაზაძე

და და გააგრძელა, — იმედი, ამნაირ ჩაცმულობას უპატივცემულობაში არ ჩამომართმევთ, თქვენ მოსვლამდე აუზში ვიყავი და გამოცვლა ვერ მოვასწარი, — თქვა და მოპირდაპირე სავარძელში ჩაჯდა, თან ხელით მანიშნა, შენც დაჯექიო.

— თქვენ, როგორც მითხრეს, სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტს ხელმძღვანელობთ და გქვიათ ნაპოლეონი, ასეა? — ლიმილით მკითხა მან.

— დიახ, ლეონიდ ილიას ძეგ, რექტორად 1975 წელს დავინიშნე, ნაპოლეონიც ნამდვილად მქვია.

— საქართველოში გავრცელებულია უცხო სახელები, თქვენთვის კი ყველაზე გამორჩეული კაცის სახელი დაურქმევიათ, რა არის ამის მიზეზი?

არაა ამდენი ნაპოლეონი? — ზაღანიბარსრა ბრეშენი და მასთან ერთად შემოსულ დაცვას მოუხმო:

— კოლია, მოდი აქ, ცოცხალ ნაპოლეონს გაგაცნობ.

კოლია ლიმილით მოგვიახლოვდა და ხელი ჩამომართვა.

— იცი, ამის ინსტიტუტში კიდევ რამდენიმე ნაპოლეონი მუშაობს და ერთიც — ბონაპარტი! ლუდოვიკო არ გყავთ?

— სიცოცხლე ვერ იკავებდა ბრეჟნევი.

— ლუდოვიკოც გყავს და ადოლფიც, მაგრამ, სტუდენტებში ასეთი სახელები უკვე აღარ გვხვდება, — მივუგე.

— ჰო, მაშინ დრო იყო ასეთი, მეც მყავდა ომის დროს ადიუტანტი, რომელსაც ვილჰელმი ერქვა, კარგი ადამიანი იყო, ჩვენ მას ვილის ვეძახდით, — დაფიქრდა და მკითხა: — თქვენ ისეთ ინსტიტუტს ხელმძღვანელობთ, რომ დარგსაც კარგად უნდა იცნობდეთ.

— მართალი ბრძანდებით, დარგს კარგად ვიცნობ, დისერტაციებიც ამ მიმართულებით მაქვს დაცული, — თავი „მოვიწონე“.

საბჭოთა ადამიანები კითხულობენ: რატომ არის დაბალბარისანიანი საბჭოთა ჩი? მიუხედავად იმისა, რომ მასში ვალუტაზე ნაყიდ ინდურ, ჩინურ და ცვილონის ჩანასაც ვუხეობთ, არც ეს უმედი, ხარისხი მაინც არ მშვენიერდება. რა არის ამის მიზეზი?

ცოტა დავიბენი, რა უნდა ვუპასუხო, სიმატლეს ამბობდა. რომ ვუთხრა, სამფოთლიანი ყუნწის ნაცვლად დანებით 7-8 ფოთლიან ლეროებს ვჭრით-თქო, მაშინ, რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას ჩავყავნებ უხერხულ მდგომარეობაში. ამას, ცხადია, ვერ ვიზამ. ამასობაში, ბრეჟნევი დაამთქნარა.

— ლეონიდ ილიას ძეგ, ჩაის ფოთლის კრეფა ურთულესი პროცესია და მკვლე შრომის კატეგორიაში გადის. ფოთოლი უნდა მოიკრიფოს დროულად, ნებისმიერ ამინდში — წვიმაში, პაპანაქება სიცხეში და ა.შ., ანაზღაურება კი ძალიან დაბალია, 1 კილოგრამში 80 კაპიკს იღებს მკრეფავი, მე მაქვს მონაცემები, რამდენს უნდა იწოდეთის და შრი-ლანკის მეჩაიეებს.

— საინტერესოა, რამდენს? — იკითხა მან.

— ინდოეთში 3-ჯერ, ხოლო შრილანკაში 3,5-ჯერ მეტს, — ცოტა ვიცრუე, მთლად ასეთი განსხვავება არ იყო, ახლაც მიკვირს, რატომ ვთქვი ეს ტყუილი.

— მდაა, ჩვენ რომ გავ-ზარდოთ ჩაის ფოთლის

მოწვევითი კარი გააღო და აღმოჩნდა დანერგული საცურაო კომპლექსი. აუზის ირგვლივ თეთრბაღიანი სავარკლები, რბილი შავლონგები იდგა, წყალს ოდნავ შესამჩნევად ორთქლი ასდევდა, კედლები ლამაზი მოხატული იყო და მისივე სტილი ვიცანი. პოლკოვნიკმა დამიდგინა, — მიწნაო, და დაამატა, ბრეშენის კარგი გემოვნაა ამ-ვისო. სხვათა შორის, ზურაბ ნარბეულიძე მას ხშირად სტუმრობს ობარკოვოს აბარაკში.

ან სავარკლეა, თვითონ კი ერთ-ერთი კარგი გაუჩინარდა. ათიოდე წუთში იგივე კარი გაიღო და იძინდნ სპა ცა-ის განდარა-ღური მდივანი, უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე, ქვეყნის შეიარაღებული ჯარების მთავარსარდალი ლეონიდ ბრეშენი შემოვიდა.

ბაიხის ლამაზი თხილი ხალათი ეცვა, ფხეზა — ფარეზი, თავზე „პომპოლიკა“ ნაძოვრი ქუდი ეხურა. გამორჩენისთანავე ფეხზე ნაყოფიანი და, გმონი, „ამინაზიც“ გავიჭიე.

ბრეჟნევი ლიმილით მომიახლოვდა და ხელი ჩამომართვა: — გამარჯობა, ამხანაგო რექტორო, — ხალათზე დაიხე-

— ასეთი სახელები დასჯილთ საქართველოში, კირიტიანად, გურიან-სამეგრელოშია გავრცელებული, მაგალითად, ჩვენს ინსტიტუტში 4 ნაპოლეონი და ერთიც ბონაპარტია...

ბრეშენი ნარბეულიძე-ბილბ.

— ერთი დანახაზული-ისთვის ცოტა ბივირი ხომ

„დაჯედი და ჩაინერა: სვალ დილისთვის საჭიროა ორი ყუთი დარჩეული ფეხსო, ერთი ყუთი ლიმონი, რომელიც, როგორც ახალი ჯივი „დიოსკურია“, ახლანდ დაგვიმტკიცეს. მას შუბრავ ორ-სამ კილოგრამ „ანაკლიას“ (ეს ჯივიც საინტერესო ნაყოფს გვაძლევდა, არაყსა და კონიასს უხდებოდა. — ნ.ქ.) საჭიროა ერთი ყუთი დარჩეული ფორთოხალი და ორი ყუთი საბეჭდო მანდარინი. ყველაფერი ეს მზად უნდა იყოს სვალ, 11 საათისთვის. კარგია, თუ სათქმელის არაყსაც მოაყოლება“

კრეფის ფასი, ისინი მინც უხარისხო ჩაის მოკრეფენ, მიჩვეულები არიან და იმითომ. მე ედუარდ ამბროსის ძეს ამ თემაზე ვესაუბრე, მაგრამ, გამოსავალი ვერ ვიპოვეთ.

ბრუნევენა ვიბიდან „მაღბოროს“ კოლოფი ამოიღო, გახსნა და სიგარეტი ხელთ მოსრისა, შემდეგ კი დაყნოსა.

— მიშლიან მონევას და მეც ვთვლი, რომ სწორად იქცევინ, როდესაც აღარ ვენევი, შემოძლია აუზი ორჯერ გავცურო, — თქვა, გაიღიმა და მეითხა:

— თქვენს ინსტიტუტში აფხაზები სწავლობენ?

— რასაკვირველია, ყველა სპეციალობაზე გვაქვს რუსული სექტორი.

— როგორია ქართველებისა და აფხაზების დამოკიდებულება?

— ნორმალური, ჩვენ თანამოქალაქებთან გვყავს აფხაზები, რომლებიც ქართულ და აფხაზურ ენებში იცნობენ, სტუდენტებიც ერთად იცნობენ შიშობილები და ინსტიტუტის ღირსებას. ერთი პრობლემატიკა და რამდენიმე კათედრის გაშვებაც აფხაზები არიან.

ამ დროს თეთრ ხალატში გამოწყობილი ქალბატონი გამოჩნდა, ლანგარზე არყის ლაშქრი ბოთლით და ლიმონებით ხელდამშვენებული. მათ შორის პატარა ზომის „ანაკოლა“ იყო:

— ლეონიდ ილიჩ, არაყს რეკომენდაცია ექიმმა გაუწია, ხოლო ლიმონი, განსაკუთრებით, პატარა ზომის, ძალიან გემრიელია.

ლეონიდ ილიჩმა მაცდურად გაიღიმა და თქვა: — მამ, რაღას ვუცდით, დავლიოთ არაყი.

მე ხელი წავავლე არყის ჭურჭელს და ორი პატარა ჭიქა შევავსე.

— ჩვენ გავივიარჯოს, — თქვა ბრძანებით და არაყი მარჯვენად გადაჭკრა, ლიმონი აიღო და პირში ჩაი-

დო, მაგრამ უცებ ჩუმად პირიდან გამოიღო და ხელი ჯივისკან წაიღო. ცხადია, მის ამ მოქრობას თვალის აწარღვა. მივხვდი, რომ ბრძანების არაყი მოყვანა და მეორე ჭიქის დალევის მიზანს ეძიებდა. ისიც იპოვა! შორიანს მდგარ კოლიას ღიმილით მიმართა:

— კოლია, მოდი, არაყს გაგასინჯებ, გესიამოვნება. ოღონდ, შენთვის ჭიქა მოიტანე.

კოლიამ მოიტანა ჭიქა, მაგიდაზე დადო და სამივე არყით შეავსო.

— მოდი, სტუმრის სადღეგრძელო შევსავთ. ნაპოლეონი ხომ პირველად არის ჩვენთან?

— თქვა ბრუნევენა და კოლიას შეხედა.

მე დავიწყებინე და ვთქვი: — დიდი მადლობა, მაგრამ, თუ ნებას მომცემთ, მე თქვენ და ნიკოლოზის სადღეგრძელოს შევსავა.

მაგრამ დავაგვიანე — მათი ცარიელი ჭიქები უკვე მაგიდაზე იდგა...

— ახლა პროცედურა მეწყება, სასიამოვნო იყო თქვენთან შეხვედრა, — თქვა ბრუნევენა და სავარძლიდან ფრთხილად წამოდგა. ხელის ჩამორთმევით დამემშვიდობა და ნიკოლოზს მიმართა:

— ჩემს ადგილას დაჯექი და ჩაინერე, რასაც რექტორი ითხოვს, იქნებ, შევძლოთ დახმარება!

გამიღიმა და კარებთან მდგომ ექიმთან ერთად გავიდა.

კოლია სწრაფად დაჯდა მის ადგილას, ხელი ისევ ჩამოშორდა, ნიკოლოზ სვირიდოვი, გამეცნო და ფანქარი მიმართა:

— მამ, დავინყო, — თქვა მან და პიჯაკის ჯიბიდან ბლოკნოტი ამოიღო.

— პირველი, რაც მინდა, გთხოვოთ, იქნებ ლეონიდ ილიჩს ძე, როცა მას დრო ექნება, ინსტიტუტშიც გვესტუმროს?! — უფრო ზრდილობით-

— აი, აქ დაბრუნდით, — მითხრა პოლკოვნიკმა და თავაზიანად მიმითითა მკვალ გაიდასთან მიღებულ თეთრხალისთან სავარძელზე, თვითონ კი ერთ-ერთ კარში გაუჩინარდა. ათიოდე წუთში იგივე კარი გაიღო და იქიდან სკკ სკ-ის გენერალური მდივანი, უაღლესი საჭრის პრეზიდენტი თავმჯდომარე, ქვეყნის შეიარაღებული ჯარების მთავარსარდალი ლეონიდ ბრეჟნევი შემოვიდა. ბრეჟნევი თბილისში იმყოფებოდა, ფეხსაცმელი — ფარეხი, თავზე «კოპოლიკა» ნაქსოვი ქაღალდი იხურა. გაემოხიანებინა ფეხზე ნაშობი და, გონი, «სენაზემ» გავეჭიმა»

ვის ვთქვი. კოლიამ გაიცინა და ბლოკნოტში რაღაც ჩაინერა.

— კიდევ? — გვინდა, რომ ორანჟერეა, რომელშიც გამოგყავს ახალი ჯიშები, პრობლემურ ლაბორატორიად გადაკეთდეს.

ესეც ჩაინერა. ამ დროს გამახსენდა ორანჟერეაში მომუშავე ქერივე, რომელმაც რამდენიმეჯერ მთხოვა, მისი პატიმარი შვილის, რომელიც სასჯელს რუსეთში იხდოდა, საქართველოს კოლონიაში გადმოიყვანა და დაეხმარებოდა. კოლიამ ესეც ჩაინერა და თავი გააქნია: ასეთი თხოვნა ჯერ არ გამოვიგონია, და დამატა,

— იქნებ, მანქანის გამოცვლა გჭირდებათ ან შექმნა?

მადლობა გადავუხადე შეთავაზებისთვის და ვუთხარი, რომ ამის საჭიროება არაა. შემდეგ თავისი სავიზიტო ბარათი მომანოდა და ჩემი კოორდინატებიც ჩაინერა.

— ჰო, მართლა, რა გვარია ის პატიმარი? — მოულოდნელად იკითხა მან.

გავნიტლდი, პატიმრის გვარი არ ვიცოდი, კოლია მიხვდა ჩემს გასაჭირს და მითხრა: ხეალ დაგირეკავებს და გვარსაც ჩაინერე.

შემდეგ მიხედ-მოხედდა და თქვა: «იქნებ, არაყი კიდევ დავლიოთ?» — პასუხს არ დავლოდა, გრაფინი დარჩენილი არაყი ჩამოასხა და კიდევ თითო ჭიქა შევსეთ.

ზუსტად არ მახსოვს, რამდენ ხანს დავყავი ბრეჟნევის რეზიდენციაში, მაგრამ ერთი რამ დანამდვილებით შემიძლია ვთქვა: ბრეჟნევი კარგი მოსაუბრე და გულწრფელი ადამიანი აღმოჩნდა. შეხვედრის პირველი წუთებიდანვე მომიხსნა ის დაკავებულება, რომელიც ასეთ შეხვედრებს ახლანდს.

ჩემი თხოვნა კი „ფრიალა“ შეასრულეს: პატიმრის საკითხის სელახს ბრეჟნევი და საქარტოველოში გადმოიყვანა კი არა,

საერთოდ გაათავისუფლეს. პრობლემატიკა მინდობით საჭირო დაფინანსება და დამატებითი ავტომანქანა.

მოსკოვში ჩასვლისას ხშირად ვხვდებოდი ნიკოლოზ სვირიდოვს. ერთხელ ვკითხე, — ასე სწრაფად როგორ შეასრულეთ ჩემი თხოვნა-შეთქვა? მიპასუხა:

— ნაპოლეონ ირაკლის ძე, საჭირო ადამიანებს დავურეკე და ვუთხარი, ეს ბრუნევის მიერ სანქცირებული თხოვნაა-თქო. სულ ეს იყო.

გამეღიმა, თურმე რა იოლი ადამიანის დახმარება, თუ ამის სურვილი ამდენ მიზეზს, რომელიც კალაუფლებას ფლობს და არის კეთილი კაცი. ასეთად შევიცანი უზარმაზარი ქვეყნის „გერკანეა“-ში, რომელთანაც შემთხვევით შეხვედრას განვიცდი.

ცხადია, სვირიდოვთან ურთიერთობა არ გამინყვეტიდა,

მისი დახმარებით უნივერსიტეტს ავუშენეთ ექსპერიმენტული ჩაის პირველადი დადამუშავებისა და დაფასოების ფაბრიკა, რომელსაც ჰქონდა საკონფერენციო დარბაზი, აუდიტორიები, შესანიშნავი ლაბორატორიები და სადღეგუნტაციო სივრცე. ავაშენეთ სასტუმროს ტიპის სტუდენტური ოთხი საერთო საცხოვრებელი, თანამედროვე დასასვენებელი კომპლექსი მეურნეობაში და ა.შ.

ბრუნევის გარდაცვალების შემდეგ ნიკოლოზ სვირიდოვი დაიწყო სადოქტორო დისერტაციის, საბავარი ჩაუდგა სასოფლო-სამეურნეო პროფილის ერთ-ერთი კვლევითი ინსტიტუტი, მოგვიანებით სვირიდოვი სრულიად საქართველოს სოფლის მეურნეობის აკადემიის წევრად. მათამაყვამ, რომ მის არჩევანს ჩემი ერთი სხვა მიზნად, იმხანად აკადემიის წევრი ვიყავი (ახლა უცხოელი წევრი ვარ).

ნეტავ იმ დროს, როდესაც უანგაროდ საქმეც კეთებოდა, თანამდებობის პირებსაც უპრობლემოდ ვხვდებოდი და არც სიმართლე იკარგებოდა, რასაც, სამწუხაროდ, ვერ ვიტყვი დამოუკიდებელ საქართველოზე... ხალხი გააბოროტა უსახსრობამ და უსამართლობამ, ხელისუფლების არაკომპეტენტურობამ და შემთხვევითი პირების ბოგინმა, დამსახურებული და გამოცდილი კადრების იგნორირებამ, ქედმაღლობამ და, რაც ძნელად დასაჯერებელია, უცხო სახელმწიფოების ბრძანებების მონურმა შესრულებამ. ცხადია, არსებობს სხვა უამრავი პრობლემატიკა.

— ჩვენ გავივიარჯოს, — თქვა ბრძანებით და არაყი მარჯვენად გადაჭკრა, ლიმონი აიღო და პირში ჩაიხალი ჯივისკან წაიღო. ცხადია, მის ამ მოქრობას თვალის აწარღვა. მივხვდი, რომ ბრძანების არაყი მოყვანა და მეორე ჭიქის დალევის მიზანს ეძიებდა. ისიც იპოვა! შორიანს მდგარ კოლიას ღიმილით მიმართა: — კოლია, მოდი, არაყს გაგასინჯებ, გესიამოვნება. ოღონდ, შენთვის ჭიქა მოიტანე. კოლიამ მოიტანა ჭიქა, მაგიდაზე დადო და სამივე არყით შეავსო. — მოდი, სტუმრის სადღეგრძელო შევსავთ. ნაპოლეონი ხომ პირველად არის ჩვენთან? — თქვა ბრუნევენა და კოლიას შეხედა. მე დავიწყებინე და ვთქვი: — დიდი მადლობა, მაგრამ, თუ ნებას მომცემთ, მე თქვენ და ნიკოლოზის სადღეგრძელოს შევსავა. მაგრამ დავაგვიანე — მათი ცარიელი ჭიქები უკვე მაგიდაზე იდგა... — ახლა პროცედურა მეწყება, სასიამოვნო იყო თქვენთან შეხვედრა, — თქვა ბრუნევენა და სავარძლიდან ფრთხილად წამოდგა. ხელის ჩამორთმევით დამემშვიდობა და ნიკოლოზს მიმართა: — ჩემს ადგილას დაჯექი და ჩაინერე, რასაც რექტორი ითხოვს, იქნებ, შევძლოთ დახმარება! გამიღიმა და კარებთან მდგომ ექიმთან ერთად გავიდა. კოლია სწრაფად დაჯდა მის ადგილას, ხელი ისევ ჩამოშორდა, ნიკოლოზ სვირიდოვი, გამეცნო და ფანქარი მიმართა: — მამ, დავინყო, — თქვა მან და პიჯაკის ჯიბიდან ბლოკნოტი ამოიღო. — პირველი, რაც მინდა, გთხოვოთ, იქნებ ლეონიდ ილიჩს ძე, როცა მას დრო ექნება, ინსტიტუტშიც გვესტუმროს?! — უფრო ზრდილობით-

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რუსიკას უძღვება დარეჟან ნადრიაკი

ფერილი მორეა

საქართველოში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის დარგებს შორის დღეს პერსპექტიულია ენერჯეტიკა, ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა, უძრავი ქონებისა და სამშენებლო ბაზრები, დამამუშავებელი მრეწველობა...

ჩვენ თუ შევუდგებით საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურისა და მრავალი სხვა ორგანიზაციის მიერ მოპოვებული ფაქტობრივი მონაცემების ანალიზს, საქართველოსა და უცხოური ბანკების დოკუმენტაციის მიხედვით ჩატარებული კვლევების შედეგების განხილვას, იდეალური სურათი დაიხატება. არადა, ფაქტი არის ის, რასაც დღეს ჩვენი ქვეყნის თითოეული მოქალაქე ხედავს — საქართველო ეკონომიკურად ძლიერი ქვეყანა არ არის!

მოვუსმინოთ ისევე ერის მამას, რომელიც ამ საკითხს დეტალურად განიხილავს და ყველასთვის გასაგებ ენაზე ირწმუნება, რომ მსგავსი გარემოების მაშინ ექნება აზრი, თუ ორივე მხარე მოგებული დარჩება. ილია სათითაოდ, პუნქტობრივად განიხილავს ორი დაპირისპირებული მხარის — მეისნერის პროექტის მომხრეთა და მოწინააღმდეგეთა — მიერ მოტანილ თითოეულ არგუმენტს; ერთგვარ განმარტებას აკეთებს, როგორც ტერმინებისა, ისე ისეთი საკითხებისა, რომლებსაც ის „საპოლიტიკო ეკონომიას“ უწოდებს; განმარტავს მოთხოვნა-მინოდების ბუნებას, ფულის როლს საქონლის გაცვლაში, ანუ ფულის გაცვლით ფუნქციას, ბევრი ფულის შემოსვლა როგორ იწვევს ინფლაციას, როგორ იწვევს საქონლის დეფიციტს მის გაძვირებას და ა. შ. შემდეგ ილია აკეთებს დასკვნას, თუ რას გვპირდება ბატონი მეისნერი, და აღნიშნული პროექტის მიმართ სვამს კითხვებს: „ამდენი ფული რომ მოაქვს, რასა გვპირდება? რა გზას და მოედანს უნიშნავს მაგ ფულს?“

დღეს, როდესაც ვისმენთ, ამა და ამ საქმეში ამდენი მილიონის ინვესტიცია ჩაიდება და აშენდებათო, რიგით მოქალაქეებს რეაქცია აღარ აქვთ, რადგან იციან, რომ ეს მილიონები მათ სასიკეთოდ არაფერს შეცვლის... მაგრამ ასე არ იყო წლების წინათ, როდესაც ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი ან შაჰ-დენიზის გაზსადენი გაპყვდათ, მაშინ მართლაც სიხარულის ცრემლები სცივოდათ დადამიანებს, რადგან ეჭვი არ ეპარებოდათ ხელისუფლების დაპირებებში, სჯერებდათ, რომ ცხოვრება გაუმჯობესდებოდათ და ერთხელ და სამუდამოდ თავს დააღწევდნენ სიდუხჭირეს. მაგრამ რა მივიღეთ რეალურად? — ხალხისთვის არც არაფერი.

ბ-ნ მეისნერის პროექტი გაბრძობა. დასაწყისი იხ. №28, 2020 წ.

ჩვენ ვიცით ეხლა, რომ ალ-ბ-ნ-მეისნერის სახე ორგანოა. ერთი მარტივი, როცა ერთ სახის საქონელი სხვა სახის საქონელზე იცვლება პირდაპირ და უშუაშავლოდ და მეორე რთული, როცა სააღებ-მისაცემო საქონელთა შორის სხვა სახის, ესე იგი, ფული მოქმედობს. პირველის სახე ასეა: საქონელი = საქონელი; და მეორისა: საქონელი = ფული = საქონელი. მაგალითებ, ვსთქვათ, რომ ორი თუნგი ღვინო ერთ კოდს პურზე იცვლება მარტივ ალბ-მეისნერში. ეს ამ სახით გამოითქმის: ორი თუნგი ღვინო = ერთი კოდი პური. ორი თუნგი ღვინო = 2 მანეთი ფული = ერთი კოდი პური. პირველში ღვინოს გაცემებ, მეორეში კი ღვინოს გაცემებ, რომ ფული ავიღო და ფულის ისევ გაცემებ, რომ პური ავიღო. ეს უკანასკნელი მოქმედება გასაყვდა სიციფისთვის. ჩვენ ვხედავთ, რომ ერთისა და მეორის ბოლოც ერთი და იგივეა, ღვინოსა პურზე და პურისა ღვინოზე, ესე იგი, საქონლისა საქონელზე ცვლა და სხვა არა-რა. როცა ალბ-მეისნერია ერთისა თუ მეორის სახით უტყუარად მოქმედობს, ამდგ-

„ტყუილი იმედია, რომ სიხარბე ბევრის ფარატიონის ქონვისა, რომელსაც ბ-ნ მეისნერის მექომაბენი ძვეყნის ბედნიერებად სახვენ, შიქმნას მიზაზად ღვინის წარმოების ბაქლიერებისა ჩვენში“.

ილია ჭავჭავაძის თვალსაზრისი უცხოური ინვესტიციების შესახებ

«თუ ბ-ნ მეისნერის მექომაბეთ ჩვენში ფულის ბაქრაპლუბის იმედი აქვთ, ტყუილი იმედია, და თუ ფულის მეტრაქლუბობას დიდ მნიშვნელობას აქლავენ საერთო ეკონომიკაში, ვუმტკიცებთ, რომ ამ შექმნავაში ბ-ნ მეისნერის ამხანაგობა ფულს კი არ ბაქრაპლუბებს, არამედ, რასა ბუქუს, იმასაზ ბაზიდავს!»

ბიცი და გამცემიც ერთნაირად მოგებაში არიან. ალბ-მეისნერის პროექტის და გაცემებიც გასცემენ ხოლმე მარტო იმას, რაც თვითოეულისათვის ნა-მეტურია, მაშასადამე, უსარგებლოა და უსაჭირო; მის სა-მაგიეროდ იღებენ მას, რაც თვითოეულისათვის მათგანისათვის საჭიროა და, მაშასადამე, სასარგებლო. ცხადია, რომ ადამიანისათვის უსარგებლო გაცემა და მის სამაგიეროდ სასარგებლოს შექმნა, — სასარგებლო, ანუ უკეთეს ვსთქვათ, მოგება უნდა იყოს. ამ სახით, ფული ეკონომიკური იმისთანა საგანია, რომლის საშუალებითაც უფრო ადვილად და ხერხიანად საქონელი საქონელზე იცვლება, რომლის შემნეობითაც საქონლის პატრონები ერთმანეთში სააღებ-მისაცემოდ მოქმედობენ, ესე იგი, ეკონომიკური ერთმანეთში მიიქცევა-მოიქცევიან. საცა მაგ-გვარი მიქცევა-მოქცევა საქონლის პატრონთა შორის, იმ ადგილს ბაზარი (рынок) ჰქვია და მთელი ჯამი ალბ-მეისნერისათვის მთელი რიცხვი მაგ-გვარის მიქცევა-მოქცევისა საქონლის პატრონთა ერთმანეთში — შეადგენს მას, რასაც მეცნიერებმა უწოდებენ ქვეყნის საქონლისას (обращение товаров).

დინება, უფრო ადვილად მივეხედებით შემდეგ კანონებს, საპოლიტიკო ეკონომიისას, რომელთა გამოკვლევასაც ჩვენ ვერ შევუდგებით და რომელთა მოწვევა აუცილებლად საჭირო იქნება ჩვენი მსჯელობისათვის. ეხლა მივედოთ ბ-ნ მეისნერის პროექტსა და ვითხვით, ეს ორ-მილიონ-ნახევარი ფული რომ მოაქვს, რასა გვპირდება? რა გზას და მოედანს უნიშნავს მაგ ფულს? ამის პასუხად გვეუბნება ბ-ნ მეისნერი, — ვიყიდი ღვინოს, რომ ისევ გავყიდი, ესე იგი, ღვინოს ვაჭრობას ვაჭრობთ; მეორე, — თქვენს ღვინოს სხვას ახლს ბაზარს გაუჩნეო, ესე იგი, თქვენს ღვინოს თქვენის ქვეყნიდან სხვა-გან გავიტანო; და მესამე, — ღვინის კეთების საქმეს შევუდგებო. გავსინჯოთ ეს თვითოეული დაპირება ცალკე. ღვინოს იყიდის, რომ ისევ ბაქრაპლუბებს, რასა ბუქუს, იმასაზ ბაზიდავს!

საგანი, მარტო ღირებულების რაოდენობით შეტოლებული, მაგალითებ, ორი ჩაფი ღვინო და ერთი კოდი პური. მაშ რა არის, თუ არ ალბ-მეისნერია? ვაჭრობაა, რომელიც ბუნებითად ერთ-გვარი სახეა ფულის გასეხებისა, იმიტომ, რომ ფული ფულის შოვნა სესხება. ამ შემთხვევაში, როგორც სესხებაში, ფული ისე არ გაიცემა, რომ სარგებლით უკეთ არ მოიქცეს, მაშასადამე, აქ ფული გადის, რომ მეტი ფული შემოვიდეს. ბ-ნ მეისნერის პროექტი გვპირდება, რომ ყოველი მანეთი ღვინოს სცივდით მანეთსა ექვს შაურსს და ოთხ კაპიკს შემოუტანს აქციონერებს. აი, მაშასადამე, როგორი სახე ექნება ბ-ნ მეისნერის ამხანაგობის მოქმედებას: ფული = ღვინო = ფული + 34 %. აქ ფული ექვსი ღვინოს მკეთებელს იმისათვის, რომ ღვინოს მსმელის კისრიდან ამოიღოს იგივე ფული + 34 %. ამ სახით აქ ღვინო თითქო ვექსილია ღვინოს მსმელისაგან ჩამოტოვებული სასარგებლოდ ფულის მიხედვით, აქ ფული საშუალება აღარ არის ალბ-მეისნერისათვის, თავის ეკონომიურს მნიშვნელობას ჰკარგავს, აქ თითქო ფული ალბ-მეისნერის საგანად ხდება.

კაპიკად. ამ-სიდიდე სარგებელი იმოღვნა ფულზედ, როგორც ორ-მილიონ-ნახევარი ია, ფულს კი არ მოზიდავს ჩვენს ქვეყანაში, — გაზიდავს, იმიტომ რომ ყოველი შემოსული მანეთი გაიტანს მანეთსა ექვს შაურსს და ოთხ კაპიკს. გვეტყვიან, რომ მაგას მარტო ღვინოს მსმელი გააღვიძებთ, ღვინოს მკეთებელი ხომ თავისას მიიღებსო. ნუ დავიფიქრობთ, რომ ჩვენი ქვეყანა თუმცა ღვინოს მკეთებელი ქვეყანაა, მაგრამ მასთანავე ღვინოს მსმელიც არის. თუ როგორც ფულის მანეთი ღვინოს სცივდით მანეთსა ექვს შაურსს და ოთხ კაპიკს შემოუტანს აქციონერებს, რომ ღვინოს მსმელის მსმელის ფული შემოუყვას, როგორც ღვინოს მსმელის ფული ხელ-და-მეტევი 34%, მაშასადამე, ერთს ნანოს ჩვენი ქვეყნი-სას ფული ექვსი და მეორე ნანოს ერთმევა ზედამატებით 34%. თუ ბაზარი ამ-გვარის ფულის გაღებისა და მიცემისა ჩვენშივეა, მაშინ იმოღვნა ვენება არ არის, იმიტომ, რომ ფული აქვე დატრიალდება, და თუმცა ერთის ხელიდან მეორეში გადავა მოგებით, მაინც აქაური ბაზარი ალბ-მეისნერისა ფულის დაკლებას არ იგრძნობს. სულ სხვაა, როცა ჯიბე, ფულის მომტანი და გამტანი, ჩვენი ქვეყნის გარეთ არის. მაშინ ფული, ჩვენივე ღვინოს წყალობით, უსათუოდ გაიზიდება, ჩვენს ბაზარს დააკლდება, ჩვენში ფული დატრიალდება. საზოგადო კანონია, რომ რამოდენადაც საგანი რამე

„თუ ორ-მილიონ-ნახევარი ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობის მართო იმისთვის ეს არაა მის მიმართ, რომ ჩვენში ფული გამრავლდება, ცხადია, ამით ჩვენ არა მოგვამატება-რა, თუ საქონელთა რიცხვი ჩვენში იზივ იქნება, რაც არის. დაკლებით კი დაგვაკლებს, რადგანაც ღვინოს გაიტანს, რომელიც ჩვენთვის თითქმის უპრისაა ღირს საჭიროებას შეაღებნს. ღვინოს გატანით ებ ჩვეული საჭიროება ისეთის სავსებით კმაყოფილების დაკლება ცხადი ბაზარივდება. აღარ დაკმაყოფილება, რომორც ღვინო“.

ბევრი, იმოდენად მისი ფასი ძირს დადის, და რამოდენად ცოტაა — მისი ფასი მატულობს, თუ სხვა გარემოებანი ერთობ ერთსა და იმავე წერტილზედ არიან. ფულიც ამ ყოფაშია და ამ კანონს ექვემდებარება, განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ფულის ფასის აწევ-დაწევა საკუთრივ საქონლის ფასის აწევ-დაწევაა. მაშასადამე, როცა ჩვენში ზემონარხებზე გზით ფული დაკლებულია, ესე იგი გაძვირდება, საქონლის ფასი დაეცემა საერთოდ და ღვინოსაც ცალკე. ეს კიდევ არაფერია, როგორც ბოლოს ვნახავთ. ამით მხოლოდ იმის თქმა გვინდა, რომ თუ ბ-ნ მემონარხის მექონაგეულები ფულის გამრავლების იმედი აქვთ, ტყუილი იმედი, და თუ ფულის მეტნაკლებობას დიდ მნიშვნელობას აძლევს საერთო ეკონომიკაში, ვუმტკიცებთ, რომ ამ შემთხვევაში ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობა ფულს კი არ გავერავლებს, არამედ, რაც გვაქვს, იმასაც გაზიდავს.

აი ამ მხრით ჩვენ საბუთი გვაქვს, სრულებით გავამართლო ბ-ნ მემონარხის მენინააღმდეგენი, რომელიც ამბობდნენ, რომ ისევე აქაური ვაჭრები გვიჩვენებენ ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობას. მაგრამ გვეტყვიან, ბ-ნ მემონარხის ფულის სარგებელს ჩვენს ქვეყანას არ გადაახდებიან, რადგანაც ღვინოს აქ იყიდის და რუსეთში გაჰყიდის, ესე იგი ფულს შემოიტანს და არ გაიტანს კიო. ჯერ ეგ არვინ იცის. თუ ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობა თავის ფულს აქვე გამოაჩვენებს 34% სარგებელს, არა გვგონია, ახლოზე შორი მანძილი იჩიოს. მაგრამ, ვსთქვათ, ეგრეც მოხდეს. ახლა ვნახოთ, ამით რა გამოვა ჩვენის ქვეყნისათვის. ის გა-

მოვა, რომ ორ-მილიონ-ნახევარი ფული შემოვა და აქ დარჩება, სხვა ხომ არაფერი, გარდა იმისა, რომ მის სამაგიეროდ ჩვენის ქვეყნიდან ღვინო გავა. ესე იგი ვიკითხოთ, რას მოახდენს ეს სასწაული? აქ დარჩენილი ფული რას მოგვიმატებს იმ დაკლების სამაგიეროდ, რომ ღვინოს გაიტანს?

ჩვენ უკვე ვიცით, რომ ერთადერთი საგანი, თავი და ბოლო ეკონომიურ მიქცევ-მოქცევისა კაცთა შორის ის არის, რომ მოჭარბებული ნაყოფი ჩემის წარმოებისა გავცე და იმითი შევიძინო ის წარმოების სხვისა, რაც მე პირდაპირ სახმარად მაკლია. ყოველი საქონელი, რავედნს ხელშიც გადავადმოვიდეს, მაინც ბოლოს იქ მივა, ვისაც პირდაპირ სახმარად ეჭირვება. დანიშნულება საქონლისა და საქონლის ქცევისა მართლაც არის და სხვა არაა, მაშასადამე, საქონელთა შუა ფული იტრიალებს თუ არ იტრიალებს, მაინც ერთის ნამეტური მეორეს ხელში გადავა და თითოეული მათგანი ამით შეივსებს მას, რაც აკლია პირდაპირ სახმარად. ვსთქვათ, მე ღვინო მეტი მაქვს და პური არა და გავდივარ ბაზარში, რომ ღვინო გავცე და პური ვიშოვნო. ვსთქვათ, რომ ორი თუნგი ღვინო უდრის ღირებულებით ერთს კოდს პურს, და მაშინ თუ ეს ღირებულება არ შეიშლება, ორის თუნგის ღვინოს ფასი ერთი აბაზი იქნება, თუ ათასი თუმანი, ხომ ერთის კოდის პურის ფასიც იგივე ერთი აბაზი თუ ათასი თუმანი უნდა იყოს. მაშასადამე, როცა საქონელთა შორის ღირებულება იგივეა, მაშინ ფული მათ შუა ბევრი იშუამავლებს თუ ცოტა, სულ ერთია.

აქედამ გამოდის ის კანონი მეცნიერებისა, რომ, როცა

«ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობა იმ 34%-ს ჩვენის ქვეყნის კისრივად ამოიღებს თუ რუსეთისივად, ორ გზითვე ჩვენ დავრჩებით პირში რაღა გამოვლავლი. პირველ შემთხვევაში ჩვენივე ფულს გაზიდავს და მეორე შემთხვევაში — ღვინოს. პირველ შემთხვევაში ფულით გავლავლივით, მეორეში — ღვინოთა»

ღირებულების რაოდენობა საქონელთა შორის უცვლელია და ფასის რაოდენობა კი ხან მატულობს, ხან კლებულობს, — ამით არც არავინ აგებს, არც არავინ იგებს. ამას ცხადად დავინახავთ შემდეგ სასწორზედ: ორი თუნგი ღვინო = X ფული = ერთი კოდი პური. აქ მაგ X-ის მაგიერ გინდა ასი დასვით, გინდა ათასი, ღვინოსა და პურის შუა სასწორი არ მოიშლება.

სულ სხვა იქნება, რასაკვირველია, თუ რომ ფულის მოვ-

ლენამ შემალა ღირებულება საქონელთა შორის, მაგალითებ, ვსთქვათ, მართო ღვინოს ფასი ასნია და პურისა კი ისევე ის დაარჩუნა. ჩვენ ვამბობთ, რომ ფულს, როგორც საშუალებას ალბ-მიცემობისა, ამის მოხდენა არ შეუძლიან. შორს რომ არ გავაბათ ლაპარაკი, საკმაოა, ვსთქვათ, რომ, თუ რომელსამე ქვეყანაში სიმრავლე და საჭიროება ღვინოსა და პურისა ერთსა და იმავე დონეზედ დგას, ესე იგი უცვლელია, და თუ ამასთან ორის თუნგის ღვინოს მოსავალი ერთს შუათანა მუშის ღონესა და დროს ინდომებს და ამოდენსავე ღონესა და დროს ერთის კოდის პურის მოსვენა, მაშინ მათის ღირებულების შემალა არაფერს არ ძალუძს: ასწევთ, თუ დასწევთ ერთს, აინევა და დაინევა მეორეც, ერთისა და იმავე ზომით. ამიტომაც, მეცნიერებაში დადგენილია კანონი, რომ თუ საქონლის რიცხვი იგივეა, მაშინ რაც ქვეყანაში ფული ტრიალებს — ერთი-ორად რომ იქცეს, საქონლის ფასებიც ერთი-ორად აინევეს მხოლოდ, და რასაც მწარმოებელი ამით მოიგებენ გასასყიდში, იმოდენსავე ნააგებენ სასყიდში. ეგვე მოხდება, რომ ფულმა ამ შემთხვევაში ერთი-ორად იკლოს. მაშინ ფასები ერთი-ორად და-

ეცემა და მწარმოებელი რამოდენსაც ნააგებენ გასასყიდში, იმოდენსა მოიგებენ სასყიდში. არც ერთს შემთხვევაში სასწორი გაცემისა და ალბისა არ შეიშლება. მაშასადამე, თუ ორ-მილიონ-ნახევარი ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობის მართო იმისთვის ეს არაა მის მიმართ, რომ ჩვენში ფული გამრავლდება, ცხადია, ამით ჩვენ არა მოგვამატება-რა, თუ საქონელთა რიცხვი ჩვენში იზივ იქნება, რაც არის. დაკლებით კი დაგვაკლებს, რადგანაც ღვინოს გაიტანს, რომელიც ჩვენთვის თითქმის უპრისაა ღირს საჭიროებას შეაღებნს. ღვინოს გატანით ებ ჩვეული საჭიროება ისეთის სავსებით კმაყოფილების დაკლება ცხადი ბაზარივდება. აღარ დაკმაყოფილება, რომორც ღვინო ფულის გამრავლება არაფერია, როცა საქონელი არა მრავლდება, ამისი ცხადი მაგალითი ის ოთხი მილიონი ფულია, რომელიც ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიამ მიიღო ყმების განთავისუფლების გამო, მერე ისე მიიღო, რომ მის სამაგიეროდ ჩვენის ქვეყნიდან არა გასულა-რა.

რა დაარჩივა ჩვენს ქვეყანას ამოდენმა ფულმა? მაგოდენა ფულის გამრავლებამ, განა გავამდიდრა? თუ მაგ მუქთა ფულმა არა ჰქმნა-რა, მაშ რაღას უნდა მოველოდეთ იმ ფულსაგან, რომელიც მუქთა და ეი არ გვეძლევს, არამედ იმისთვის მოდის, რომ თითონ აქ დარჩეს და ჩვენი სიმდიდრე — ღვინო გაიტანოს?

ამ სახით, ბ-ნ მემონარხის ამხანაგობა იმ 34%-ს ჩვენის ქვეყნის კისრივად ამოიღებს თუ რუსეთისივად, ორ გზითვე ჩვენ დავრჩებით პირში რაღა გამოვლავლი. პირველ შემთხვევაში ჩვენივე ფულს გაზიდავს და მეორე შემთხვევაში — ღვინოს. პირველ შემთხვევაში ფულით გავლავლივით, მეორეში — ღვინოთა. რაკი ფულის მეტ-ნაკლებობაზედ ამყარებენ ქვეყნის კეთილდღეობას ბ-ნ მემონარხის მექონაგენი, მაშინ ცხადია, რომ ორგანვე დანაკლისი ჩვენი იქნება და გამოჩრჩომა სხვისა.

გვეტყვიან: ტყუილი შიშია, ვითომც ღვინოთა ამ შემთხვევაში გავლავლივით. ამის საბუთად ბ-ნ მემონარხის ქონებათა ის მოჰყავთ, რომ რაკი ჩვენი ღვინო ბ-ნ მემონარხის წყალობით ბევრი გასაღდება ფულზედ, მაშინ თითონ ღვინოსაც ბევრს მოვიყვანთ. თუ ესეა ჩვენს ქვეყანას 30 მილიონი თუნგი მოსდის, მაშინ იმოდენად მეტს მოვიყვანთ, რამოდენადაც გასაღების იმედი გვექნება. ნუ დავივიწყებთ, რომ ბ-ნ მემონარხის განზრახულს ვაჭრობაში საქონელი საქონელზედ კი არ იცვლება ფულის შემწეობით, არამედ საქონელი ფულზედ. აი ამ საგანზედ რას ამბობს ერთი დიდად გამოჩენილი მეცნიერი: „რომელიც ქვეყნის მთელი გამრავლება, მთელი მეცადინეობა, მთელი ქონება მიიქცევა ხოლმე რომელიმე წარმოების გასაძლიერებლად იმ იმედის გამო კი არა, რომ ბევრს ფარატინა ქალაქს მივიღებო, არამედ იმ იმედისა გამო, რომ თავის წარმოების საშუალებით მიიღებს ბევრს სხვადასხვა სარჩო საქონელს საზოგადოდ. სიმრავლე ფარატინა ქალაქისა თუ ვისმე სიმდიდრე ჰგონია, რატომ იმას კი არა ხედვენ, რომ მთელის იმ სიმრავლით ვერა საგანს ვერ ყიდულობენ იმაზედ მეტს, რამოდენსაც წინად ყიდულობდნენ“.

მაშასადამე, ტყუილი იმედია, რომ სიხარბე ბევრის ფარატინის ქონვისა, რომელსაც ბ-ნ მემონარხის მექონაგენი ქვეყნის ბედნიერებად სახევენ, შეიქმნას მიზეზად ღვინოს წარმოების გაძლიერებისა ჩვენში.

შიდაური მიმოხილვა. 1882 წელი, დეკემბერი

«რომ მართო ფულის გამრავლება არაფერია, როცა საქონელი არა მრავლდება, ამისი ცხადი მაგალითი ის ოთხი მილიონი ფულია, რომელიც ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიამ მიიღო ყმების განთავისუფლების გამო, მერე ისე მიიღო, რომ მის სამაგიეროდ ჩვენის ქვეყნიდან არა გასულა-რა.»

«რომ მართო ფულის გამრავლება არაფერია, როცა საქონელი არა მრავლდება, ამისი ცხადი მაგალითი ის ოთხი მილიონი ფულია, რომელიც ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიამ მიიღო ყმების განთავისუფლების გამო, მერე ისე მიიღო, რომ მის სამაგიეროდ ჩვენის ქვეყნიდან არა გასულა-რა.»

რომ მართო ფულის გამრავლება არაფერია, როცა საქონელი არა მრავლდება, ამისი ცხადი მაგალითი ის ოთხი მილიონი ფულია, რომელიც ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიამ მიიღო ყმების განთავისუფლების გამო, მერე ისე მიიღო, რომ მის სამაგიეროდ ჩვენის ქვეყნიდან არა გასულა-რა.»

ნათელა ვასაძის გულისხმიერებისა და ადამიანებთან დამოკიდებულების აღსანიშნავად ნიშანდობლივია ერთი ფაქტი: მისალევი გამოცდებისას აბიტურიენტი გომონა, რომელსაც სამ საბანო მალაღი ნიშნები ჰქონდა მიღებული, მე-4 გამოცდაზე არ გამოცხადდა. დეკანი მისი სიიდან ამოღებას ითხოვდა, მაგრამ რექტორმა საქმის არსი გარკვევამდე ნება არ დართო. სპეციალური კომისიის წევრებმა გომონას შინ მიაკითხეს. აბიტურიენტს მოულოდნელად დედა გარდაცვლია და წინა დღით დაუსაფლავებიათ. ქალბატონმა ნათელამ იმ გომონას მშობლიური სიტომ აბრძოლია, გამოცდაზე დაუშვა და მერე სტუდენტობის წლებშიც არ აკლებდა ყურადღებას.

ნათელა ვასაძე 90 წლისაა

მაღლიერნი და ამაყნი ვაუწყებთ საზოგადოებას, რომ ორი შვილის დედას, 5 შვილიშვილის ბებიას, 7 შვილთაშვილის დიდ ბებოს, მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, საქართველოს განათლების აკადემიის საპატიო პრეზიდენტს, აკადემიკოს ნათელა ვასაძეს 1 აგვისტოს 90 წელი შეუსრულდა.

ნათელა ვასაძე 1930 წლის 1 აგვისტოს ქალაქ ქუთაისში დაიბადა სამხედრო მოსამსახურის ოჯახში. ულამაზეს სოფელ ფარცხანაყანეში იზრდებოდა და მშრომელი ხალხის გარემოცვაში გატარებულმა ბავშვობამ, ხალასმა გარემომ ჩაუნერგა მას ისეთი თვისებები, როგორებიცაა შრომის მოყვარეობა, კეთილსინდისიერება, კაცთმოყვარეობა და პასუხისმგებლობა. სამხედრო ოფიცრის ოჯახის შვილის ცხოვრებას ყოველთვის ახლდა სირთულეები — საცხოვრებელი ქალაქები-სა და სკოლების ხშირი ცვლა. იუბილარმა სწავლა ქუთაისში დაიწყო, თბილისში განაგრძო და ბათუმში დაასრულა. მან მე-8 ქართულ-რუსული საშუალო სკოლა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სრული კურსი წარმატებით დაამთავრა.

კას პირველ მდივანად იღუარდ შვიარდნაძე აირჩიეს, მეორე მდივანად — ნათელა ვასაძე. რამდენიმე თვის შემდეგ კი იგი საკავშირო კომკავშირის ცეკას მდივანად აირჩიეს და სამუშაოდ მოსკოვში გადაიყვანეს. ამიერკავკასიიდან ასეთი პატივი მხოლოდ ქართველ ქალს ერგო და მას სტუდენტი ახალგაზრდობის საქმიანობის წარმართვა დაევა. ქალბატონი ნათელაც მისთვის ჩვეული პასუხისმგებლობით, ენთუზიაზმით, ენერჯითა და ერთდროით შეუდგა საინტერესო, მაგრამ ურთულეს საქმიანობას, რომელსაც საფუძვლად ედო კოლექტივის ურთიერთპატივისცემა და სამშობლოს, მშობლიური მიწის — საქართველოს ერთგულება. **ჰეკლადე-რი ეს მალე მებორობაში გადაიზარდა და ნათელა ვასაძისა და გუგული დანელიას ბინის ხშირი სტუმრები იყვნენ სხვადასხვა სახელმწიფოთა წარმომადგენლები, რომლებიც ქართული სტუმარსა და სტუმარს შორის ურთიერთობის დამყარებას ვერ ახერხებდნენ და საბჭოთა კავშირის ვიკეპრეზიდენტად დაუსწრებლად აირჩია. ფაქტი, სამწუხაროდ, დიდმა ტრაგედიამ დაწერილია. პეკინიდან მომავალი „ტუ 104“ უამინდობის გამო მოსკოვში ვერ მიიღო და თვითმფრინავმა გეზი სვედლოვსკისკენ აიღო. აეროპორტში დაშვებამდე რამდენიმე წუთით ადრე ლაინერი ჰაერში აფეთქდა და ყველა მგზავრი დაიღუპა, მათ შორის — კონგრესის დელეგაციის წევრები, რომელთა სიაშიც ნათელა ვასაძე იყო.**

პირველ კურსზე იყო, უნივერსიტეტის კომკავშირის ორგანიზაციის კონფერენციაზე კომიტეტის მდივნის პირველ მოადგილედ რომ აირჩიეს. 1954 წელს უნივერსიტეტი დაამთავრა. ამ დროს იგი უკვე არჩეული იყო საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მდივანად სკოლების დარგში. ყოველდღიური დატვირთული გრაფიკის მიუხედავად, უშრეტესი ენერჯის წყალობით ბევრს ასწრებდა, უამრავ სირთულეს უმკლავდებოდა, თანაც 1953 წელს ოჯახი შექმნა — ცოლად გაჰყვა გუგული დანელიას, „მეგრელების საქმის“ გამო დასაჭერად გამზადებულს, მომავალში ცნობილ პარტიულ და სახელმწიფო მოღვაწეს.

1959 წელს პეკინში სტუდენტთა საერთაშორისო კავშირის კონგრესი ტარდებოდა. ნათელა ვასაძე ხუთკაციანი საბჭოთა დელეგაციის ხელმძღვანელად დაამტკიცეს, მაგრამ მოულოდნელად საავადმყოფოში აღმოჩნდა. დელეგაცია მის გარეშე გაემგზავრა. კონგრესმა გამონაკლისი დაუშვა და არსებობის მრავალწლიანი ისტორიაში პირველად ნათელა ვასაძე კავშირის ვიკეპრეზიდენტად დაუსწრებლად აირჩია. ფაქტი, სამწუხაროდ, დიდმა ტრაგედიამ დაწერილია. პეკინიდან მომავალი „ტუ 104“ უამინდობის გამო მოსკოვში ვერ მიიღო და თვითმფრინავმა გეზი სვედლოვსკისკენ აიღო. აეროპორტში დაშვებამდე რამდენიმე წუთით ადრე ლაინერი ჰაერში აფეთქდა და ყველა მგზავრი დაიღუპა, მათ შორის — კონგრესის დელეგაციის წევრები, რომელთა სიაშიც ნათელა ვასაძე იყო.

იქნებ დღევანდელი გადასახედიდან ვინმემ მიუღებლად მიიჩნიოს იუბილარის ქება მისი კომკავშირული საქმიანობის გამო, რაც არ იქნება მართებული, რადგან ეს ის წლებია, როცა ქალბატონმა ნათელამ, თავის ახალგაზრდა მეგობრებთან ერთად, თავდადებული შრომით, ნიჭით, კაცთმოყვარეობით მრავალი სიკეთე შექმნა სამშობლოს. საგულისხმოა, რომ 1956 წლის 9 მარტის ტრაგიკული მოვლენებისას ახალგაზრდული ორგანიზაციის ლიდერები მომიტინგე ახალგაზრდობას გვერდით ედგნენ. შემდეგ იყო ქართველი ახალგაზრდების უდიდესი გამარჯვებების წლები ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფესტივალზე, სადაც „ქართული ქორნისის“ დაუვიწყარი დიასახლისი ნათელა ვასაძე გახლდათ.

1962 წელი განსაკუთრებით მძიმე აღმოჩნდა ქალბატონ ნათელასთვის. იგი მოულოდნელად ავად გახდა და გადაწყვიტა სასაზღვრო სტუმრობა და გადარჩევა. სასაზღვრო სტუმრობის დასრულების შემდეგ იგი ქართველი ახალგაზრდების უდიდესი გამარჯვებების წლები ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფესტივალზე, სადაც „ქართული ქორნისის“ დაუვიწყარი დიასახლისი ნათელა ვასაძე გახლდათ.

განუგებოდა სიტომი და აღტაცებით იგონებდა კურსდამთავრებულები, როგორ აყვავდათ პირველკურსელები ღამით მთანინდაზე ჩიკაღდნებით და იაკობ გოგებაშვილის სფლაჟზე ფიქს დებდნენ, როგორი დაუპინდარი იყო «შვილიშვილების დღე» ინსტიტუტში, როცა შვილიანი სტუდენტები ბავშვებით, ოჯახით მოდიოდნენ სსსრკის სასაზღვრო და იქ სარეზერვუარო სფლაჟზე დაუსაფლავედნენ, როცა მისი ავტორიტეტის საზომი იყო მალაღი პიროვნული თვისებები, მომთხროვნეობა და პროფესიონალიზმი. **სხვათა მასწავლებლის მომზადებისთვის უამრავი სინახლე, სწავლების საფლაგზე ფიქს დებდნენ, როგორი დაუპინდარი იყო „შვილიშვილების დღე“ ინსტიტუტში, როცა შვილიანი სტუდენტები ბავშვებით, ოჯახით მოდიოდნენ სსსრკის სასაზღვრო და იქ სარეზერვუარო სფლაჟზე დაუსაფლავედნენ, როცა მისი ავტორიტეტის საზომი იყო მალაღი პიროვნული თვისებები, მომთხროვნეობა და პროფესიონალიზმი. სხვათა მასწავლებლის მომზადებისთვის უამრავი სინახლე, სწავლების საფლაგზე ფიქს დებდნენ, როგორი დაუპინდარი იყო „შვილიშვილების დღე“ ინსტიტუტში, როცა შვილიანი სტუდენტები ბავშვებით, ოჯახით მოდიოდნენ სსსრკის სასაზღვრო და იქ სარეზერვუარო სფლაჟზე დაუსაფლავედნენ, როცა მისი ავტორიტეტის საზომი იყო მალაღი პიროვნული თვისებები, მომთხროვნეობა და პროფესიონალიზმი.**

გამგეგ, აკადემიკოსმა დავით ლორთქიფანიძემ და სამეცნიერო საქმიანობაში ჩართვა შესთავაზა. ბატონი დავითის არნახულმა გულისხმიერებამ ავადმყოფს სიცოცხლის სურვილი გაუზარა. მისი ხელმძღვანელობით დაამუშავა სადისერტაციო თემა „აღმზრდელიობით მუშაობა ინტერნატში“. ეს იყო სრულიად ახალი ტიპის სასწავლო-სააღმზრდელი დაწესებულება ყოფილ საქთა კავშირში, ჯერ კიდევ ბოლომდე გაურკვეველი მიზნებითა და ამოცანებით.

ეს საინტერესო ნაშრომი 1964 წელს დისერტაციად დაცვა და წიგნად დაიბეჭდა. ეს იყო ნათელა ვასაძის პირველი მონოგრაფია, რომელიც მან, უნივერსიტეტის პედაგოგის კათედრის ახალმა თანამშრომელმა სათანადო პასუხი გასცა იმ ადამიანებს, რომლებიც ამტკიცებდნენ, რომ ოჯახში აღზრდას ინტერნატში აღზრდა სჯობდა. ფაქტობრივად, ამგვარი „სიახლეებით“ დაინფორმირებული იყვნენ, რომელსაც ოჯახი, მისი სიბო და სიყვარული ჰქვია. არაკლემ მინიშნული იყო ისიც, რომ საქართველოს რეალობაში ინტერნატები საჭირო იყო მთიან რეგიონებში მოსახლეობის დასამაგრებლად. ეს განსაკუთრებულად არის დასაბუთებული ნაშრომში, თუმცა სწორედ ამის გაუთვალისწინებლობას მოჰყვა ასობით სოფლის სკოლის გაუქმება და სოფლების დაცლა.

1969 წელს იგი საქართველოს პროფსაბჭოს მდივანად

ლი: თითქმის გადაწყდა ინსტიტუტის გვერდით მდებარე სახანძროს შენობის სასწავლებლისთვის გადმოცემის საკითხი, მაგრამ მერე აღმოჩნდა, რომ მისი გაუქმება ფილარმონიის ახლომდებარეობის გამო თურმე არ შეიძლებოდა — წუთებით ყოფილა ყველაფერი გაანგარიშებული. არადა, დღეს ფილარმონია ისევ იქ არის, სახანძროს ადგილას კი დიდი სავაჭრო ცენტრი აშენდა. ქალბატონ ნათელას უდიდეს გულისტკივილს იწვევს არა მხოლოდ ის, რომ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატ თემო თურგანიძის პანო „გოგებაშვილი და დედა ენა“ „ახალ ეპოქაში“ ნაქონდავად აქციეს და წყნარად სარდაფში ჩააგდეს, ინს-

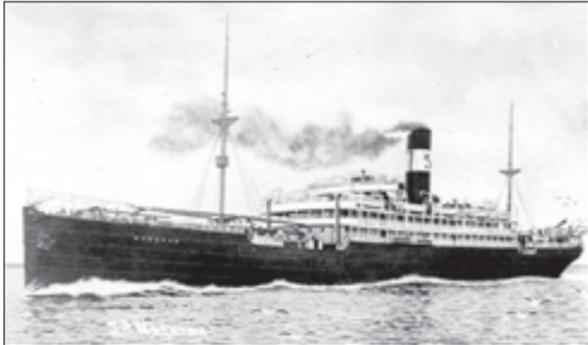

გეგარკა გეგარკა...

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

1930 წლის 1 ნოემბერს ჯო ლაბელი ნადირობის შემდეგ, ჩვეულებრივად, გაემართა სოფელში. ძალიან ციოდა, მბრამ, როცა სოფელში შევიდა, ნახა, რომ ცარიელი იყო — დაახლოებით 2 ათასი კაცი უგზო-უკვლოდ გამძრალიყო. თანაც, სასწრაფოდ წასვლის არანაირი კვალი არ ჩანდა, ყველა საბანი თავის ადგილას იყო, ძვანებში კი კერძი იხარშებოდა.

1909 წლის ივლისში მოხდა XX საუკუნის ერთ-ერთი დიდი საზღვაო კატასტროფა: ინგლისური სამგზავრო ხომალდი Waratah, რომლის ბორტზეც 211 მგზავრი და ეკიპაჟის წევრი იყო, პორტ დურბანიდან გავიდა და უგზო-უკვლოდ გაუჩინარდა. ხომალდი დღესაც არ არის ნაპოვნი. ადამიანების მასობრივად გაუჩინარების შემთხვევები მსოფლიოში ბევრია. შეგახსენებთ რამდენიმე მათგანს.

«ვარატა»

ორთქლმავალი «ვარატა» 1908 წელს ააგეს კომპანია Blue Anchor Line-სთვის. გემის მარშრუტი სპეციალურად შეარჩიეს დიდ ბრიტანეთსა და ავსტრალიას შორის ვაჭრობის გასაღრმავებლად. «ვარატა» ააგეს სიჩქარისა და ფუფუნებისთვის: 8 დიდი დარბაზი და მდიდრული მუსიკალური სალონი განლაგებული იყო 8 წყალგაუმტარ ნაკვეთურში, რომლებსაც უნდა შეესრულებინა «მაშველის ფუნქცია ჩაძირვის ნებისმიერი საფრთხის შემთხვევაში».

«ვარატას» პირველი რეისი ლონდონიდან ადელაიდაში (ავსტრალია) წარმატებით დასრულდა და თბომავალმა განიმტკიცა ყველაზე პრესტიჟული და საიმედო ხომალდის რეპუტაცია. 1909 წლის 27 აპრილს ახალი, მაგრამ უკვე კარგი რეპუტაციის ხომალდი ლონდონიდან გავიდა. 1 ივლისს «ვარატა» მელბურნიდან უკან გაემგზავრა — ლონდონში. 25 დღე-ღამის შემდეგ ხომალდი სამხრეთ აფრიკის ქალაქ დურბანის პორტში შევიდა. 27 ივლისს დურბანიდან კეიპტაუნში გადასვლისას «ვარატას» ბორტზე, ეკიპაჟის 119 წევრისა და 92 მგზავრის გარდა, იყო მძიმე ტვირთი — სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები და 1100 ტ-ზე მეტი ტყვიის ნაშაბი.

1909 წლის 28 ივლისს ხომალდი უკვლოდ გაქრა სამხრეთ აფრიკის სანაპირო წყლებში და მისი პოვნის ყველა ცდა უნაყოფოდ დასრულდა.

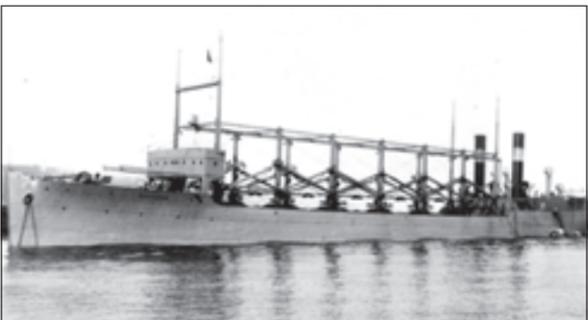
ახიროსების სოფელი ახიკუნი

კანადის ერთ-ერთი დიდი ტბის, ანგიკუნის, ნაპირზე ოდესღაც იყო მეთევზეების სოფელი ახიკუნი, რომელშიც დაახლოებით 2 ათასი ადამიანი ცხოვრობდა. მიუხედავად იმისა, რომ სოფელი კანადის ქალაქებს საკმაოდ მოშორებული იყო, მისი მცხოვრებნი სტუმრებს გულთადად ხვდებოდნენ. მეთევზეების გარდა ეს ადგილი შესანიშნავი იყო მონადირეებისთვისაც, ამიტომ ესკიმოსების სოფელში არც ისე იშვიათი იყო ნადირობის შემდეგ ღამის გასათევად დარჩენილი სტუმარი. მათ შორის გახლდათ კანადელი **ჯო ლაბელი**.

1930 წლის 1 ნოემბერს ჯო ლაბელი ნადირობის შემდეგ, ჩვეულებრივად, გაემართა სოფელში. ძალიან ციოდა, მაგრამ, როცა სოფელში შევიდა, ნახა, რომ ცარიელი იყო — დაახლოებით 2 ათასი კაცი უგზო-უკვლოდ გამძრალიყო. თანაც, სასწრაფოდ წასვლის არანაირი კვალი არ ჩანდა, ყველა საბანი თავის ადგილას იყო, ძვანებში კი კერძი იხარშებოდა.

ლაბელს შეემინდა და, დალილობის მიუხედავად, გაემართა უახლოესი ტელეგრაფისკენ, რათა პოლიციისთვის ეცნობინა სოფლის მცხოვრებთა იდუმალი გაუჩინარების ამბავი. პოლიციელებმა კი სხვა რაღაცებზე აღმოაჩინეს: ადგილობრივ სასაფლაოზე ამოთხრილი იყო საფლავები, სოფლიდან ცოტა მოშორებით კი დახოცილი ძაღლები იპოვეს. ესეც ამოუხსნელია: ესკიმოსები დიდ პატივს სცემდნენ წინაპრებს, ძაღლებს კი ოჯახის წევრებად მიიჩნევდნენ. მოგვიანებით მონადირეებმა, რომლებიც სოფელთან შორიახლოს ნადირობდნენ, უურნალისტებს განუცხადეს, რომ ცაზე მანათობელი ობიექტი შეინიშნეს. ამიტომ სოფელ ახიკუნის მცხოვრებთა გაუჩინარების ყველაზე გავრცელებული ვერსია უცხოპლანეტელების მიერ მათი მოტაცებაა.

ადამიანების გაუჩინარების ყველაზე ილუზიური შემთხვევები

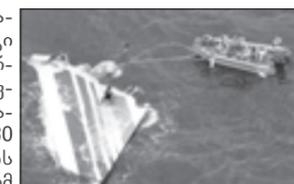
სოფელი «სიკლოპი» და მისი 306 მგზავრი

ბერმუდის სამკუთხედის საიდუმლოებები, უკვე მრავალი წელია, აფორიანებს როგორც მეცნიერებს, ისე ფანტასტიკის მოყვარულებს. აი კიდევ ერთი ილუზიური ისტორია. 1918 წლის 16 თებერვალს რიო-დე-ჟანეიროდან გამოვიდა ამერიკული ხომალდი «ციკლოპი». მის ბორტზე 306 მგზავრი იმყოფებოდა, აგრეთვე, 10 ათასი ტონა მარგანეცი იყო. ბარბადოსთან ახლოს გემი შეჩერდა გადატვირთვით გამოწვეული პრობლემის გამო (ტვირთამწეობა 8 ათას ტონას შეადგენდა), მაგრამ ყველაფერი რიგზე იყო — გემს საგანგაშო სიგნალი არ გაუგზავნიან. ბარბადოსთან გემი უკანასკნელად ნახეს — ის დანიშნულების ადგილამდე არ მისულა. გულმოდგინე ძებნამ შედეგი ვერ გამოიღო — ხომალდი ისე გაქრა 306 მგზავრთან ერთად, რომ კვალი არ დაუტოვებია.

გაუჩინარება თვითფრინავისა, როგორც ნახტები გადაქონდა

1979 წლის 30 იანვარს ავიაკომპანია Varigruen-ის «ბონგი 707-323C» ასრულებდა სატვირთო რეისს მარშრუტით — ტოკიო-ლოს-ანჯელესი-რიო-დე-ჟანეირო, მაგრამ აფრინიდან 30 წუთში გაქრა წყნარი ოკეანის თავზე. მიუხედავად იმისა, რომ

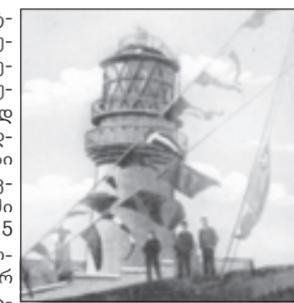

ბორტზე მგზავრები არ მსხდარან, თვითმფრინავში იყო ეკიპაჟის 6 წევრი და ცნობილი იაპონელ-ბრაზილიელი მხატვრის, **მანუა მანუა** 153 ნახტი. ფასი ნახატებისა, რომლებიც თვითმფრინავით გადაჰქონდათ, დაახლოებით 1,24 მლნ დოლარი იყო. თვითმფრინავი ტოკიოდან აფრინდა 20 საათსა და 23 წუთზე, 20 საათსა და 45 წუთზე ლანჩერის მეთაურმა დისპეტჩერს აცნობა, რომ ფრენა ნორმალურ რეჟიმში მიმდინარეობდა. კავშირის შემდეგი სეანსი უნდა ყოფილიყო 21 საათსა და 23 წუთზე, მაგრამ ეკიპაჟი დუმდა. დისპეტჩერები ერთი საათის განმავლობაში ცდილობდნენ თვითმფრინავთან დაკავშირებას, შემდეგ კი განგაში ატეხეს. საძიებო სამუშაოების ჩატარების მიუხედავად, ვერ იპოვეს თვითმფრინავის ნამტვრევები, რომლებიც ავიაკატასტროფის დადასტურებდა.

შუქურას ზღაპრული ფლანანის კუნძულები

ფლანანის არქიპელაგი შოტლანდიის სანაპიროზეა. XIX საუკუნეში აქ ააგეს შუქურა, რომელიც გემებს გზას უნათებდა. შუქურა დღესაც მუშაობს, ოღონდ ავტომატიზებულია, მაგრამ ოდესღაც მასში ზედამხედველები ცხოვრობდნენ. შუქურაში ყოველთვის უნდა ყოფილიყო სამი ადამიანი. მაგრამ 1900 წლის 15 დეკემბერს გემ «არკტორის» ეკიპაჟმა შუქურაიდან სიგნალი ვერ დაინახა. ეკიპაჟმა ეს ინფორმაცია ხმელეთზე გადასცა, მაგრამ ადგილობრივმა ხელისუფლებამ ყურადღება არ მიაქცია. მხოლოდ 26 დეკემბერს ენვიგენ კუნძულს ადამიანები და ნახეს, რომ ზედამხედველები ადგილზე არ იყვნენ. სანოლები გასწორებული იყო, ჭურჭელი — დარეცხილი, შუქურას ყველა კარი — დაკეტილი. ერთადერთი უცნაურობა იყო გადაბრუნებული მაგიდა. უურნალში არის შენიშვნა, რომ მოსალოდნელია ძლიერი შტორმი, მაგრამ მსგავსი რამ იმ მომენტში კუნძულთან მცურავ ხომალდებს არ შეუმჩნევიათ. სამი ადამიანის გაუჩინარების ვერსია ბევრია: უცხოპლანეტელების მიერ მოტაცებით დაწყებული — სისხლიან ხოცვა-ჟლეტით დამთავრებული. ყველამდნენ, რომ ერთმა ზედამხედველმა დაჩეხა 2 და მეორე ზღვაში გადაეშვა. თუმცა ეს ვერსიები დადასტურებული არ არის.

ანტიდოპინგურ ბაკანალიას საერთო არაფერი აქვს სპორტთან, დოპინგის წინააღმდეგ ვითომ ბრძოლა შანტაჟისა და პოლიტიკურ წინააღმდეგობის საშუალებად იქცა. ანტიდოპინგური კანონმდებლობა მოითხოვს დაუყოვნებლივ ცვლილებებსა და სრულყოფას. ეს უნდა გააკეთონ ახალშეძენილმა დამოუკიდებელმა და არა ვინმეს კონტროლს დაქვემდებარებულმა საერთაშორისო ორგანიზაციებმა ან WADA-ს თანამშრომლებმა, რომელთა რეპუტაცია შეზღაღულია სხვადასხვა მაძინაციებში მონაწილეობით.

ოლიმპიური მოძრაობა – პოლიტიკური თაღლითების მსხვერპლი

„შენ ხარ სპორტი და ხარ სამართალი.. შენ ხარ სპორტი და შენ ხარ მშვიდობა!“ — წერს თანამედროვე ოლიმპიადების დამფუძნებელი პირი დე კუბერტინი თავის „ოდა სპორტს“-ში, რომელიც 1912 წელს დაიბეჭდა. 108 წლის შემდეგ კი საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პირველი საპატიო პრეზიდენტი იტყოდა — „შენ ხარ სპორტი და შენ ხარ თაღლითობა, კორუფცია და სიცრუე!“ და მართალი იქნებოდა.

„ოდა სპორტს“ მოიცავს 9 ქვეთავს, რომლებშიც ავტორი სპორტს სინარულს, სილამაზეს, სამართლიანობას, სიმამაცეს, ღირსებას, ზეიმს, ნაყოფიერებას, პროგრესსა და მშვიდობას ადარებს.

პირე კუბერტინის მიერ 108 წლის წინათ ნათქვამმა ღირსებაზე, სამართლიანობაზე, სპორტული შეჯიბრებების მიუკერძოებლობით ჩატარებაზე დღეს, საუკეთესო შემთხვევაში, შეიძლება სკეპტიკური ღიმილი გამოიწვიოს.

უამრავი სკანდალი, რომელიც უმრავლესობა შეჯიბრების შედეგების უკანა რიცხვით გადახედვასთან არის დაკავშირებული, და, როგორც წესი, სპორტსმენებისთვის საპრიზო ადგილებისა და მედლების ჩამორთმევით მთავრდება, თანამედროვე სპორტის სამსუხარო რეალობაა. ჩნდება ძალიან მარტივი კითხვა: რატომ აქვს თევზით პირში წყალი ჩაგუბებული ყველა ანტიდოპინგურ სტრუქტურას, მათ შორის მსოფლიო ანტიდოპინგურ სააგენტოს (WADA) ოლიმპიადების ან მსოფლიო ჩემპიონატების მიმდინარეობისას და რატომ გააქტიურდებიან ხოლმე ისინი ანტიდოპინგურ დარღვევებზე, ძირითადად, შეჯიბრების დასრულების შემდეგ?

რა თქმა უნდა, არის შემთხვევები, როცა WADA რომელიმე პირის, მაგალითად, ისეთის, როგორც არის „ცნობილი“ ბენადი რადჩანკოვი — მოსკოვში ანტიდოპინგური ცენტრის ყოფილი დირექტორი, ჩვენების საფუძველზე იწყებს შემომხმებას, მაგრამ არა თვითონ ანალიზების, არამედ ამ ანალიზების ბაზის, ანუ ამონებებს არა თვითონ შესამოწმებელ ობიექტს, არამედ რაღაც ანგარიშებს, რომლებშიც თვითონ რადჩანკოვს შეეძლო ცვლილებების შეტანა და მისი გაყალბება. ვინ დაიწყებს იმის მტკიცებას, რომ მან ეს ვიდაცის ინტერესების სასარგებლოდ

არ გააკეთა? მით უმეტეს, რომ, როცა რადჩანკოვი გაიქცა აშშ-ში, რამდენიმე დღის განმავლობაში ხელი მიიწვ მიუწვდებოდა რუსი სპორტსმენების მონაცემთა ბაზაზე.

ამის მიუხედავად, WADA-მ დაარღვია ელემენტარული ლოგიკისა და სამართლიანობის ყველა დაწერილი თუ დაუწერილი კანონი და ყველა რუსი სპორტსმენი დაადანაშაულა დოპინგის მიღებაში, შემდეგ კი აუკრძალა ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობა რუსეთის დროშით.

ამ ვითარებაში საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი უნდათოდ მოიქცა: რუს სპორტსმენებს დაპირდა, რომ საქმეში გაერკვეოდა, მაგრამ WADA-ს ნებას დაჰყვა. სპორტული საარბიტრაჟო სასამართლო ლონდონში კი ძალიან ახელა მოქმედება — პრეტენზიების განხილვა, შეიძლება, ნლები გაგრძელდეს. ამ ხნის განმავლობაში კი სპორტსმენებს ეკრძალებათ შეჯიბრებებში მონაწილეობა.

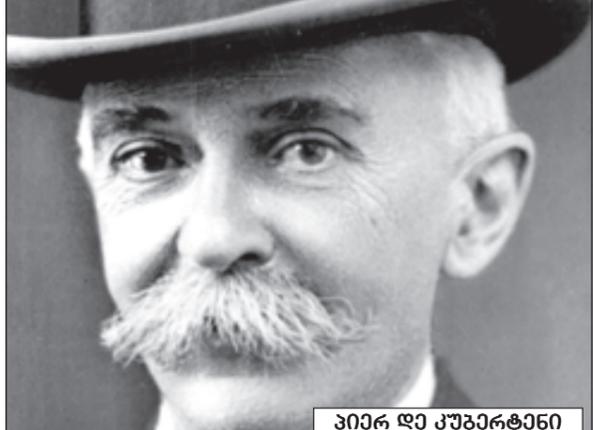
რუსების დისკვალიფიკაციით არაფერი დაშვდება, — შეიძლება თქვას ვილაცამ. მაგრამ არც ასე მარტივია საქმე: უწინარესად, რუსები შესანიშნავი სპორტსმენები არიან და მათ გარეშე შეჯიბრება სპორტის ბევრ სახეობაში ინტრიგასა და სანახაობრივ მხარეს დაკარგავს, გამარჯვებული კი წინასწარვე ცნობილი იქნება.

მეორე — ვინ თქვა, რომ სხვა ქვეყნების სპორტსმენები არ იყენებენ დოპინგს, თანაც ბოლო მოდიფიკაციისას?

საქმე ის არის, რომ დიდი სპორტი, რომლის მწვერვალშიც, რა თქმა უნდა, ზაფხული-სა და ზამთრის ოლიმპიადების ჩატარებაა 4 წელიწადში ერთხელ, აღმოჩნდა ძალიან მდიდარი ადამიანების ხელში, რომელთათვისაც არ არსებობს სპორტული იდეალები, მათ აქვთ მხოლოდ თავიანთი გავლენისა და კაპიტალის მომატების სურვილი.

WADA-ს ძირითადი დანიშნულება არის ის, რომ «თავიანთი» და «ჩრეული» სპორტსმენებისთვის განკუთვნილი უახლესი სადოპინგო პრაქტიკები დროზე აღკვეთს არ მოხვდეს აკრძალული პრეპარატების სიაში და, რა თქმა უნდა, ის, რომ შეჯიბრებებიდან გამოთიშონ კონკურენტები, რომლებსაც დოპინგის გამოყენებლად შეუძლიათ გამარჯვება.

პირე დე კუბერტინი

მაგალითად, დასავლეთის წამყვანი სპორტსმენებისთვის ამოქმედებული არა მხოლოდ კერძო პატარა ლაბორატორიები, არამედ მთელი სანარმოო ჯაჭვი, რომელიც დოპინგის ახალ-ახალ სახეობებს ამზადებს.

იმის გათვალისწინებით, რომ, როგორც შვედურ გაზეთ Nyhetsbanken-ის გამოძიების შედეგები მიუთითებს, მილიარდობით მიუთითებს, მილიარდობით არა მხოლოდ ბევრი ფარმაცევტული გიგანტი, არამედ თვითონ ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია, რომელსაც გეიტსი აფინანსებს, შეიძლება ვივარაუდოთ, რა ძალები და

ფინანსებია მიმართული ამ ამოცანების გადასაწყვეტად.

WADA, რომლის მთავარი სპონსორები არიან აშშ და დიდი ბრიტანეთი, აქტიურად თანამშრომლობს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციასთან. WADA-ს ძირითადი დანიშნულება არის ის, რომ „თავიანთი“ და „ჩრეული“ სპორტსმენებისთვის განკუთვნილი უახლესი სადოპინგო პრეპარატები დროზე ადრე არ მოხვდეს აკრძალული პრეპარატების სიაში და, რა თქმა უნდა, ის, რომ შეჯიბრებებიდან გამოთიშონ კონკურენტები, რომლებსაც დოპინგის გამოყენებლად შეუძლიათ გამარჯვება.

დოპინგის წარმოება და გამოყენება ამჟამად საქმიანი კრიმინალური ბიზნესია, რომელსაც მილიარდობით დოლარის მოგება მოაქვს. და მუსიკ კუბერტინი ასეთი წესებით ჩატარებულ ოლიმპიადას, რა თქმა უნდა, ვერ უწოდებდა „პატიოსან, სამართლიან და მიუკერძოებელ შეჯიბრებას“.

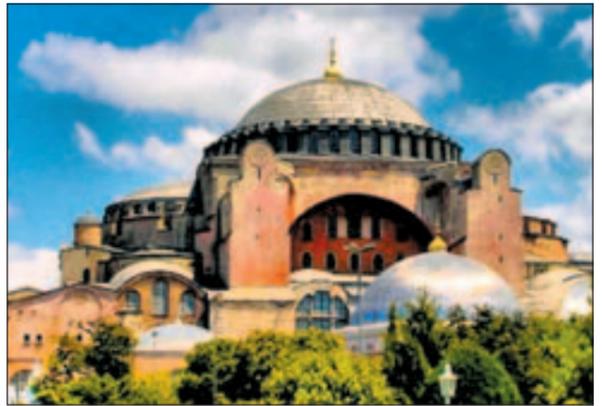
სრულიად ნათელია, რომ ამ ანტიდოპინგურ ბაკანალიას საერთო არაფერი აქვს სპორტთან, დოპინგის წინააღმდეგ ვითომ ბრძოლა შანტაჟისა და პოლიტიკურ წინააღმდეგობის საშუალებად იქცა. ანტიდოპინგური კანონმდებლობა მოითხოვს დაუყოვნებლივ ცვლილებებსა და სრულყოფას. ეს უნდა გააკეთონ ახალშეძენილმა დამოუკიდებელმა და არა ვინმეს კონტროლს დაქვემდებარებულმა საერთაშორისო ორგანიზაციებმა ან WADA-ს თანამშრომლებმა, რომელთა რეპუტაცია შეზღაღულია სხვადასხვა მაძინაციებში მონაწილეობით.

მაგალითად, დასავლეთის წამყვანი სპორტსმენებისთვის ამოქმედებული არა მხოლოდ კერძო პატარა ლაბორატორიები, არამედ მთელი სანარმოო ჯაჭვი, რომელიც დოპინგის ახალ-ახალ სახეობებს ამზადებს.

ასეთი საკანონმდებლო ნორმის გარეშე, დოპინგის სრულყოფისა და გამოყენების უსასრულო პროცესის ფონზე, ოლიმპიადების ჩატარება აზრს კარგავს, იმიტომ, რომ ის იქცა დოპინგის მწარმოებელთა შორის შეჯიბრებად, რომელზეც მსაჯები არიან WADA-ს არაკეთილსინდისიერი მალაჩინოსნები.

worldandwe.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთელაძე

სირიელთა შუქისკიება: ჰაბაში აია-სოფიას ააგებენ

აია-სოფიას მეჩეთად ხელახლა გადაკეთების პასუხად სირიის პროვინცია (მუჰაფაზა) ჰაბაში ააშენებენ აია-სოფიას ტაძრის რეპლიკას. ტაძრის აშენებაში სირიელებს რუსები დაეხმარებიან, — იუწყება ორგანიზაცია Middle Fast Monitor-ი.

როგორც ლიბანური საინფორმაციო სერვისი Al-Modon-ი წერს, წმინდა ტაძრის აგების ინიციატივა ეკუთვნის პროვინციის მილიციის უფროს ნაბაულ ალ-აბდულას, რომელმაც ადგილი გამოყო ტაძრის ასაშენებლად. ბერძნული მართლმადიდებელი ეკლესიის მიტროპოლიტის, ჰამის ეპისკოპოს ნიქოლას ბააბაჰაჰისგან თანხმობის მიღების შემდეგ გეგმა წარუდგინეს სირიაში რუსეთის არმიას, — იუწყება Middle Fast Monitor-ი.

ცნობილი ტაძრის რეპლიკას ააგებენ ას-სუკაილაბიაში, სადაც ბერძენი მართლმადიდებლების დიდი თემი ცხოვრობს. Middle Fast Monitor-ის ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ ისტორიული ტაძრის რეპლიკის აგება განიხილება, როგორც უცხტი შურისძიება სათურქეთის მიმართ, რომელიც მხარს უჭერს სირიელ ამბოხებულებს სირიის სამოქალაქო ომში. ეს, აგრეთვე, არის სირიის პრეზიდენტ ბაშარ ასადის სიმბოლური უცხტი სირიელი ქრისტიანების მიმართ.

iaex.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშუადა ნიკა კორინთელმა

ჰიროსიმასა და ნაგასაკის ბარბაროსული დაბომბვიდან 75 წელი გავიდა

6 აგვისტოს 76 წელი შესრულდება იაპონიის ქალაქ ჰიროსიმას ატომური დაბომბვიდან, რომელსაც 9 აგვისტოს ნაგასაკის დაბომბვაც მოჰყვა.

ატომური ბომბი Little boy („ბიჭუნა“), რომლითაც ამერიკელებმა ჰიროსიმა მიწასთან გაასწორეს, 13 ათასი ტონა ტროტილის ეკვივალენტის იყო. აფეთქებამ 1,5 კმ-ის რადიუსში მიწასთან გაასწორა ყველაფერი. ეპიცენტრში ტემპერატურა 3000 გრადუსი იყო, პირველ წუთებში დაიღუპა 80 ათასი ადამიანი, 1945 წლის ბოლოს დაღუპულთა რაოდენობამ 166 ათასი შეადგინა, სულ კი ჰიროსიმაში ატომური ბომბის აფეთქებამ 286 ათასი ადამიანის სიცოცხლე შეინარა.

ბევრი დაიღუპა სამედიცინო დახმარების უქონლობის გამო; ისინი, ვინც ქალაქში ჩავიდნენ დასახმარებლად, რადიაციის ზემოქმედებით გარდაიცვალნენ.

3 დღის შემდეგ, 9 აგვისტოს, ამერიკელებმა ატომური ბომბი Fat Man („მსუქანა“) 21 ათასი ტონა ტროტილის ეკვივალენტის, ქალაქ ნაგასაკიში ჩააგდეს. აფეთქებამ 70 ათასი ადამიანის სიცოცხლე შეინარა (სულ დაიღუპა 162 ათასი ადამიანი). ქალაქის ნახევარზე მეტი სრულიად დაინგრა.

იაპონიის ქალაქების დაბომბვის იდეა მოიწონა აშშ-ის პრეზიდენტმა ჰარი ტრუმენმა. მას სურდა, „ამერიკის ძლიერება“ ეჩვენებინა საბჭოთა კავშირისთვის, რომელმაც თავისი გავლენა გააფართოვა ევროპასა და აზიაში.

1945 წლის ივლისში ამერიკამ, დიდმა ბრიტანეთმა და ჩინეთმა პოტსდამის დეკლარაციის თანახმად, იაპონიისგან უპირობო კაპიტულაცია მოითხოვეს, მაგრამ ტოკიომ უარი განაცხადა.

აგვისტოს დასაწყისში იაპონია დათანხმდა კაპიტულაციას, ოღონდ რამდენიმე პირობით, რაც ამერიკამ უარყო და ამას მოჰყვა ჰიროსიმასა და ნაგასაკის დაბომბვა.

15 აგვისტოს იაპონიის იმპერატორმა ჰიროჰიტომ კაპიტულაცია გამოაცხადა. ომის გაგრძელებას იაპონიის ქალაქების განადგურება მოჰყვა, — განაცხადა იმპერატორმა.

დაბომბვიდან 75 წლის გასვლის შემდეგაც გაუგებარია, რატომ გამოიყენა ატომური ბომბები აშშ-მა იაპონიაში, მით უმეტეს ჰიროსიმას და დაბომბვის შემდეგ რატომ გაასწორა მიწასთან ნაგასაკი. ამერიკელთა მონაცემებით, ატომური დაბომბვის შედეგად ჰიროსიმასა და ნაგასაკიში დაიღუპა 117 ათასი ადამიანი, იაპონელთა მონაცემებით — 450 ათასი.

ინტერნეტში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოაშუადა გიორგი ბაჩვილიძემ

ჰიროსიმასა და ნაგასაკის ატომური დაბომბვიდან 75 წელი გავიდა

ამერიკელების მიერ იაპონიის ქალაქების — ჰიროსიმასა და ნაგასაკის — ატომური დაბომბვიდან 75 წელი გავიდა. ამერიკელებმა 1945 წლის 6 აგვისტოს ჩააგდეს ატომური ბომბი ჰიროსიმაში, 9 აგვისტოს — ნაგასაკიში.

LITTLE BOY
ბომბი 13 ათასი ტონა ტროტილის ეკვივალენტური იყო და ჰიროსიმას 70% გაანადგურა. აფეთქებამ ჰიროსიგან შინის ალგავა ყველაფერი 1,5 კმ-ის რადიუსში, ტემპერატურა ეპიცენტრში იყო 3 ათასი გრადუსი, პირველ წუთებში დაიღუპა 80 ათასი ადამიანი, 1945 წლის ბოლოს — 140 ათასი.

FAT MAN
ბომბი იყო 21 ათასი ტონა ტროტილის ეკვივალენტური. აფეთქდა ნაგასაკიში. აფეთქებას ემსხვერპლა 70 ათასი ადამიანი, ქალაქის ნახევარზე მეტი განადგურდა.

ჰიროსიმაში
განლაგებული იყო სამხედრო ბაზები. ნაგასაკიში — სამრეწველო ობიექტები. ნაგასაკის ატომურმა დაბომბვამ ბოლო მოუღო ომს წყნარი ოკეანის რეგიონში.

1945 წლის ივლისი
ტოკიომ უარი განაცხადა უპირობო კაპიტულაციაზე, რომელიც მოთხოვეს აშშ-მა, დიდმა ბრიტანეთმა და ჩინეთმა პოტსდამის დეკლარაციის საფუძველზე.

4 აგვისტო
იაპონია დათანხმდა კაპიტულაციაზე, ოღონდ რამდენიმე პირობით, რაც უარყო აშშ-მა.

9 აგვისტო
ჩააგდეს ატომური ბომბი ჰიროსიმაში.

9 აგვისტო
ჩააგდეს ატომური ბომბი ნაგასაკიში.

15 აგვისტო
იაპონიის იმპერატორმა ჰიროჰიტომ კაპიტულაცია გამოაცხადა.

დაბომბვიდან 75 წლის გასვლის შემდეგაც გაუგებარია, რატომ გამოიყენა ატომური ბომბები აშშ-მა იაპონიაში, მით უმეტეს ჰიროსიმას და დაბომბვის შემდეგ რატომ გაასწორა მიწასთან ნაგასაკი. ამერიკელთა მონაცემებით, ატომური დაბომბვის შედეგად ჰიროსიმასა და ნაგასაკიში დაიღუპა 117 ათასი ადამიანი, იაპონელთა მონაცემებით — 450 ათასი.

ინტერნეტში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოაშუადა გიორგი ბაჩვილიძემ

www.geworld.ge

საქართველო **ესტუბრეტი**
მსოფლიო **ჩვენს სივრცეში**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

აპრიკელი სენატორი მოაკრული ფულით განაგრძობს, შედეგ კი დაჰორცინდა

ტენესის შტატის (აშშ) სენატორი კატრინა რობინსონი 600 ათასი დოლარის ოდენობის ფედერალური სახსრების დატაცებასა და გაფლანგვაში დაადანაშაულებს, — იუწყება Daily Mail-ი.

39 წლის სენატორმა ეს თანხა თავისი ქორწილისთვის, თავისთვის თვისთვის, განქორწინების საქმისთვის დაქირავებული ადვოკატისთვის დახარჯა. ამას გარდა, მან კეთილმოაწყო სახლი, ქალიშვილის უყიდა ყველგანმავალი და დააფინანსა შვილების ბიზნესი.

მიტაცებული ფული უნდა დახარჯულიყო მედეგების მომზადების პროგრამაზე სასწავლებლებში, რომელსაც ხელმძღვანელობს რობინსონი, ახლა კი ქალბატონ კატრინას 20-წლიანი პატიმრობა ემუქრება.

Lenta.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშუადა ლუკა მაისურაძემ

საქართველო **მსოფლიო**

თუ გსურთ, გაზიარეთ „საქართველო“ და მსოფლიო“ მიიღოთ სახლიდან გაუსვლელად და ისარგებლოთ უფასო საკურიერო მომსახურებით, შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ შედეგად კომპანიას:

„ელვა.ჯი“ — ტელ: 2 38 26 73; 2 38 26 74
„მატეა“ — ტელ: 599 982 773; 2 14 74 22

სარედაქციო კოლეჯია

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორებს ექირებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. რედაქციის პოზიცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: geworld@inbox.ru

ISSN 2233-3894

9 772233 389009